

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๒

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : ขออนุญาตเปิดประชุม เชิญท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุนครับท่านประธาน ในวันนี้ก็จะขอให้ที่ประชุม
ได้พิจารณาเกี่ยวกับการคำนวณที่นั่ง ส.ส. กรณีซึ่งมีจำนวนเกินกว่า ๑๕๐ คน ที่เรียกว่า
overhang ซึ่งตอนแรกทางท่านรองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง คุณเมธา ศิลาพันธ์ ได้คำนวณ
แล้วเอามาเสนอที่ประชุมไปครั้งหนึ่งแจกไปแล้วนะครับ ซึ่งในตอนแรกได้คำนวณจำนวนที่นั่ง ส.ส.
ในครั้งแรกเลยที่หารจากคะแนนที่จะได้แล้วก็ปัดเป็นตัวเต็ม อันนี้เขาปัดเป็นตัวเต็มตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. ที่ใช้อยู่ก็เลยปัดเป็นตัวเต็ม แล้วกรณี
ที่มี overhang ก็ถึงมาคำนวณบัญญัติไตรยางศ์สัดส่วน ส.ส. ที่จะได้ ซึ่งท่านอาจารย์อุดมก็ได้กรุณา
ให้ข้อคิดว่าไปปัดเศษตั้งแต่ตอนแรกการคำนวณมันอาจจะผลกระทบได้นะครับ ก็เลยเอาไปหารือ
กันในที่ประชุมคณะกรรมการศึกษาโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติ แล้วก็ทางท่านรองเมธาก็ไป
คำนวณตามที่ท่านอาจารย์อุดมได้ให้ข้อเสนอแนะ แล้วก็เห็นว่าสูตรที่ท่านอาจารย์อุดมคำนวณ
แม่นยำละเอียดกว่าครับ เดี๋ยวขออนุญาตให้ทางคุณเมธา ศิลาพันธ์ ได้ช่วยชี้แจงที่ประชุมครับ

นายเมธา ศิลาพันธ์ : กราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมการที่เคารพ ในเอกสาร
ที่ได้นำกราบเรียนจะเป็นเอกสารเดิมที่เคยได้นำกราบเรียนไปครั้งหนึ่งแล้วนะครับ โดยหลักการ
แนวทางคงเดิมแต่มาได้ปรับเปลี่ยนใน ๒ ส่วนที่สำคัญ ก็คือส่วนแรกทางท่านอาจารย์เจษฎ์บอกว่า
ในส่วนที่มีใช้คำว่าปรับลดลง ปรับลดลง ขอให้แก้เป็น ปรับให้อยู่ในกรอบ ๑๕๐ เพราะฉะนั้นทุกจุด
ในเอกสารก็จะปรับแก้ตรงนั้นนะครับว่าถ้าเกิดจำนวน ส.ส. เกิน ๑๕๐ ก็จะปรับให้อยู่ในกรอบ
๑๕๐ ประการแรก

ประการที่ ๒ ก็คือข้อสังเกตและข้อเสนอของท่านอาจารย์อุดมว่าในการคำนวณ
ซึ่งจะอยู่ในหน้าที่ ๒ ครับ ในหน้าที่ ๒ ข้อ ๒.๕ ก็คือตั้งแต่เรื่องของกรนำคะแนนแบบแบ่งเขตของ
ทุกเขตมารวมกันเป็นคะแนนของพรรค อันนี้ใช้วิธีบวกนะครับ บวกคะแนนของ ๓๕๐ เขตมา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

บวกอย่างเดียว ในข้อ ๒.๖ ก็นำคะแนนของผู้สมัครแบ่งเขตทุกคนในแต่ละพรรคมารวมกัน
ทุกพรรค อันนี้ก็จะเป็นการบวกเหมือนกันเสร็จแล้วก็เอามาหารด้วย ๕๐๐ ก็จะได้ค่าเฉลี่ยต่อ ส.ส.
ที่พรรคจะได้รับ ๑ คน อันนี้ที่เปลี่ยนแปลงในทางเทคนิคก็คือว่าแต่เดิมเราจะคิดเป็นจำนวนเต็ม
แล้วก็เอาเศษสูงมาปัดให้ได้จำนวน แต่ท่านอาจารย์อุดมเห็นว่าในขั้นตอนนี้ยังไม่ต้องปัดเศษ
เพราะจะทำให้เศษที่มีจุดแตกต่างกันมันแปลไปถึงคะแนนที่แตกต่างกันมากน้อยด้วย แล้วก็พอ
ไปถึงขั้นสุดท้ายความเป็นธรรมที่แต่ละพรรคได้รับก็จะลดลงมากน้อยไม่เท่ากัน เพราะฉะนั้นในจุดนี้
ก็เป็นจุดที่ทำให้ท่านประพันธ์ได้กรุณาพูดเมื่อสักครู่ นะครับว่าจะทำให้มีความไม่สมดุล แล้วก็มี
ความเป็นธรรมกับพรรค เพราะว่าคะแนนจากทุกคะแนนมาโดยยังไม่ปัดทิ้งเลยแม้แต่คะแนนเดียว
นะครับ ส่วนในข้อ ๒.๗ ก็เอาคะแนนเฉลี่ยที่ยังไม่ปัดเศษไปหารคะแนนแบบแบ่งเขตของแต่ละ
พรรค ซึ่งอันนี้เมื่อหารได้แล้วค่าได้เท่าไรแล้วก็ยังไม่ปัดเศษเหมือนกัน จะเอายอดนี้ไปปรับให้อยู่ใน
กรอบ ๑๕๐ เลย แต่เดิมนะครับวิธีการที่ระดมได้เคยนำกราบเรียนจะมีการปัดเศษก่อนนะครับ
ซึ่งพอสุดท้ายแล้วค่าที่ได้ก็จะแตกต่างกันไปในบางพรรคที่มีคะแนนมากน้อยต่างกันมาก ๆ นะครับ
ทีนี้ในส่วนข้อ ๘ ก็เป็นเรื่องของการนำจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตมาเปรียบเทียบ ก็ใช้วิธีลบ
ธรรมดา ส่วนในกรณีที่การคำนวณว่าเกิน ๑๕๐ จะปรับให้อยู่ในกรอบ ๑๕๐ อย่างไร ก็ใช้วิธี
บัญญัติไตรยางศ์ธรรมดา นะครับ ในหน้าที่ ๓ ก็เป็นคำอธิบายปกติที่จะอธิบายได้ง่ายขึ้นแล้วก็มี
การปรับในกรอบข้างล่างว่าที่นั่งลดลงอะไรนี้ครับ ก็แก้ไขเป็นปรับให้อยู่ในกรอบ ๑๕๐ ในส่วน
หน้าที่ ๔ เป็นรายละเอียดที่ผมได้กราบเรียนเมื่อสักครู่ โดยในข้อที่ ๓ ก็จะเป็นวิธีคิดว่าถ้าเกิดว่า
จะต้องปรับจำนวนเกิน ๑๕๐ ให้กลับมาอยู่ในกรอบ ๑๕๐ จำนวน ส.ส. ต่อ ๑ ที่นั่งที่เกินจะต้อง
โดนปรับให้อยู่ในกรอบจะมีค่าเท่ากับเท่าไร ก็จะมีค่าเท่ากับ ๑๕๐ หารด้วยจำนวน ๑๕๐ กับส่วนที่
เกินไป ในกรณีนี้ที่ยกตัวอย่างก็จะเป็น ๑๕๒ นะครับ ก็คือหมายความว่าจำนวน ส.ส. ๑ ที่นั่ง
เมื่อปรับแล้วให้อยู่กรอบ ๑๕๐ จะมีค่าเท่ากับ ๑๕๐ หารด้วย ๑๕๒ เสร็จแล้วในข้อ ๓.๒ ก็จะนำ
ส.ส. พรรคแต่ละพรรคที่ได้ ส.ส. ที่ยังไม่ปัดเศษที่ได้กราบเรียนมาคำนวณตามข้อ ๓.๑ อย่างใน
ตัวอย่าง พรรค ก แต่เดิมเราก็คำนวณไว้ว่า ส.ส. บัญชีรายชื่อ ๔๕ คน เพราะว่าปัดเศษไปแล้ว
ตอนนี้เราไม่ปัดเศษครับ เราก็เอาจำนวน ๔๔.๕๗๑ ที่คุณได้หารได้ของ พรรค ก มาเข้าสู่ตราเลย
ก็จะออกมาเป็น ๔๓.๙๐๒๒ ซึ่งแต่เดิมเขาจะได้ ๔๔.๕๐๗ เพราะว่าแต่เดิมคิดจากยอดเต็ม นะครับ
เสร็จแล้วเมื่อปัดจำนวน ส.ส. ครบทุกพรรคแล้ว ตอนนี้พรรคที่ได้ตามจำนวนเต็มจะได้ไปก่อน
เสร็จแล้วถ้าเกิดว่ายังไม่ถึง ๑๕๐ พรรคใดที่มีเศษสูงก็จะได้เพิ่มเติมเข้าไปจนครบ ๑๕๐ ตรงนี้จะมี

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

การปิดเศษครึ่ง เศษที่หลังจากที่นั่งที่ ๑๕๐ ไปแล้วก็จะโดนตัดออก อันนี้เป็นวิธีการที่เปลี่ยนไป แล้วก็เหมือนเดิมครึ่ง ก็คือว่าถ้าเกิดว่ามันมีเหตุการณ์ที่มันทำให้ไม่สามารถทำให้ได้ ๑๕๐ พอดี เช่น เหลือที่นั่งเดียว แต่ว่ามี ๒-๓ พรรคสุดท้ายที่ได้เท่า ๆ กัน ได้ค่าเท่ากันในการคำนวณตาม บัญญัติไตรยางศ์ธรรมดานะครับ ตรงนี้ก็จะต้องย้อนกลับไปดูครับว่าวิธีที่จะให้ที่นั่งเพิ่มกับพรรคใด พรรคหนึ่งอันไหนจะเป็นธรรมที่สุด ซึ่งในนี้ในหน้าที่ ๕ ช่องสุดท้ายก็จะเป็นช่องที่เพิ่มมานะครับ ว่าเป็นช่องค่าคะแนนเฉลี่ยของ ส.ส. ๑ คนของพรรคนั้น เพราะว่าเราหาค่าเฉลี่ยตอนแรกแล้วว่า ค่าเฉลี่ยของทั้งประเทศ ส.ส. ๑ คนควรจะเป็น ๗๐,๐๐๐ แต่ว่าเนื่องจากว่าเขตมีขนาดเล็กใหญ่ ไม่เท่ากัน อย่างเช่นพังงาเป็นเขตที่ใหญ่ที่สุด เพราะว่าทั้งจังหวัดมี ส.ส. ได้คนเดียวก็มียอดราษฎร ไปถึง ๒๖๐,๐๐๐ อย่างนี้นะครับ ในขณะที่ระนองก็จะเป็นเขตที่เล็กที่สุดก็จะมีประชากรแค่ ๑๗๐,๐๐๐ อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นคะแนนของผู้สมัครในแต่ละเขตเมื่อรวม ๆ กันแล้ว ทั้งประเทศก็จะแตกต่างกันไป ในกรณีนี้ยกตัวอย่าง พรรค ก เขาได้ค่าเฉลี่ย เขาได้ ๑๒,๕๐๐,๐๐๐ เขาได้ ส.ส. ๑๗๘ คน เขาก็ได้ค่าเฉลี่ย ส.ส. ๑ คน ๗๐,๒๒๔ พรรคอื่น ๆ ก็เช่นเดียวกันครับก็จะได้ ค่าเฉลี่ย ส.ส. แตกต่างกันไป ดังนั้นแนวคิดตรงนี้ก็คือว่าถ้าเกิดว่าคำนวณปรับให้อยู่ในกรอบ ๑๕๐ แล้ว สมมติว่ามี ๓ พรรคได้คะแนนเท่ากันที่นั่งที่ ๑๕๐ เราก็จะเอาคะแนนตัวนี้มาดูว่า ใครที่มีคะแนนเฉลี่ยต่อ ส.ส. ๑ คนมากกว่าพรรคนั้นก็จะได้ไป เหตุผลตรงนี้ก็เนื่องจากว่าในเมื่อ จำนวน ส.ส. เขาได้มาจากคะแนนที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นความยากของการได้ ส.ส. ของแต่ละ พรรคก็ไม่เท่ากัน พรรคไหนที่มีค่าเฉลี่ยต่อ ส.ส. มากกว่าก็น่าจะได้รับความที่จะได้ที่นั่ง ส.ส. เพิ่ม มากกว่าไปด้วย แต่ว่าสุดท้ายก็ยังเห็นว่าถ้าเกิดว่าอาจจะมียกเว้นได้อีก ซึ่งจริง ๆ ไม่น่าจะมี แต่ว่า ถ้าเท่ากันอีกก็ให้ใช้วิธีจับสลากครับ ในหน้าที่ ๕ ก็จะเป็นตัวอย่างที่ได้นำกราบเรียนตั้งแต่ต้นครับ โดยครั้งนี้ได้เพิ่มเลขคอลัมน์เข้าไปว่าคอลัมน์ที่ ๑ หมายถึงอะไร ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ หมายถึงอะไร แล้วก็ เป็นคำอธิบายย่อ ๆ ซึ่งก็จะอยู่ในหน้าเดียวกัน ก็นำกราบเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาครับ

นายอัชพร จารุจินดา : ถามท่านรองนิดหนึ่ง ช่องคะแนนช่องท้ายสุดที่บอกว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนของพรรคต่อ ส.ส. ๑ คน ทำไม่ไม่เท่ากัน

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ที่กราบเรียนเมื่อสักครู่นี้ ก็คือว่ามันมีเขตเล็กเขตใหญ่ ถ้าเกิดว่าพรรคหนึ่งไปได้ ส.ส. จำนวนมากเลยในเขตเลือกตั้งที่ใหญ่ ๆ เพราะคะแนนเฉลี่ยคะแนน รวมเขาก็จะเยอะ ในจำนวน ส.ส. เท่ากันเขามาจากเขตที่ได้คะแนนเยอะ ๆ มา อย่างเช่นไปได้ ที่ ๑ ของในเขต กทม. เยอะ ๆ กทม. ค่าเฉลี่ยมันก็เป็นแสนเขตหนึ่งคนไปลงคะแนนนี่นะครับ พังงา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ก็อาจจะเป็น ๑๓๐,๐๐๐ ๑๔๐,๐๐๐ แต่ว่าบางเขตอาจจะเล็ก เล็กกว่า อย่างเช่นระนองไม่ถึง
ค่าเฉลี่ยต่อ ส.ส. ๑ คนด้วยซ้ำ ส.ส. ๑ คนถ้าเกิดว่าเป็น ๓๕๐ มันก็จะเป็น ๑๘๖,๐๐๐ กว่า ระยอง
มีแค่ ๑๗๐,๐๐๐ เขาก็ได้ ส.ส. ไป ๑ คนเหมือนกัน เพราะฉะนั้นผู้ชนะในเขตนี้ก็คือคะแนน
น้อยกว่าเขต อย่างสมมุติพังงามัน ๒๖๐,๐๐๐

ประธาน : ผมถามท่านรองเมธา ส.ส. เขต ไม่ว่าพรรคใดจะมีคะแนนเสียงเกิน
เปอร์เซ็นต์ที่เขาจะมีอยู่เท่าไรก็พรรคก็ตาม แต่รวมแล้ว ส.ส. เขตจะไม่เกิน ๓๕๐ ใช่ไหมครับ

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ถูกต้องครับท่านครับ

ประธาน : ไม่เกินนะ

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ไม่เกินครับ

ประธาน : อย่างไร ๆ ก็ไม่เกิน

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ไม่เกินครับท่านครับ

ประธาน : เพราะฉะนั้นบัญชีรายชื่อมันก็จะยังมีอยู่ ๑๕๐

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ถูกต้องครับ

ประธาน : ถ้าเอา ๑๕๐ ไปแบ่งให้ดี ๆ มันจะไม่มีวัน overhang ได้ ใช่ไหมครับ

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ใช่ครับ โดยปกติจะไม่เกิด

ประธาน : วิธีของท่านรองเมธาคือวิธีที่ว่าพอมัน overhang ไปแล้วก็จะไปปรับลด
วิธีของผมกลับปรับเพิ่ม คือยกตัวอย่างอย่างนี้นะครับ สมมุติว่าพรรค ก ข ค ง คำนวณออกมาแล้ว
ได้พรรค ก ๕๐ เปอร์เซ็นต์ พรรค ข ได้ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ พรรค ค ได้ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ พรรค ง ได้ ๕
พรรค จ ได้ ๕ รวมเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ส.ส. ที่พึงมีนะครับ พรรค ก ได้ ส.ส. ไปเกิน ๕๐
เปอร์เซ็นต์ ส.ส. เขตไปเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ พรรค ข หกสิทธิจะได้ ไม่ได้เลยใช่ไหมครับ ไม่ได้
ส.ส. บัญชีรายชื่ออีกแล้ว ไม่ว่าจะกรณีใดก็ไม่ได้ วิธีคำนวณของท่านรองก็ไม่ได้เหมือนกันใช่ไหม
ครับ เพราะฉะนั้น ๑๕๐ คนที่เหลือมันจึงจะมาแบ่งกันกับพรรค ข ค ง จ ถูกไหมครับ ถ้าเราเอา
๑๕๐ นั้นมาแบ่งให้ ข ค ง จ ให้หมด มันก็จะไม่มีวันมี overhang แต่เดิมพรรค ข ซึ่งได้
๓๐ เปอร์เซ็นต์ มันก็จะถ้าขาด ส.ส. เท่าไรก็เอาไปเติมให้เท่านั้น แต่เดิมบนฐานที่ว่าทั้งหมดนั้นมี
๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ถ้าเราเปลี่ยนใหม่เป็นว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ที่เหลือ เดิมร้อยละ ๓๐
ของ ๑๐๐ ใช่ไหมครับ ถ้าเราเปลี่ยนใหม่เป็นว่า เปลี่ยนฐานเดิมที่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์เป็น ๑๐๐ เรา
ก็เอามาคำนวณว่าใน ๕๐ เปอร์เซ็นต์เขาได้ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ถ้า ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เขาจะได้เท่าไร

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

บัญญัติไตรยางค์จะง่าย ทุกพรรคจะได้เพิ่มขึ้น แล้วก็เพิ่มขึ้นเท่าพอดีกับ ๑๕๐ ฟังดูจะนำรีนรมย์
กว่าไปปรับลด แล้วก็จะไม่เกินเพราะใน ๑๕๐ มาคิด แต่ว่าที่ผมนั่งแลงเลสงสัยอยู่ว่าแล้วมันจะทำให้
พรรคที่ ๒ กลายเป็นพรรคที่ ๑ หรือไม่ ตัวนี้ยังหาตัวเลขมาคำนวณไม่ได้ แต่ถ้าคิดบัญญัติไตรยางค์
อย่างที่ผมว่ามันจะกลายเป็นปรับเพิ่มไม่ใช่ปรับลด ไม่รู้ผมอธิบายพอเข้าใจหรือเปล่า

นายเมธา ศิลาพันธ์ : เข้าใจครับท่านครับ คือว่าอย่างนี้ครับก็คือเวลาจะเพิ่มให้
พรรคใดก็มีค่ากลางก่อนว่าเขาควรจะได้เท่าไร ซึ่งวิธีคิดในช่วงแรกเหมือนกันได้อยู่แล้วนะครับ
อย่างของท่านประธานก็มาทางนี้ได้ ที่นี้พอมาตอนหลังเวลาเราจับที่นั่งเข้าไปในพรรคที่ยังขาดอยู่
เท่าไร มันจึงต้องไปเปรียบเทียบกับคะแนนว่าเขาควรได้เท่าไรก่อน ก็ขาดอยู่จำนวนเท่า นั้นที่
เท่า นั้นที่แตกต่างกันไปในแต่ละพรรค เพราะว่าคะแนนแบบแบ่งเขตกับจำนวนที่นั่งอาจจะไม่
แปรผันตรงทุกพรรค บางพรรคอาจจะได้ที่นั่งเยอะแต่คะแนนรวมเขตอาจจะไม่เยอะเมื่อหารออก
มาแล้ว เพราะฉะนั้นเวลาเราเทียบว่าคะแนนของพรรคนี้ได้จำนวนคะแนนเท่า นั้นนะครับ ค่าเฉลี่ย
ส.ส. ๑ คนเป็นเท่า นั้นหารแล้วเขาควรจะได้ สมมุติเช่น ๓๐ เปอร์เซนต์ แต่เขาได้ ส.ส. แบบแบ่งเขต
บางพรรค ๓๐ เปอร์เซนต์เท่ากัน แต่บางพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขต สมมุติว่า ๒๗ เปอร์เซนต์
บางพรรคได้ ๒๕ เปอร์เซนต์ ๒ พรรคนี้จะได้จำนวน ส.ส. ที่ชัดเจนเข้ามาจำนวนไม่เท่ากันด้วย
ซึ่งตรงนี้ไม่ว่าจะคิดวิธีหลังจากนี้อย่างไร อย่างที่ท่านประธานได้กรุณาพูดค่าก็จะออกมาใกล้เคียง
กันมากครับ แม้ว่าจะตัดยอดพรรค ก ที่ไม่ได้รับออกไปหรือจะคิดรวมเข้ามาด้วยโดยเป็นพรรค ก
เกินไป กราบเรียนว่าถ้าเป็นกรณีที่พรรค ก ได้เท่าพอดีกับจำนวนที่พึงมีนะครับ หรือว่าไม่มีพรรคใด
ได้เกินจำนวนที่พึงมีเลย สูตรมันจะตรงตัวเป๊ะเลย ออกมาที่ ๑๕๐ เป๊ะเลยครับ ที่นี้ถ้าเกินไป
เนื่องจากว่ามันไปโผล่เข้าไปอีกที่หนึ่งนี่นะครับ ถ้าเกิดว่าเราไปตัดส่วนนั้นออก แล้วก็คิดใหม่โดย
สัดส่วนที่ท่านประธานได้พูดออกมาค่าจะต้องเท่ากันครับ

ประธาน : ได้เท่ากันเพียงแต่ว่าจะไม่มีวันมี overhang แล้วก็คนที่ได้ก็จะเป็น
การปรับได้เพิ่มแทนที่จะไปปรับลด ทั้ง ๆ ที่ตัวเลขมันก็ ๑๕๐ เท่ากันใช่ไหมครับ เพราะอย่างไร ๆ
เสียก็ ๑๕๐ ที่เราไปพูดปรับลดฟังเหมือนกับว่า ๑๕๐ จะถูกกลดลง ถ้ามีพรรคใดเกินไป ๒ คน ๑๕๐
จะเหลือ ๑๔๘

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ก็เหมือนกับเราข้ามขั้นตอนในคอลัมน์ที่ ๕ ไป แล้วก็ไปสรุป
ในคอลัมน์ที่ ๖ แค่นั้นเองครับ เพราะว่าตรงคอลัมน์ที่ ๕ มันเป็นวิธีการเทียบสัดส่วนมาตั้งแต่แรก
ว่า ๓๕ ล้านกับ ๕๐๐ คน ๑ ที่นั่งมันเท่าไร เพื่อที่จะหาสัดส่วนก่อนนะครับ ที่นี้พอเราเริ่มมา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

อย่างนี้แล้ว พอมาถึงคอลัมน์ที่ ๕ เราไปตัดพรรคที่ overhang ๒-๓ ที่ออกนี่นะครับ มันจะรวมหมด เพราะเนื่องจากว่ามันเริ่มมาจาก ๕๐๐ พอตีครับ

ประธาน : เพราะตามวิธีของท่านรองเมธา คนที่ได้เกินคะแนนนั้นมันก็ไม่ได้เอามา รวมคำนวณอีกแล้วใช่ไหมครับ รวมหรือเปล่า

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ไม่รวมครับ พรรคที่ได้เท่ากับหรือมากกว่าจะไม่ได้อะไรเลย

ประธาน : ตัวเลขนั้นก็ไม่ได้เอามาคำนวณด้วย

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ไม่ได้เอามาคำนวณด้วยครับ

ประธาน : มันจะเหลือแต่พรรคที่ไม่นั้น

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ครับผม

ประธาน : ในทางผลก็คือว่า ๑๕๐ มันจะมาแบ่งกันเฉพาะ ๓ พรรคที่เหลือ

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ถูกต้องครับ

ประธาน : ก็เป็นอย่างเดียวกับที่ผมว่า เพราะฉะนั้นถ้าเราเขียนใหม่เราเขียนอย่างไรว่าเมื่อคำนวณได้ ส.ส. ที่พึงมีแล้ว พรรคใดได้ ส.ส. เขตน้อยกว่า ส.ส. ที่พึงมีเท่าไรให้ได้รับ ส.ส. บัญชีรายชื่อจนได้เท่าจำนวน ส.ส. ที่พึงมีนั้นข้อที่ ๑

๒. ในกรณีที่มีพรรคใดได้ ส.ส. เขตมากกว่าหรือเท่ากับจำนวน ส.ส. ที่พึงมีให้นำ ส.ส. บัญชีรายชื่อไปแบ่งให้กับพรรคที่ยังได้ไม่เท่าจำนวน ส.ส. ที่พึงมีตามสัดส่วนที่จะกำหนดไว้ในกฎหมายลูกตามอัตราส่วนเพียงเท่านี้แล้วไปคิดต่อได้ใช่ไหม

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ได้ครับ

ประธาน : คนอ่านแล้วจะได้ไม่สับสน เพราะว่าถ้าคำนวณอย่างนี้นะคนที่มันตกเลขมันกลุ่มใจตายเลย ทั้งที่จริงมันบัญญัติไตรยางศ์ทั้งนั้นแหละ ถ้าเขียนอย่างนั้นได้ใช่ไหม

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ได้ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าอย่างนั้นไปทำตัวเลขจำลองอย่างที่ท่านประธานว่า มาให้ดูวันจันทร์หน้า

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ได้ครับ

ประธาน : ลองทำแบบวิธีของผมดูสัก ๒-๓ โมเดลว่ามันจะทำให้พรรคที่ ๒ ได้เกิน พรรคที่ ๑ มีบ้างไหม

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายเมธา ศิลาพันธ์ : เรียนเบื้องต้นว่าเคยลองทำกันนะครับแต่วันนี้ไม่ได้ถือมา จะไม่มีครับ พรรคที่ ๒ จะโดนคุมด้วยจำนวน ส.ส. ฟังมีซึ่งน้อยกว่าพรรคที่ ๑ นะครับ แล้วก็ถ้าเกิดว่าพรรคที่ ๑ ได้เท่ากับจำนวนที่ฟังมีไปแล้วอย่างไรพรรคที่ ๒ ก็จะกระโดดขึ้นมาไม่ได้ เพียงแต่ว่าพรรคที่ ๒ ควรจะได้ในสัดส่วนที่ห่างกันตามสมควร แต่ปรากฏว่าไปได้แบบแบ่งเขตเยอะก็จะขึ้นมาเยอะ

ประธาน : มันจะมีไหมครับที่เขาได้คะแนนรวมทั้งประเทศ ๔๙ เปอร์เซนต์ แต่เขาได้ ส.ส. เขต ๕๑ เปอร์เซนต์ ในขณะที่อีกพรรคหนึ่งได้ ส.ส. ฟังมี ๔๙ เปอร์เซนต์ แต่ได้ ส.ส. ๕๑ เปอร์เซนต์ อีกพรรคหนึ่งกลับกัน ฟังมี ๔๙ แต่ได้ ส.ส. ๕๑ มันเป็นไปได้ไหม

นายเมธา ศิลาพันธ์ : คือถ้ามีพรรคที่ได้ ส.ส. เขตเกินจำนวนที่ฟังมีไปนะครับ แล้วก็คะแนนที่ฟังมีในตอนแรกพอ ๆ กัน อันนี้เป็นไปได้ครับท่านครับ ถ้าสมมุติว่าที่ ๑ กับที่ ๒ คือถ้าสมมุติ ๔๙ กับ ๕๐ มันจะเป็นไปได้ยากเพราะว่ามันเต็ม ๑๐๐ แล้ว ถ้าลดลงมาจะได้คะแนนที่ฟังมี ๓๐ ๓๐ เท่ากัน หรือ ๓๐ ๒๙ ลักษณะนี้ครับ แล้วก็พรรคที่ได้ ๓๐ ไปได้ ส.ส. เขตเท่ากับที่ฟังมีพอดีเลย คือไม่ได้บวกเลย ส่วนพรรคที่ได้ ๒๙ ไปได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตเกินไป เกินไปจำนวนมากอย่างนี้ก็มีโอกาสนะครับ แต่ว่าโอกาสที่จะเกิดขึ้นมันก็น้อยที่จะเกิดขึ้นได้ครับ

ประธาน : เชิญครับคุณเจริญ

นายเจริญ โทณะวณิก : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ท่านประธานในตัวอย่างที่ท่านประธานได้กรุณาหยิบยกขึ้นมา คือโดยทฤษฎีมีความเป็นไปได้แต่มันจะเกิดขึ้นถ้าหากว่ามันเป็นพรรคใหญ่ ๒ พรรค แล้วก็ก็เป็นพรรคใหญ่ ๒ พรรคที่คะแนนเสี่ยงขาดจากพรรคที่ ๓ ไล่ลงไปเรื่อยเป็นอย่างมาก อันนี้สลับกันได้ครับ คือได้เขตไป ๕๑ คะแนนนิยม ๔๙ อีกคนหนึ่งนี่นะครับ แต่ต้องใช้ระบบแบบที่เราใช้นี้เลยนะครับ คือปิด ๑๕๐ คือ ๑๕๐ จบ อันนี้ครับเกิดได้ แต่ถ้าในระบบที่ไม่ปิด ๑๕๐ ตัวที่ ๒ ไม่เกิดครับ คือเขต ๕๑ เปอร์เซนต์ ในขณะที่คะแนนนิยม ๔๙ เปอร์เซนต์เกิดครับ แต่ว่าถ้าเกิดคะแนนนิยม ๕๑ เปอร์เซนต์ แต่ได้ ๔๙ เปอร์เซนต์ ถ้าปล่อยไหลไม่มีทางเกิดได้ครับ แต่ถ้าเกิดปิดแบบที่เราปิดมีโอกาสเกิดได้ในทางทฤษฎี แต่ว่าข้อแม้มันจะไม่เป็นข้อแม้ของประเทศไทย ที่อันที่ ๒ เราคำนวณมือคุยกันเพื่อเขียนกฎหมาย ผมคิดว่ามันใช้วิธีแบบลักษณะเหมือนบัญญัติไตรยางศ์ได้ แต่ว่าพอเข้าเครื่องอย่างไรก็ตามมันจะใช้ระบบแบบที่เข้าใจว่าท่านอาจารย์อุดมเขียนมาที่เขียนว่าเศษสูงเพราะว่ามันคือเครื่องมันจะใช้คือคำมัน อาจารย์อุดมคงแปลมาตรง ๆ large remainder ก็คือเศษสูง เครื่องมันใช้แบบนี้โดยลักษณะธรรมชาติของ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เครื่อง แต่ว่ามันก็คือเอาบัญญัติไตรยางศ์ไปวิ่งหลาย ๆ รอบตามสภาพปกติของการใช้เครื่องคิดเลขอะไรพวกนี้นะครับ แต่ผมคิดว่าเขียนกฎหมายเขียนได้ครับ แต่ว่าใช้ในเครื่องเครื่องมันจะไม่ทำบัญญัติไตรยางศ์อย่างง่ายให้เรา เพราะว่ามันคือธรรมชาติของเครื่อง เพราะฉะนั้นเครื่องก็เป็นเครื่อง การเขียนกฎหมายก็เป็นการเขียนกฎหมายครับ

ประธาน : คือบัญญัติไตรยางศ์สำหรับชาวบ้านคิด ส่วนเวลาที่ กกด. ไปคิดเขาก็ใส่สูตรลงไปไม่ต้องไปบอกให้ใครเขารู้ เชิญครับ

นายบรรณสิทธิ์ สิงห์เสนี : ท่านประธานครับ ผมก็พยายามนั่งนึกตาม ๆ ไปนะครับ แต่ที่นักข่าวถามผมก็ตอบเขาไปตลอดว่าความเข้าใจของผมนี่คือเราจะดูให้เสี่ยงกับพรรคให้คะแนนกับพรรคต่าง ๆ ตามคะแนน popular vote ที่เขาได้รับ ก็ยกตัวอย่างง่าย ๆ ว่า ๖๐ เปอร์เซ็นต์ พรรค ก ได้ ๖๐ เปอร์เซ็นต์ ตามหลักเขาก็ควรจะได้ ส.ส. ๖๐ เปอร์เซ็นต์ของ ๕๐๐ แล้วก็ถ้าเขาบังเอิญได้ผู้สมัครที่ดีและได้ ส.ส. เขตเกิน ๖๐ เปอร์เซ็นต์ของ popular vote เขาก็จะไม่ได้ ส.ส. จากสัดส่วนนั้นแถมเข้าไป ผมก็อธิบายอย่างนั้นมาตลอด แต่คราวนี้มานั่งนึกกลับดูว่าถ้าเขาไม่ได้ ส.ส. สัดส่วนเพิ่มเลย แล้ว ๑๕๐ นี่ก็จะมาแบ่งให้คนอื่นมันเป็นไปได้ไหมครับ ว่าเมื่อแบ่งให้คนอื่นแล้ว พรรค ข กลายเป็นได้ ส.ส. เขตบวกกับ ส.ส. สัดส่วนเกินเปอร์เซ็นต์ของเขาซึ่งไม่ควรสิครับ เขาไม่ควรจะได้เกินใช้ไหมครับ ไม่เกินเด็ดขาด ถ้าอย่างนั้นก็โอเค เพราะว่าฟังก์ชันเหมือนกับเขาไม่ได้ไปแบ่ง แล้วต้องเอา ๑๕๐ ที่เหลือมาแบ่ง

ประธาน : จะเกินได้เมื่อกรณีที่ผมยกตัวอย่างเกิดขึ้น เช่น เขาได้คะแนน popular vote ๕๒ เปอร์เซ็นต์ แต่ดันได้ ส.ส. เขตมาแค่ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ส่วนอีกข้างหนึ่งได้ popular vote ๔๙ เปอร์เซ็นต์ แต่ได้ ส.ส. เขตมา ๕๐ เปอร์เซ็นต์ อันแรกมันจะได้บวกเข้าไปจนกระทั่งเป็น ๕๑ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งกรณีนั้นมันจะเกิดขึ้นได้ครับ เชิญอาจารย์อุดมครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : อันนี้ระบบสัดส่วนเราเรียกว่าระบบสัดส่วนผสม คำว่าผสมเพราะเราเอาเรื่องเขตมาเป็นตัวตั้งนะครับ คือจริง ๆ แล้ววัตถุประสงค์เราอยากจะให้คะแนนทุกคะแนนมันมีผลต่อการกำหนดเก้าอี้ของ ส.ส. ปัญหาของเรามีอยู่เพียงแค่ว่าเราไปบังคับให้ ส.ส. เขตมีถึง ๓๕๐ คือถ้าระบบสัดส่วน ส.ส. เขต กับ ส.ส. บัญชีมีลักษณะใกล้เคียงกันตัวเลขสัดส่วนที่ออกมาจะโอกาส overhang ค่อนข้างยาก แต่ว่าที่มันจะมี overhang ได้ง่ายเพราะเหตุที่ว่า ส.ส. เขตมีเยอะ ในขณะที่บัญชีมีอยู่แค่ ๑๕๐ อันนี้คือเหตุผลนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าเราดูตามที่ทางท่านรองเมธาคำนวณมาจะเห็นว่าพรรคการเมืองโดยปกติแล้ว ถ้าคะแนนโดยทั่ว ๆ ไป มันก็จะใกล้ ๆ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

จินตนา ๑/๙

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

จำนวน ๑ ที่นั่งประมาณ ๗๐,๐๐๐ ถ้าเกิดดูจากตารางสุดท้าย แต่จะมีบางพรรคที่ได้คะแนนไม่ถึง ๗๐,๐๐๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกเศษเล็กเศษน้อยแต่ได้เก้าอี้ด้วย อันนี้ก็เป็นที่เราเข้าใจได้ครับ เพราะว่าเวลาเรากำหนดมันจะไม่มีอะไรที่เป๊ะพอดี อันเนื่องมาจากปัญหาเขตเลือกตั้งที่บางที่บางคนได้ บางคนไม่ได้ แล้วก็คะแนนได้มากได้น้อยแตกต่างกัน อย่างบางพรรคสมมุติว่าได้ ๑๐๐,๐๐๐ คะแนนก็ได้เก้าอี้เดียว บางพรรคได้ ๓๐,๐๐๐ คะแนนก็ได้ ๑ เก้าอี้เหมือนกัน ซึ่งมันเกิดประเด็นตรงนี้ได้ เพราะการคำนวณในท้ายที่สุดมันจะมีปัญหาว่าสัดส่วนที่เราจะได้คนหนึ่ง ตั้งแต่จุด ๙ หรือว่าได้ไป ๑.๓ ในขณะที่อีกคนหนึ่ง .๔ ซึ่งยังไม่ได้เก้าอี้ แต่ถ้าอันนั้นมัน ๑.๓ มันไปได้ไป ๑ เก้าอี้แล้วมันถึงไม่ได้ .๓ ส่วนที่เหลือ แต่คนที่ได้ .๔ ซึ่งมันจริง ๆ แล้วภาพรวมเขาน่าจะไม่ได้เก้าอี้เลยแต่กลับได้ เพราะเหตุว่าเศษมันสูงกว่าคนที่ได้เก้าอี้ไปแล้วนะครับ อันนี้คือข้อที่มันเกิดขึ้นนะครับ -----

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เพราะฉะนั้นส่วนที่ท่านประธานสรุปแล้วผมคิดว่าใช้ได้ครับ แล้วโอกาสที่จะเกิดปัญหาว่าพรรคที่ได้คะแนน popular vote เยอะ แต่ได้เก้าอี้น้อยกว่าพรรคที่ได้ popular vote น้อยกว่า โอกาสเกิดได้น้อยมากครับ ถ้าจำนวนพรรคมันเยอะ แล้วก็ที่สำคัญคือผมดูจากในสัดส่วนอย่างนี้แล้วตัว ๑๕๐ มันน่าจะพอไป cover ส่วนที่ปัญหาในเชิงสัดส่วนได้นะครับ แต่ถ้าเป็นพรรคน้อยถ้าจำนวนพรรคที่ชนะการเลือกตั้งมีน้อยโอกาสที่จะเกิดอย่างที่ท่านประธานว่าเป็นไปได้ครับ เพราะว่าการชนะแพ้ บางครั้งเนื่องจากเราตั้งเขตเลือกตั้งเอาไว้ตั้ง ๓๕๐ แล้วมีพรรคเข้าแข่งน้อยโอกาสที่จะเกิดว่าพรรคที่ได้คะแนน popular vote น้อย แต่ได้ชนะเขตเลือกตั้งเยอะแล้วจะกลายเป็นเสียงข้างมากเมื่อคะแนนเสียงรวมทั้งหมดน้อยกว่าอีกพรรคหนึ่งแต่ที่ไม่ชนะเขตเลือกตั้งเยอะ อันนี้เกิดขึ้นได้ครับ แต่ถ้าเป็นระบบนี้พรรคเยอะจะโอกาสยากครับ

นายอัชพร จารุจินดา : แต่มันอธิบายได้นะครับ สมมุติทาง extreme เลยว่าในตามหน้าจอ เขาได้คะแนนทั้งหมด ๑๒ ล้านเสียง แต่พอมาช่องที่ ๓ มันกลับกัน เขาได้เขตแค่ ๑๐๒ ในขณะที่พรรคที่ ๒ คะแนนรวมทั้งหมดมัน ๙ ล้าน แต่ ส.ส. เขตได้ ๑๓๔ ดูเผิน ๆ เหมือนว่าพรรคที่ได้ ๑๓๔ มันน่าจะชนะที่ ๑ แต่จริง ๆ เมื่อหันกลับไปดูคะแนนรวมทั้งหมดของพรรคนั้นที่ได้แล้วความจริงแล้วก็คือพรรค ก ซึ่งได้คะแนน ส.ส. เขต จำนวน ส.ส. เขตน้อยกว่า แต่เมื่อมารวมบัญชีรายชื่อแล้วเขาก็จะได้มากที่สุดอยู่ เหตุที่เป็นเช่นนี้มันอาจจะเกิดได้ครับว่าเนื่องจากเวลาลงคะแนนในแต่ละเขตเลือกตั้งนั้นการชนะแพ้ไม่ได้ชนะหรือแพ้ด้วยคะแนนที่เท่า ๆ หรือใกล้เคียงกัน เป็นไปได้ว่า ส.ส. บางเขต อย่างเช่นเขตแถวสุพรรณที่ ๑ เขาจะออกไปล้านคะแนนไปเลย แต่ในขณะที่ ๒ จะได้ไม่กี่หมื่น เพราะฉะนั้นถึงแม้เขาจะชนะเขตเดียวแต่คะแนนเขานั้นมากมายมหาศาล ขณะที่บางเขตคนชนะนั้นแพ้ชนะกันไม่กี่หมื่น พอมาคะแนนรวมมันจะเป็นไปได้เหมือนกันว่าตอนนับ ส.ส. เขตยังบอกไม่ได้หรือกว่าคนนี้ชนะที่ ๑ มันต้องดูคะแนนรวมกันจริง ๆ ว่าคะแนนรวมทั้งหมดของพรรคนั้นที่ได้รับนั้นใครได้มากกว่ากัน เพราะฉะนั้นโอกาสจะเกิดถามว่ามีไหม มันมีน้อยแต่มันอาจจะเป็นไปได้ถ้าคะแนน ๒ พรรคมันคู่ ๆ กันมา แต่น่าจะอธิบายได้

ประธาน : เพราะฉะนั้นเวลาที่เรามาเขียนเราเขียนอาจจะต้องมีทั้งท้ายว่า แต่ทั้งนี้ต้องไม่ทำให้คะแนนของคนที่ได้ลำดับที่ ๒ สูงกว่าคนที่ได้ลำดับที่ ๑

นายอัชพร จารุจินดา : หมายถึงคะแนนรวมใช่ไหม

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : ไม่ พูดถึง ส.ส. จำนวน ส.ส. ที่จะไปบอกให้ มันก็จะเหลือเศษ เศษก็เอาไปเพิ่มให้กับคนที่ เพื่อป้องกันไม่ให้คนที่ได้ที่ ๒ แล้วพอไปบอกนั้นเข้ามากลายเป็นที่ ๑ อย่างมากที่จะไปได้คือให้เท่ากัน ถ้าเผื่อบังเอิญมันจะเกิด คือเราจะได้พูดเต็มปากเต็มคำว่าด้วยวิธีนี้มันไม่จะทำให้คนที่ได้ที่ ๑ กลายเป็นได้ที่ ๒ เพราะวันก่อนนี้ผมได้ยินพวกเราให้สัมภาษณ์รู้สึกความแน่ใจในตรงนี้ก็ยังไม่มีความเรายังไม่เคยคำนวณกันดู แต่เราตกลงกันเสียเลยว่าจะไปเขียนกฎหมายเพื่อไม่ให้คนที่ได้ ๒ กลายเป็นที่ ๑ อย่างมากที่สุดก็เท่ากัน เวลาใครมาถามอะไรก็จะได้พูดได้ตรงกันมั่นใจว่าไม่สลับที่ เดี่ยวเขาจะหาว่าเราไปช่วยพรรคที่แพ้ให้กลายเป็นพรรคชนะ เชิญครับ

นายเชษฐา โทณะวณิก : ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ ท่านประธานครับคือโดยหลักการง่าย ๆ ของระบบนี้นั้นะครับ คนที่ได้สิ่งที่เราเรียกว่า overhang ในเขตไม่มีทางที่จะเสียเปรียบคนที่ไม่ overhang เด็ดขาด เพราะคำว่า overhang คือเขาได้คะแนนถ้าตามประสา overhang mandate คือคะแนนเกินอาณัติก็คือเกินความนิยมแล้ว เพราะฉะนั้นคนที่ได้ overhang คือถ้าเกิดเราพูดภาษาชาวบ้านง่าย ๆ เลยนะครับ คือได้เปรียบคนอื่นเขาไปโดยที่เป็นการได้เปรียบตามกฎหมายไปเลยนะครับ ยิ่งโดยเฉพาะเขียนแบบเราได้เปรียบตามกฎหมาย เพราะเขา overhang ไปแล้วนะครับ คนอื่น ๆ คะแนนนิยมเขาแค่ไหนยังไม่แนเลยว่าจะได้ตามคะแนนนิยมหรือเปล่า เพราะว่าเราไปปิดว่าเอาแค่เต็มที่ ๕๐๐ เอาแค่เต็มที่ ๑๕๐ เราไม่ปล่อยไหลในระบบที่เขาปล่อยไหลจนถึงที่สุดนี้นะครับ คนที่ได้ overhang ก็ไม่เสียเปรียบใครเลยครับ การปล่อยไหลจนถึงที่สุดแบบเยอรมันทำทุกวันนี้นี้นะครับ ก็เพื่อไม่ให้พรรคที่ overhang ได้เปรียบพรรคอื่นอื่นครับ เพราะฉะนั้นเป็นไปได้เด็ดขาดเลยว่าพรรคที่ overhang จะมาอ้างว่าคนอื่นได้เปรียบตัวเองหรือคนอื่นเขาเปรียบตัวเองเป็นไปได้เด็ดขาด เพราะว่าตัวเองได้เปรียบตามกฎหมายไป เพราะว่าเขา overhang

ที่นี้ประการที่ ๒ ระบบในลักษณะเช่นนี้เป็นระบบวัดคะแนนนิยมเลยครับ ไม่มีทางเด็ดขาดที่ใครจะได้ ส.ส. มากไปกว่าคะแนนนิยมของตัวเองถ้าไม่ overhang overhang เป็นกรณีเดียว เพราะฉะนั้นถ้าเกิดมีคน overhang ไปแล้ว คนนั้นมันได้เปรียบไปแล้วคนอื่น ๆ ที่เหลือจะบอกไม่ได้ว่าถ้าวันหนึ่งมันเกิดเหตุจริง ๆ แล้วปรากฏว่าคนที่เรายกมาได้ที่ ๒ คือได้ที่ ๒ จากเขตเกิดได้คะแนนรวมชนะคนที่ได้ overhang ในเขต อันนี้จะไปบอกว่าที่ ๒ ชนะที่ ๑ มันไม่ใช่ที่ ๒ ชนะที่ ๑ ครับ เพราะว่าคะแนนดิบเขามากกว่าเหมือนที่ท่านอัครพริกขึ้นมากครับ คะแนนดิบเขามากกว่า ดังนั้นเขาต้องเป็นผู้ชนะที่แท้จริง เพราะว่าเรานับคะแนนดิบครับ ในระบบนี้เป็นระบบนับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

คะแนนดิบ ถ้าเราจะบอกว่ำนับเปอร์เซ็นต์ก็คือนับร้อยละจนกระทั่งถึงทศนิยมตำแหน่งสุดท้ายเลย ในทางความเป็นจริงเวลาใช้เครื่อง เมื่อนับแบบนี้มันเท่ากับว่านับคนทุกคนหรือว่านับคนมากที่สุด คนชนะคือคนที่ได้เสียงจากคนมากที่สุดในประเทศหรือว่าในเขตเลือกตั้ง ถ้าเรากำหนดเป็นเขตเลือกตั้ง เช่นเป็นรัฐ เป็นแคว้นอะไรก็ตาม แต่ถ้าเป็นแบบประเทศไทยกำหนดเป็นประเทศ คนที่ได้ ส.ส. มากที่สุดคือคนที่ได้คะแนนนิยมมากที่สุด ถ้าเรานับระบบเขตอย่างเดียวยุโรปใช้ไหมครับเป็นอย่างที่ท่านประธานว่าก็คือคนที่ได้เขตมากที่สุดอาจจะโวยวาย แต่คำอธิบายง่าย ๆ ก็คือว่าก็กาครั้งเดียว แล้วมันไม่ใช่วัดกันแค่เขต ก็เพราะว่าคะแนนของคุณทั้งหมดมันต้องผันไปเป็นคะแนนนิยมจริง ๆ เพราะฉะนั้นแบบนี้ครับใครโวยวายไม่ได้เพราะคนที่ได้คะแนนมากที่สุดคือคนที่ได้คะแนนนิยมมากที่สุดได้ ส.ส. มากที่สุด ก็เพราะเหตุว่ามีคนมาเลือกเขามากที่สุด เพราะฉะนั้นอันนี้มันไม่มีครับ คนที่ ๒ ได้มากกว่าที่ ๑ เพราะว่าเขาต้องเป็นที่ ๑ ครับ

ประธาน : มันจะมีสมมุติอย่างนี้นะครับ พรรคหนึ่งได้คะแนน ๓๐ เปอร์เซ็นต์ คิดที่ ๓๕๐ กับ ๕๐๐ แล้วเขาได้มา ๑๕๗ คน ถ้าตามสูตรเราเขาควรจะได้ไม่เกิน ๑๕๐ ถูกไหมครับ แต่เขาได้ ๑๕๗ อีกพรรคหนึ่งได้ ๓๕ เปอร์เซ็นต์ แต่ดันได้ ๑๔๐ ส.ส. เขต เราจะต้องบอกให้เขาให้ เขาครบ ๓๕ เปอร์เซ็นต์คือ ๑๗๕ บวกไปบวกมาอันนี้จะได้ ๑๗๕ เลยเป็นที่ ๑ เดิมมันเป็นที่ ๒ เพราะมันได้ ๑๔๐ พรรค ก ได้ ๑๕๗ ตัวเลขสมมุตินะ แต่ความเป็นจริงจะเกิดขึ้นได้หรือไม่ไม่รู้ แต่ถ้าสมมุติอย่างนี้ตัวที่ ๒ มันได้ popular vote ๓๕ เปอร์เซ็นต์ เพราะถ้าคำนวณ ส.ส. พึงมี มันจะต้องได้ ๑๗๕ แต่มันได้ ส.ส. เขตมาแค่ ๑๔๐ มันจึงเป็นที่ ๒ พอบวก ส.ส. บัญชีเข้าไปอีก ๓๕ ก็เป็น ๑๗๕ มันเลยเป็นที่ ๑ คนที่ได้ ๑๕๗ มันไม่ได้บวก

นายเจริญ โทณะวณิก : ใช้ครับท่านประธานถูกต้องเลยครับ แต่ว่าที่ท่านประธาน พูดถึงที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ก ที่ ๑ ที่ ๒ เขตครับ แต่ว่าพอเรานับคะแนนที่เราเรียกว่า popular vote หรือว่า คะแนนร้อยละแท้จริงไม่มีทางเลยครับที่คนได้คะแนนร้อยละมากกว่าจะได้ ส.ส. โดยรวมน้อยกว่า เพราะว่าคะแนนที่แท้จริงมันคืออย่างที่ผมเรียนมันคือคะแนนดิบ ยิ่งคิดแบบสูตรที่อาจารย์อุดมได้ พูดตั้งแต่แรกคือสูตรคะแนนดิบแบบนี้ครับ คะแนนดิบที่มากกว่าคือร้อยละที่มากกว่าคือ ส.ส. ที่มากกว่า เพราะฉะนั้นเวลาอธิบายด้วยสิ่งนี้ไม่มีทางเลยครับที่คนได้ร้อยละที่ต่ำกว่าจะได้ ส.ส. มากกว่าร้อยละที่สูงกว่ามันจะได้ ส.ส. ที่สูงกว่าเสมอ เพราะว่าร้อยละที่สูงกว่ามันผันเป็นคะแนนดิบที่สูงกว่า เพราะฉะนั้นพรรคหนึ่งได้รับเลือกโดยคน ๑๒ ล้าน อีกพรรคหนึ่งได้รับเลือกโดยคน ๑๕ ล้าน เป็นไปไม่ได้เลยครับที่คนที่ได้รับเลือกโดยคน ๑๒ ล้าน จะมี ส.ส. นับจำนวนที่คำนวณ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

จริงมากกว่าคนที่ได้ ๑๕ ล้าน จะเกิดเหตุก็เหตุเดียวครับว่าเขาชนะในเขตมากไปกว่าคะแนนนิยมของเขา เนื่องจากว่าสิ่งที่ท่านอัคร อธิการย์อุดม อธิบายว่ามันมีอย่างในบางเขตมีพรรคที่ได้ล้านหนึ่งไปเลย อีกพรรคหนึ่งได้ ๓๐,๐๐๐ แล้วก็อีกเขตหนึ่งปรากฏว่าได้แสนเดียว ที่ ๑ ได้แสนเดียว แต่ที่ ๑ ของคนนี้ได้ล้าน เขามีคะแนนเหลืออีกตั้ง ๙๐๐,๐๐๐ คะแนนเหลือ ๙๐๐,๐๐๐ ของเขามันจะกลายเป็นคะแนนนิยม ซึ่งมันก็จะไปทำให้เขาได้บัญชีมาเพิ่มอีกก็เป็นไปได้ แต่ถ้าเกิดสมมุติว่ามีพรรคหนึ่งที่ได้คะแนนไม่มากนักหรือครับ แต่ชนะที่ ๑ ที่ ๑ ที่ ๑ ในเขตเยอะเยอะไปหมดเลย อันนี้พอเราคำนวณระดับประเทศทั้งหมดมันจะส่งผลให้เขตเขาได้มากเกินกว่าคะแนนนิยมของเขา เขาก็จบ เพราะฉะนั้นอย่างไรก็ตามถ้ามันโดยคะแนนนิยมไม่มีทางที่เขาจะได้มากไปกว่าเลยครับ

นายอัคร จารุจินดา : ของตัวอย่างของท่านประธานต้องถือว่าคนที่ได้ที่ ๑ คือคนที่ ๓๕ เปอร์เซนต์ ไม่ใช่คน ๓๐ ๓๕ เปอร์เซนต์ ส.ส. มันแค่ส่วนหนึ่งของจำนวนที่จะได้

ประธาน : อธิบายอย่างนี้มันเอาตายเลย ไปเลือกตั้งมาจนชนะแล้ว

นายอัคร จารุจินดา : มันเรื่องความเป็นจริงที่ว่ามันจะต้องดูคะแนนนิยมทั้งหมดครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ผมพยายามนั่งคิดตามนะครับ ปัญหามันเหมือนอาจารย์เจษฎ์ว่าในเคสที่มันไป overhang นี้ผมลองทำตัวเลขเล่น ๆ นะครับ อย่างสมมุติว่า ๓๕๐ มีอยู่ ๓ พรรค พรรคหนึ่งได้ ๑๒๕ ที่นั่ง แต่ว่าได้ในเขตเลือกตั้งที่อาจจะเป็น size S เยอะ ก็คะแนนรวมทั้งหมดมันประมาณ ๕ ล้าน ในขณะที่อีกพรรคหนึ่ง ผมสมมุติตัวเลขไปสมมุติตัวเลขมาอยู่อันหนึ่งได้ ๑๒๐ แล้วก็ได้ที่ ๔๐,๐๐๐ มันจะเป็น ๕ ล้าน อีกอันหนึ่งได้ ๑๒๐ คน แต่กว่าจะชนะได้ต้องใช้ ๕๐,๐๐๐ กลายเป็นว่า popular อันหนึ่งได้คะแนนเขตเลือกตั้งเยอะแต่ popular น้อยกว่าล้านนะ พอ popular น้อยกว่าล้านแล้วก็ถ้าเกิดเขาเขตอื่นถ้ามันกระจิบกระจอยมากที่ที่นั่งที่เหลือมันจะมีปัญหาว่าคนได้ popular เยอะ แต่สุดท้ายแล้วที่นั่งมันจะน้อยกว่าคือพอดีเมื่อกำลังคิดเลขเล่น ๆ คือโอกาสอย่างนี้ถามว่าถ้ามีพรรคอยู่แค่ ๓-๔ พรรค แล้วก็จะได้คะแนนอย่าง ๓๕๐ มันได้ประมาณสัก ๑๐๐ บวกลบ ๑๐๐ บวกลบ ๑๐๐ บวกลบ แล้วก็ ๕๐ บวกลบ โอกาสที่พรรคที่ได้ที่ ๑ เกิดมันได้ที่ ๑ ในเขตเลือกตั้งที่เป็นเขต S เขต size S แล้วพรรคที่ ๒ มันดันชนะเลือกตั้งใน size L โอกาสที่ท่านประธานบอกคือพรรคที่ได้ popular เยอะจะได้ที่นั่ง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

น้อยกว่าพรรคที่ popular น้อยกว่า ก็คือพรรคที่ควรจะได้ที่ ๑ มันกลายเป็นที่ ๒ มีไหม มี เนื่องจากตัวเลขแบบนี้ถามว่าถ้ามันเป็นแบบนี้ผมก็กังวล เมื่อที่พอดิท่านประธานบอกว่าจะไป เขียนไว้อันหนึ่งว่าพรรคที่ได้ popular คืออันนี้มันกลายเป็นว่าการจัดสรรที่หลังอาจจะไม่เยอะ เท่าไรด้วยนะครับ แต่โอกาสที่จะเป็นอย่างนั้นมันต้องลอง simulate ดู แต่เท่าที่ดูมันขึ้นอยู่กับถ้าเรามีเขตเลือกตั้ง S M L แล้วกลุ่มที่ได้เขตเลือกตั้ง พรรคได้ ส.ส. เขตเลือกตั้งเยอะ มันไปได้ตรง size S เยอะ แล้วที่ ๒ มันได้เป็น size L โอกาสที่จะเกิดอย่างนั้นมีครับ

ประธาน : เชิญอาจารย์อุดม

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ที่สมมติฐานที่ท่านประธานว่ามันมีความเป็นไปได้อย่างที่ผมได้เรียนแล้ว เพราะเหตุที่ว่าเรากำหนดเขตเลือกตั้งไว้ตั้ง ๓๕๐ เพราะฉะนั้น สมมติว่า ผมสมมติแบบ over ไปเลยว่าขณะเขตเลือกตั้งมา ๒๕๑ ๒๕๒ แต่เป็นไปได้ไหมคะแนนที่ รวมแล้ว ๒๕๑ ๒๕๒ เขตที่ขณะมันจะมีคะแนนที่น้อยกว่าคนที่แพ้ คือหมายถึงว่าน้อยกว่าคนที่ ได้รับเขตเลือกตั้งน้อยแต่ว่าคะแนนเสียงทั่วประเทศเยอะ ผมว่าก็มีโอกาสเป็นไปได้เหมือนกันแต่ว่า มันค่อนข้างน้อย เพราะว่าเราไปตั้ง ๓๕๐ เขตเลือกตั้งกับส่วนที่เป็นบัญชีอยู่ ๑๕๐ เพราะฉะนั้น ถ้าเกิดท่านชนะในเขตเลือกตั้งค่อนข้างมาก เพราะฉะนั้นถึงท่านเอาบัญชี ๑๕๐ ไปสมทบให้บางที มันก็อาจจะไม่พอกับสัดส่วนที่เขาได้รับทั่วประเทศ อันนี้ความเป็นไปได้มันเกิด เพราะขณะเลือกตั้ง รวมแล้วคะแนนโดยสัดส่วนอาจจะไม่ถึงครึ่งแต่ได้เขตเลือกตั้งไปเกินครึ่งแล้ว อันนี้คือปัญหาของ ระบบสัดส่วนที่เรามีเขตเลือกตั้งมาผสมครับ

ประธาน : ไปให้ กกต. ไปคิด

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เตียวให้ท่านรองเมธาไปศึกษากับทีมงานแล้วก็เตียว วันจันทร์เราประชุมอนุนิติบัญญัติแล้วเอามาดูอีกที แต่ปัญหาที่ท่านพูดมันเป็นเรื่องสมมุติในทาง ปฏิบัติ

ประธาน : เราเขียนเอาไว้ได้ เขียนเผื่อว่าคือมันอาจจะต้องถ้ามันมีอย่างนั้นเกิดขึ้น จะปรับ ๒ หน หนที่ ๑ ก็คือใส่ไปให้ไม่เกินคนที่ ๑ ให้มันเท่ากัน แล้วมันจะเหลือ เหลือก็คน ข้างล่างก็จะได้ พรรคเล็ก ๆ ก็จะได้ ก็คงไม่น่าจะมีปัญหาอะไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ผมเคยลองทำเล่น ๆ ในการเลือกตั้งนี้รู้สึกเกือบจะไม่ ค่อยมีปัญหาเรื่อง overhang เลย อย่างไรก็ตามเตียวให้ท่านรองเมธาลองเอาตัวอย่างเก่าการเลือกตั้ง ปี ๒๕๕๔ อะไรอย่างนี้ ให้ท่านรองทำดูเป็นตัวอย่างเล่น ๆ ผมว่ามันไม่มีปัญหาเลยครับ ผมเคยทำ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

อยู่ของปี ๒๕๕๔ ไม่มีปัญหา ท่านรองเมธาถามนิดหนึ่งครับ แล้วตกลงเรื่องแบ่งกลุ่ม กลุ่มภาคส่วน
สังคม ๒๐ กลุ่มนี้เป็นอย่างไรครับ

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ในส่วน ส.ว. พอตีเมื่อวานฟังแล้วก็ลองกลับไปทำดูนะครับ
มีแนวคิดอย่างนี้ครับว่าในส่วนของอำเภอเนี่ยะครับให้เสนอชื่อหรือสมัครได้ไม่จำกัดจำนวน
เสร็จแล้วแต่ละอำเภอจะต้องมีการเลือกกันเองในกลุ่ม ในกลุ่มนะครับไม่ข้ามกลุ่ม ๒๐ กลุ่มก็คือว่า
สมมติว่าเป็นกลุ่มกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม อยากรู้ก็ต้องเลือกให้เหลือ ๕ คน ไม่ว่าจะ
สมัครเท่าไร เพราะฉะนั้นอำเภอหนึ่งก็จะมี ๒๐ คูณ ๕ ก็จะเป็น ๑๐๐ พอมาถึงจังหวัดจะเลือกไขว้
กันก็คือทุกกลุ่มแต่ละคนมี ๒ คะแนน เหตุที่มี ๒ คะแนนก็คิดจากแนวโน้มที่ว่าถ้าให้มีคะแนนเดียว
อาจจะเลือกตัวเองแล้วก็จะจัดลำดับยาก เพราะฉะนั้นก็จะเลือก ๒ คะแนน ซึ่งก็จะโดนบังคับ
ให้คะแนนที่ ๒ ไปเลือกคนอื่น พอเลือกคนอื่นแล้วพอมารวมกันแล้วก็จะสามารถจัดลำดับในแต่ละ
กลุ่มออกมาได้โดยที่ ๑ ถึง ๒๐ ของแต่ละกลุ่มก็จะออกมาเป็นตัวแทนของจังหวัดนั้นส่งเข้ามา
กรุงเทพฯ พอมาถึงกรุงเทพฯ สมมติว่าเป็นจังหวัดละ ๒๐๐ เมื่อครูนี้นี้ตัวเลขผมคลาดเคลื่อน จะเป็น
จังหวัดละ ๒๐๐ คน ก็จะเข้ามา เข้ามาก็จะเป็น ๑๕,๔๐๐ คน เราก็ดูจำลองภาพ อันนี้เลือกกันเอง
ทั้งหมดเหมือนกันแต่เป็นระดับประเทศ คือเราจำลองภาพว่าเป็นการเลือกตั้งนอกเขตจังหวัดสัก
ที่หนึ่งก็มีหน่วยละ ๘๐๐ คน ก็จะใช้ ๒๐ หน่วย ๒๐ หน่วยจะ ๑๖,๐๐๐ แต่ของเรา ๑๕,๔๐๐
ก็บริหารจัดการไม่ยุ่งยากครับ ๒๐ หน่วย เพราะว่าเลือกตั้งนอกเขตจังหวัดบางแห่งก็เป็น ๕๐-๖๐
หน่วยก็มี แต่ว่าปัญหานี้ก็คือว่าคนที่อยู่ต่างจังหวัด ๒๐๐ คน จะต้องลงคะแนนที่เดียวกันแล้วก็
ลงคะแนนลับ ทุกขั้นตอนนี่เป็นการลงคะแนนลับหมด แล้วก็จะมี ๒ เสียง ก็คือว่าไม่ให้เสียงเดียว
เพราะถ้าเสียงเดียวเดียวทุกท่านกาตัวเองหมดแล้วก็เรียงลำดับไม่ได้

ประธาน : ไม่ได้ ถ้าเลือกอย่างนั้นฮ้วนกันหมด ต้องเลือกข้าม คือสมมติว่ามาถึง
กรุงเทพฯ แล้ว ๒๐๐ นะ แต่ละคนสมมติเราจะเอา ๒๐ ให้เลือกได้ ๒๐ เบอร์ แต่เลือกคนอื่นนะ
ไม่ใช่เลือกตัวเอง ผลัดกันเลือก ก ก็ไปเลือก ข ค ง จ ฉ ข ก็เลือก ก ค ง จ ฉ ด้วยวิธีนี้ถึงจะไม่ฮ้วน
ฮ้วนไม่ได้ ถ้าให้เลือกแบบนั้นมันก็จะฮ้วนอย่างคราวที่แล้ว คนละคะแนนแบ่งกันจับกลุ่มก็ ๒๐ คน
เดียวก็ได้ ๒๐ คะแนน

นายภัทร คำพิทักษ์ : เรียนที่ประชุมครับ เมื่อวานผมกลับไปผมก็กราบเรียนท่าน
อาจารย์มีชัยว่าท่อนกลางที่เราคุยกันอยู่นี้ผมไปเสนอท่อนสรรหามา เพราะว่าอยากจะให้ฮ้วนแตก
มันจะได้กันกันไม่ได้ ที่นี้ของท่านอาจารย์ก็เสนอเลือกมาจากตัวจังหวัดให้จังหวัดกรอกกันชั้นหนึ่ง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

จำนวนมันจะได้น้อยลงแล้วเราก็มาใช้วิธีการเลือกกันในส่วนกลาง โดยวิธีที่ท่านอาจารย์ว่านะครับ เพื่อที่จะให้มันจะได้ไม่มีการฮั้วกัน ทีนี้ก็เลยนึกถึงวิธีที่มหาวิทยาลัยโคลัมเบียที่คุยกันเมื่อก่อนว่า ถ้าเกิด กกต. จัดวันเดียวจะมาจากที่ไหนก็ตาม ไม่ติดอยู่ที่เขต อำเภอ หรือจังหวัด จะเป็นกลุ่ม อาชีพเข้ามา ๒๐ กลุ่ม จะเป็นหมื่นคนก็ได้ แต่ให้จัดภายในวันเดียวเลือกตั้งกันเอง ๓ รอบ เข้า บ่าย เย็น ให้จนได้ ส.ส. เลยมันจะได้ไม่ฮั้วกัน ทาง กกต. จัดได้ไหมครับ เพราะถามท่านอาจารย์ ท่านอาจารย์บอกลองถาม กกต. ดู

นายเมธา ศิลาพันธ์ : คืออยู่ที่การมาถึงที่เลือกตั้งของผู้ลงคะแนนด้วยนะครับ เพราะว่าถ้าเรากำหนดช่วงเวลาโดยเริ่มจากที่ผู้มีสิทธิทุกคนมาอยู่ในที่นั้นแล้วก็ดำเนินการตามที่ ท่านว่าได้ครับ เราก็คำนวณเวลาได้ว่าคนในแต่ละกลุ่ม ๘๐๐ คน เราใช้เวลาเท่าไร แต่ถ้าเกิดว่าเรา คำนวณคนมาถึงไม่ได้เราก็จะในวันเดียวพร้อมกันไม่ได้ เพราะต้องรอให้อันหนึ่งเสร็จก่อนใช้ใหม่ ครับ หรือว่าระดับเขตเสร็จก่อน หรือว่ารู้แล้วว่าใครเป็นตัวแทนแล้วจึงจะมาทำอีกระดับหนึ่ง อยู่ที่ เราจะบริหารคนให้มาให้ครบ แล้วก็เริ่มพร้อม ๆ กันได้ไหม

นายภัทร คำพิทักษ์ : ถ้าสมมุติว่ามาไม่ตามเวลาเราตัดสิทธิได้ไหมครับ ถ้าวาง ต้องมาตามเวลาเท่านี้ ๆ มาถึงเราก็บรรเลงเลย อย่างนี้ได้ไหมครับท่านรองครับ

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ก็ต้องเป็นกฎหมายครับท่านครับ

ประธาน : ต้องจ่ายสตางค์ เพราะว่ามันอย่างนั้นคนที่อยู่เบตงมากับคนที่อยู่ กรุงเทพฯ มาได้เปรียบเสียเปรียบ เบตงมันต้องมาค้ำคืน ๑ คืน

นายภัทร คำพิทักษ์ : ก็คือว่าอยากเป็น ส.ว. ต้องเสียสละนะครับท่านอาจารย์ ต้องลงทุน

ประธาน : เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ พอตีเมื่อวานไปลองนั่งคิดแบบร้าย ๆ นะครับ ถ้ามีอย่างพรรคการเมืองซึ่งเขามีเขตอิทธิพลอยู่สัก ๓-๔ จังหวัด แล้วเขาก็อาจจะตั้งเป้าว่า เขาอยากได้ ส.ว. พวกเขาไม่เอาเยอะครับ เอาเพียงแค่สัก ๓๐-๔๐ คน วิธีการที่จะใช้ผมลองนั่งนึก เฉย ๆ นะครับว่าถ้ารู้แล้วว่าคุณนั้นคือใคร อย่างเช่นเป็นกลุ่มพวก คือบางกลุ่มมันจะเข้าไปใช้อิทธิพลง่าย บางกลุ่มจะเข้าไปใช้อิทธิพลยาก บางกลุ่มสมมุติถ้าเข้าไปใช้อิทธิพลง่าย ถ้าใน ๒๐ กลุ่มมีกลุ่มที่พอใช้อิทธิพลได้อยู่สัก ๓-๔ กลุ่ม คือตอนที่ผมนึกผมนึกกลุ่มช็อกกลุ่มด้วยแต่ว่าไม่ค่อย อยากรู้ว่ากลุ่มอะไร ถ้าผมสามารถที่จะจัดการในระดับอำเภอเพื่อให้มีคนเข้าไปที่จังหวัด สมมุติ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ว่าในกลุ่ม A กลุ่ม A ที่ถ้ามี ๑๐ อำเภอ อำเภอละ ๕ คน ก็เป็น ๕๐ คน ถ้าผมสามารถจะจัดการให้ เป็นได้สักเข้าไปได้สัก ๑๕ หรือ ๒๐ คน ระหว่างกลุ่มที่จัดตั้งกอดกันไว้กับกลุ่มที่อิสระ กลุ่มจัดตั้ง มันมักจะชนะเสมอครับ ผมเพียงแค่ว่าอย่างนี้สัก ๓-๔ กลุ่มเท่านั้นนะครับ ผมก็จะ secure ที่นั่งใน ระดับของ final ได้ ไม่ได้เอาเยอะนะครับ เอาเพียงแค่ว่า ต้องการเพียงแค่ว่า ๒๐-๓๐ คน คือถ้าไป อย่างนี้พอมาถึงในระดับของจังหวัด ในระดับ final คือในระดับประเทศถ้าดูแต่ละกลุ่ม แต่ละกลุ่ม ก็จะมีคนอยู่ ตัวเลขเมื่อวานนี้ ๓๐๐-๔๐๐ คน ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้วผมจับกลุ่มเอาไว้ให้ได้ประมาณ สัก ๒๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ โอกาสในการที่จะบล็อกโหวตก็ยังพอมืออยู่นะครับ ก็ยังนั่งนึกว่าแล้วถ้ามัน บล็อกโหวตนี้จะทำอย่างไร เพราะว่าจริง ๆ แล้วอันนี้เป็นกลุ่มก้อนหนึ่งของผมนะครับ อาจจะมีอีก ก้อนหนึ่งของท่านวิระซึ่งจริง ๆ แล้วก็จับมือกันแบบแตะมือกันเอาไว้ มันก็อาจจะแปลว่าพอสุดท้าย ผมและพรรคพวกก็สามารถที่จะ secure ที่นั่งในวุฒิสภาได้ประมาณสัก ๓๐-๔๐ ที่ ถ้าผมได้แค่ ๓๐-๔๐ ที่ วุฒิสภาจะรวนแล้วเหมือนกัน ก็นั่งนึกไปเรื่อย ๆ นะครับ นึกไปจนกระทั่งหลับไปนะครับ ก็นึกไม่ออกเหมือนกันว่าถ้ามีคนแบบนี้เราจะทำอย่างไร ผมเลยลองเล่าให้ฟัง เพราะว่าเมื่อวานไปนั่ง นึกต่อเหมือนกัน

ประธาน : แต่ถ้าใช้วิธีของผมยากนะ เพราะว่าในจำนวนตัวเลขที่เราแยกกัน เมื่อวาน ๒๓๑ คนต่อกลุ่ม แล้วคนเลือกมันจะใช้ ๔,๓๘๙ คนในการเลือก คุณจะจับกลุ่มอย่างไร ก็ต้องจับให้ได้มากกว่า ๒,๐๐๐ คือเราไม่ค่อยคุ้นเคยกับพวกนั้นคิดแล้วก็คงยาก อาจจะต้องค่อย ๆ คิดไปที่ละอัน ทีแรกเอาลองดูว่ามีกลุ่มอะไรบ้างที่เราพอจะหยิบขึ้นมาตั้งเป็นฐาน ผมลองไปนึกดู เมื่อเช้า นึกมาได้ ๑๑ กลุ่ม ยังนึกกลุ่มอื่นอีกไม่ได้ อาจารย์จรีมาหรือยัง

นางจรี วิจิตรวาทการ : มาแล้วค่ะ มีมากกว่านั้น

ประธาน : กลุ่มที่ ๑ คือกลุ่มเอ็นจีโอ กลุ่มที่ ๒ คือกลุ่มธุรกิจการค้า กลุ่มที่ ๓ คือ เกษตรกร กลุ่มที่ ๔ คือแรงงาน กลุ่มที่ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐ กลุ่มที่ ๖ กลุ่มพวกองค์กรชุมชน กลุ่มที่ ๗ สตรี กลุ่มที่ ๘ คนพิการและด้อยโอกาส กลุ่มที่ ๙ นักวิชาการและการศึกษา กลุ่มที่ ๑๐ คือ วิชาชีพ กลุ่มที่ ๑๑ คือผู้บริโภค คิดได้แค่นี้ ยังไม่รู้จะไปเอากลุ่มไหนมาอีก

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านคะมีมากกว่าค่ะถ้าเราจะอนุญาตให้เป็นกลุ่มได้นะคะ คือท่านจัดธุรกิจทั้งหมดเลยหรือคะเป็นกลุ่มเดียวกัน

ประธาน : ใช่

นางจรี วิจิตรวาทการ : ใช่ไหมคะ ไม่ว่าใหญ่เล็ก ไม่ว่าอะไรทั้งนั้น

ประธาน : ใช่ ก็เกษตรกรก็ทั้งประเทศเหมือนกัน แรงงานก็ทั้งประเทศ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านไม่ได้มีสื่อมวลชน

ประธาน : วิชาชีพ

นางจรี วิจิตรวาทการ : จะอยู่ในกลุ่มวิชาชีพหรือคะ

ประธาน : หรือจะเพิ่มเป็นกลุ่มสื่อมวลชนก็ได้

นางจรี วิจิตรวาทการ : ทีนี้ถ้าสมมุติว่ามีกลุ่มที่ทำทางด้านศิลปวัฒนธรรม งานสร้างสรรค์ entertainment อะไรนี่ก็เป็นกลุ่มหนึ่งได้นะคะ

ประธาน : เอ็นจีโอ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ไม่ใช่คะ ไม่ใช่เอ็นจีโอ เอ็นจีโอคือประชาสังคมอยู่ภายใต้ประชาสังคมและองค์การที่ไม่หวังกำไร อันนั้นจะรวมเออะแอะเลยที่จะอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

ประธาน : กลุ่มอื่น ๆ ใครไม่เข้าอะไรก็มาเข้าอันนี้

นางจรี วิจิตรวาทการ : ทีนี้อย่างพวกคนที่ทำงานทางด้านช่างฝีมือสารพัดช่าง อาชีวะอะไรต่ออะไรพวก Vocational

ประธาน : กลุ่มอื่น ๆ ถ้าเขาเป็นเอ็นจีโอ ก็ไปเข้าเอ็นจีโอถ้าเขาทำการค้าก็เข้าการค้า ถ้าเขาเกษตรกรก็เกษตรกร ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก็ไป ถ้าไม่เข้าก็ไปเข้าองค์กรชุมชน ถ้าเป็นสตรีมาเข้าสตรี ถ้าพิการก็ไปเข้าพิการ ถ้าเป็นวิชาชีพก็ไปเข้าวิชาชีพ ถ้าเป็นผู้บริโภคก็เข้าผู้บริโภค ถ้าไม่เข้าใครก็ไปเข้ากลุ่มอื่น ๆ

นางจรี วิจิตรวาทการ : แล้วพวกชนกลุ่มน้อย พวกกลุ่มชาติพันธุ์ คนที่อยู่ชายขอบละคะ

ประธาน : ก็เขาเป็นพวกไหนละ เขามีองค์กรชุมชนของเขาไหม เขาอยู่ในเขตของเอ็นจีโอไหม พวกนี้จะอยู่ภายใต้安利เอ็นจีโอหมด

นางจรี วิจิตรวาทการ : คงไม่ค่ะ ไม่จำเป็น เพราะว่าเอ็นจีโอเราไม่ได้หมายถึงเอ็นจีโออย่างเดียวคะ ในประชาสังคมอาจจะมีความหลากหลาย มีคนที่ทำงานทางด้านมูลนิธิต่างๆ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : ก็นั่นพวกนั้น เอ็นจีโอ

นางจรี วิจิตรวาทการ : พวกนี้ก็คือนักไม่หวังกำไรทั้งหลาย องค์กรที่ไม่หวังกำไร นะคะ แต่ที่นี้ถ้าชนกลุ่มน้อย คนที่อยู่ชายขอบ กลุ่มชาติพันธุ์อะไรพวกนี้เป็นคนตัวเล็กตัวน้อยใน สังคมที่ไม่ใช่เป็นคนเหมือนธรรมดาเขาก็ควรจะมีเสียง

ประธาน : ถ้าเขาเป็นผู้หญิงก็ไปเข้าผู้หญิง

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านอาจารย์ คนกลุ่มนั้นอาจจะมีปัญหาเพราะเขา อาจจะไม่ได้รับสัญชาติไทย พวกที่ยังมีปัญหาสัญชาติอยู่ครับ กลุ่มชาติพันธุ์ทั้งหลาย

นางจรี วิจิตรวาทการ : แต่ที่มีสัญชาติแล้วก็มีนะคะ

นายอัชพร จารุจินดา : ถ้ามีสัญชาติก็ไปหาเข้า ถ้าทำเกษตรอยู่ปลูกทำอะไรก็เข้าไปเข้าได้ครับ

ประธาน : คือถ้าเราไปแยกประเภทนั้นมันจะแยกคนไทยออกเป็นประเภท ๆ

นางจรี วิจิตรวาทการ : พวกก็พา บ้านเทิง ศิลปวัฒนธรรม งานสร้างสรรค์ พวกอะไรต่าง ๆ มันจะเป็นกลุ่มหนึ่งได้ไหมคะ เพราะว่ามีความพิเศษทางด้านวิถีชีวิตอาชีพอะไรต่อ อะไรต่าง ๆ ของเขา แล้วก็มีสมาคมมีอะไรด้วย

ประธาน : ก็ต้องไปเข้ากลุ่มอื่น ๆ คือต้องนึกว่าถ้าเราแยกพวกนั้นออกไปเฉพาะ มันจะมี ๑. จำนวนมาก ๒. มันจะเกิดการได้เปรียบ กลุ่มอื่น ๆ เขาคนทั้งประเทศ แต่กลุ่มนั้น อาจจะเป็นมีไม่กี่คน สักพันหรือหมื่นคนอะไรอย่างนี้ ความจริงที่คนจำนวนน้อยก็จะมีอยู่คนพิการ และด้อยโอกาส วิชาชีพก็จะน้อย

นายอัชพร จารุจินดา : ท่านประธานไม่แยกเกษตรมันหนักเลย เพราะมันรวม เยอะ

ประธาน : แยกเกษตรใช้ไหมครับ

นายอัชพร จารุจินดา : ครับ เพราะเกษตรทางชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ อาจจะ ประมงด้วยเข้าไป พวกเลี้ยงสัตว์ ฟาร์มอะไรพวกนี้

ประธาน : ถ้าแยกไม่หมดก็จะลำบาก เพราะเราก็ไม่รู้เกษตรอะไรบ้าง เลี้ยงไหม ปลูกมะม่วง

นางจรี วิจิตรวาทการ : ประมงต้องอยู่ในเกษตรด้วยใช้ไหมคะ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายอัชพร จารุจินดา : พวกเลี้ยงสัตว์พวกเลี้ยงอะไรพวกนี้มันน่าจะต้องอยู่หมด มันก็เลยกลายเป็นกลุ่มใหญ่

ประธาน : กลุ่มแรงงานก็ใหญ่ แต่ว่าถ้าไปเลือกตั้งทั่วไปกลุ่มพวกนี้ไม่ได้เข้าเลย แต่จะได้เข้าอย่างน้อย ๑๐ คน ก็ลองค่อย ๆ คิดกันไปดูว่าเผื่อจะมีใครมีกลุ่มอื่น ๆ เอ็นจีโอ เขาจะเรียกว่าอะไร

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ศัพท์สากลเราเรียกประชาสังคมนะคะท่าน กลุ่มประชาสังคม

ประธาน : แต่จริง ๆ ถ้าไม่มีใครถ้าเข้าอะไรไม่ได้มันจะเข้าได้ ๒ พวก ผู้บริโภคกับอื่น ๆ เพราะในโลกไม่มีใครไม่ใช่ผู้บริโภค แต่เอาเข้าจริงคนอื่นก็คงแทรกยากก็อยู่ในหมู่คนไม่กี่คนนี่แหละที่เราเห็นหน้า ๆ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : แต่ว่าถ้าตามหลักสากลสังคมมี ๓ sector คือภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคส่วนที่ ๓ แล้ว sector ก็คือกลุ่มประชาสังคม องค์การไม่หวังกำไรทั้งหลาย ซึ่งมันเป็น third sector เป็น independent sector ที่เขาเรียกกัน แล้วคนในกลุ่มนี้ในประเทศต่าง ๆ มันขยายจำนวนมากขึ้น ๆ

ประธาน : แต่พวกนี้บางกลุ่มมีหวังกำไรนะครับ กำไรคือเอาประเทศไปทำกำไรนะครับ บางกลุ่มนะครับ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ให้ กกต. ตัดออกพวกกลุ่มไม่ดีทั้งหลาย ทุกภาคส่วนมีคนไม่ดีทั้งนั้นใช้ไหมคะ ให้ตัดทิ้ง แต่หมายถึงว่าตามบทบาทหน้าที่ของเขาเขาก็ทำงานหลายอย่างทำงานทางด้านพัฒนา ทำงานทางด้านพิทักษ์สิทธิ ทำงานกับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ อย่างเช่น เด็ก ผู้หญิง คนพิการเขาก็ทำของเขาไป เพราะฉะนั้นถ้าเราไม่ให้มีส่วนร่วมของเขาเราจะไม่สากลเลย เพราะ civil society มันต้องมีคะ

ประธาน : เอ็นจีโอ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : อย่าไปเรียกเอ็นจีโอ ดิฉันคิดว่าเอ็นจีโอ มันเป็นแค่ subset เป็นกลุ่มย่อยของกลุ่มใหญ่ กลุ่มใหญ่นั้นคือภาคประชาสังคมคะ

ประธาน : มันคืออะไรประชาสังคม

นางจุรี วิจิตรวาทการ : คือ civil society คือภาคที่ไม่ใช่รัฐ ไม่ใช่ธุรกิจเอกชน แต่ว่าอยู่ระหว่าง market กับ state เป็นกลุ่มต่าง ๆ ที่ทำงานทางด้านสังคม แล้วก็มีความเป็น

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

อิสระในแง่ที่ไม่ได้ถูกรอบงำโดยส่วนใดส่วนหนึ่งตามทฤษฎีนั้นะคะ แต่ความจริงอาจจะถูกรอบงำ แต่ว่าหมายถึงว่าอันนี้เป็นภาคส่วนที่ ถ้าเป็นไม่ว่าสหประชาชาติ หรือ World Bank หรือใครเขา ยอมรับกันว่าทุก ๆ สังคมจะต้องมีภาคส่วนนี้ แล้วภาคส่วนนี้มีความสำคัญ

ประธาน : ก็เปลี่ยนเอ็นจีโอเป็นประชาสังคม ผมอาจจะมือคตินะ ผมจะสงสัยเสมอ องค์กรอะไรก็แล้วแต่ที่ได้รับเงินจากรัฐผมไม่คิดว่าคนนั้นสุจริต

นางจรี วิจิตรวาทการ : สหรัฐไม่มีเงินให้ใครแล้วคะสมัยนี้ ให้น้อยมาก

ประธาน : เพราะว่าสหรัฐไม่เคยให้เงินใครเพราะต้องการจะช่วยเหลือสังคมนั้น จะให้เงินใครก็เพราะว่ากำลังจะเข้ามาทำห้กับสังคมนั้น มันเลวร้ายกว่าที่เราคิดเยอะนะครับ อย่างที่เขากำลังประกาศออกมามันไปถล่มไอซิส โดยที่ไอซิสเกิดจากที่มันเป็นคนสร้างขึ้นมาแล้วก็เอาเงินสนับสนุน แล้วมันก็ไปถล่มประเทศนั้นเพื่อที่จะไปปล้นน้ำมันเขา โอโฮนี่มันเลวร้าย เราไม่เคยเห็นว่ามันจะเลวร้ายถึงขนาดนั้น

ประธาน : เชิญคุณภุมรัตน์ครับ

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : อาจารย์ครับ ผมเคยเห็นนะครับ เขาเอาเกษตร ประมง ปศุสัตว์ grouping ไว้ด้วยกัน

ประธาน : เกษตรเรารวมหมดเลยอยู่ใน group นี้ เมื่อสักครู่นี้คุณอัครจะให้แยก กลัวว่าเดี่ยวแยกแล้วไม่หมด เพราะประมงมันก็อยู่ในกลุ่มเกษตรอยู่ เชิญครับ

นายวุฒิสาร ตันไชย : ท่านอาจารย์ครับผมคิดว่าผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ประชาชน ชาวบ้านก็น่าจะเข้าได้ และอีกอันหนึ่งคือกลุ่มที่ผมคิดว่าเป็น sector ใหญ่ที่จะมีผลมากคือ ภาคสุขภาพ ภาคสิ่งแวดล้อม ซึ่งกลุ่มนี้จะเป็นเอ็นจีโอก็ได้ หรือจะเป็นสมาคมต่าง ๆ ที่ทำงาน ซึ่งอาจจะไม่ใช่เฉพาะเรื่องผู้บริโภครวมว่า sector นี้จะเกี่ยวข้องกับเรื่องกฎหมายเยอะครับ ท่านประธาน

ประธาน : พวกนี้มันจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเปล่า

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ไม่แน่ครับ เพราะว่าบางครั้งก็เป็นกลุ่มเอ็นจีโอ หรือกลุ่มที่เคลื่อนไหวเรื่องสิ่งแวดล้อม เรื่องชุมชนทั้งหลายคือมันก้ำกึ่งนะครับท่านประธาน อาจารย์ องค์กรชุมชนบางกลุ่มก็ทำ movement เรื่องสุขภาพ แต่ area คือเนื่องจากเราไปแบ่ง area เรื่องมีการศึกษาครับ ผมก็เลยคิดถึงว่าเรื่องสุขภาพสิ่งแวดล้อมมันจะเป็นอีก area หนึ่งที่เป็น sector สำคัญ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : นำใส่สุขภาพและสิ่งแวดล้อม เดี่ยว list ไปเรื่อย ๆ เดี่ยวก็ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : พวกกีฬา พวกสันตนาการอะไรพวกนี้มันจะอยู่กลุ่มไหน พวกกีฬาก็โยธนะครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : เมื่อสักครู่นี้เสนอท่านบอกว่าให้ไปอยู่ในอื่น ๆ

ประธาน : จำนวนมันน้อย เพราะแต่ละคนกันไปเล่นกีฬามีสังกัดแล้วทั้งนั้น

นางจรี วิจิตรวาทการ : แต่หมายถึงสมาคมกีฬาอะไรพวกนี้ใช้ไหมคะ

ประธาน : แรงงาน

นางจรี วิจิตรวาทการ : สมาคมกีฬา บริษัทที่ส่งเสริมการกีฬาอะไรต่ออะไร ให้มันใหญ่ขึ้น เป็นส่วนหนึ่งของประชาสังคมได้คิดว่า ท่านคะแล้วพวกกลุ่มองค์กรชุมชนที่มีมากมายเลย กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน ธนาคารชุมชนอะไรต่าง ๆ ที่ในพักหลังมันมีเราเรียกว่า people's Organization องค์กรของประชาชนที่เล็ก ๆ แต่อยู่ระดับรากหญ้า มันกระจัดกระจาย ไปอยู่ทั่วประเทศเลย คนพวกนี้จะมีสิทธิมีเสียงบ้างไหมคะ หรือว่าจะต้องให้เขาใช้บทบาทในหน้าที่ ในตำแหน่งของเกษตรกร หรือว่าอะไรอย่างอื่น เขาก็อาจจะไปทำงานด้านการเกษตรแต่เขารวมกลุ่มกันนะคะ มีโรงสีชุมชน มีอะไรต่าง ๆ ที่มันเกิดขึ้นเยอะคะ

ประธาน : ซึ่งพวกนั้นเขาก็จะมีอาชีพของเขา

นางจรี วิจิตรวาทการ : เขามีอาชีพใช้คะ

ประธาน : บังเอิญองค์กรชุมชนมันเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายโดยเฉพาะ แล้วก็เขามีทั่วประเทศ แล้วก็ใส่ให้เขาหน่อย จะใส่สื่อด้วยไหม

นายภัทร คำพิทักษ์ : อย่าไปใส่เลยครับอาจารย์

ประธาน : เขาไม่เอาหรือ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ไม่เป็นไรหรอกครับ แต่ผมว่าลูกจ้างน่าสนใจ นะครับอาจารย์ ลูกจ้างกับแรงงานมันอาจจะดูใกล้เคียงกันนะ แต่ว่าคนเป็นลูกจ้างถ้าไปใส่ใน รายงานมันจะถูกตีความว่าเป็นแรงงานหรือเปล่าครับ แรงงานส่วนใหญ่ที่เราจะนิยามกันก็คงแบบ ผู้ใช้แรงงานจริง ๆ แต่ผมว่าลูกจ้างคือมีตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ผมว่าลูกจ้าง มันพอ ๆ กับเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนนะครับ อาจจะมากกว่าหรือเปล่า

ประธาน : แต่มันไม่มีองค์กร ลูกจ้างไม่มีองค์กร มันไปอยู่ที่องค์กรแรงงาน อาจจะใส่รวมกันก็ได้เพราะจะได้ไปอาศัยองค์กรนั้น กำลังนึกถึงเวลาที่เราจะให้เขาไปคัดเลือกคน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

มันจะต้องมีองค์กร ไม่อย่างนั้นเราจะต้องไปสร้างองค์กรให้เขา แรงงานและลูกจ้างก็เหมือนกัน
สภาหอการค้า อุตสาหกรรม สภาทนายความ เรารวมกันเป็นกลุ่มหนึ่งไหม

นางจรี วิจิตรวาทการ : พวกนั้นอยู่ในวิชาชีพแล้วใช่ไหมคะ หมายถึงว่าสภา
ทนายความอยู่ในวิชาชีพ

ประธาน : ไม่ พวกสภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า ซึ่งมีทั่วประเทศ

นางจรี วิจิตรวาทการ : แต่มันอาจจะอยู่ในเอกชนไหมคะ ผู้ประกอบธุรกิจการค้า
ถ้าแยกก็ได้คะ ที่จริงเขาก็เป็นอีกลักษณะหนึ่ง

ประธาน : คือถ้าแยกเสียคนที่ entrepreneur กับพวกที่เอสเอ็มอี อะไรมันก็จะ
ได้เข้าอันที่ ๒ พวกนั้นก็ไปเข้าอีกอันหนึ่ง สภาอุตสาหกรรมมันมีทุกจังหวัดใช่ไหม และสภา
หอการค้าก็มีทุกจังหวัด และที่มันอยู่ส่วนกลางอันเดียวนั้นเรียกอะไร

นางจรี วิจิตรวาทการ : หอการค้า

ประธาน : ของอุตสาหกรรมละ แล้วที่อยู่ต่างจังหวัดเรียกว่าสภาอุตสาหกรรม
รวมสภาธนาคารด้วย

นางจรี วิจิตรวาทการ : สมาคมธนาคาร

ประธาน : แต่พวกนั้นเขาไม่มาก็ให้ลูกจ้างมา ถ้ามาก็อวกแตก แจ้งทรัพย์สิน
ไม่ไหว

นายภัทร คำพิทักษ์ : อาจารย์ครับอันนี้มันไม่อยู่ใน ๒ กับ ๑๐ หรือครับ
พวกหอการค้ากับอุตสาหกรรม ผมว่าจริง ๆ ก็เป็นเจ้าของธุรกิจกับผู้ประกอบการ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ไม่เหมือนกันนะคุณภัทร ๒. นี้คือผู้ประกอบการ
เป็นเจ้าของ เป็นคนที่ทำงานอิสระ แต่หอการค้าเป็น interest group ของเขาที่ก่อตั้งขึ้นมาแยก
ซึ่งก็ไปคุมคนอื่น ไม่ได้คุมแต่หมายถึงมีมวลชนสมาชิก ซึ่งข้อ ๒ นี้หลาย ๆ คนไม่ได้อยู่ในหอการค้า

นายภัทร คำพิทักษ์ : ผมกลัวมันจะมีสภาทนายความ สภาวิชาชีพอื่นแล้วเขาก็
บอกว่าทำไมไม่เอาสภาเขาบ้างอะไรอย่างนี้

นางจรี วิจิตรวาทการ : ถ้าอย่างนั้นมันยาวเยอะเลยนะสภาวิชาชีพต่าง ๆ

ประธาน : เรามีวิชาชีพอยู่แล้ว

นางจรี วิจิตรวาทการ : เพราะเรารวมมันหมดนะคะ เรารวมมันหมดเป็นอัน
เดียวกัน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายภัทร คำพิทักษ์ : เรามีวิชาชีพออยู่แล้ว เขาก็เข้าช่อง ๑๐ ได้

ประธาน : ๑๓ จะไม่เข้าวิชาชีพ

นายภัทร คำพิทักษ์ : วิชาชีพนันมี ๑๑ วิชาชีพ

ประธาน : ๑๗ บวกกับสภาพนายความ ตอนนี้นันเพิ่มขึ้นเยอะ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานขออนุญาตนะครับ คืออาจจะขอแสดงความเห็นส่วนตัวนิดหนึ่งกับเรื่องของสภาหอการค้าสภาอุตสาหกรรม คือที่ผ่านมาองค์กรเหล่านี้มันก็เป็นกลุ่มผลประโยชน์ คล้าย ๆ อย่างที่ท่านภัทรว่า แล้วก็ทุกครั้งไม่ว่าจะเป็นเลือก ส.ว. หรือเลือกเกี่ยวกับการส่งคนเข้าไปเกี่ยวกับกิจกรรมอะไรทางสังคม องค์กรเหล่านี้มีบทบาทมากแล้วเราก็สังเกตกัน คือก็เคยถามคนที่อยู่ในสภาเหล่านี้ว่าที่มาที่ไปเป็นอย่างไร ก็คือมันก็มีการบราฆ่าฟันกันพอสมควร เรียนด้วยความเคารพ ก็พูดง่าย ๆ ว่าเป็นกลุ่มก๊วนอะไรกันอยู่ข้างใน ก็คือถ้ากลุ่มหนึ่งขึ้น อีกกลุ่มหนึ่งก็ไม่ได้ขึ้นนะครับ มันก็เป็นเรื่องการเมืองภายในเขา ถ้าหากเราจะส่งเสริมในแง่นี้แยกเขาออกมาต่างหากแบบนี้มันก็เหมือนกับทำให้องค์กรเขาก็มีบทบาททางสังคมเช่นเดิมซึ่งจริง ๆ เขาก็มีบทบาทนะครับไม่เถียง แต่ว่าถ้าเราคิดว่าจะสลายชั่วอำนาจที่เกาะเกี่ยวกับสังคมมาเป็นเวลานาน ผมว่าไม่อยากให้ความสำคัญกับ ๒ องค์กรนี้มากนัก ก็เรียนเป็นความเห็นส่วนตัวครับ

ประธาน : แต่เขาเป็นองค์กรที่มีทุกจังหวัด แล้วถ้าเรา Ignore เขาเวลาที่มันเป็นปัญหามันเป็นปัญหาแห่งชาติ ที่มันบราฆ่าฟันกันอยู่ในแห่งชาติ แต่อันนี้ในต่างจังหวัดเขาก็ไม่ค่อยบราฆ่าฟันเท่าไร เดียวนี้เยอะกฎหมายออกเมื่อไรก็จะมีผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยอยู่เรื่อยเลยเต็มไปหมด เพราะว่าไม่รู้จะไปเอาที่ไหนมา แต่ว่านี้เราจะไม่มุ่งตัวนั้นเรามุ่งตัวที่เปิดโอกาสให้เขาเข้าช่องทางนั้นมา

เลขานุการ (นายปกรณ์ นิลประพันธ์) : ขออนุญาตท่านประธานให้ข้อมูลครับ สภาวิชาชีพ องค์กรวิชาชีพที่มีกฎหมายจัดตั้งจะมีทั้งหมด ๒๑ องค์กร เป็นองค์กรวิชาชีพ ๑๖ แล้วก็องค์กรอาชีพ ๕ องค์กร องค์กรวิชาชีพก็จะมีแพทยสภา สภาเภสัชกรรม สภาเทคนิคการแพทย์ ทันตแพทยสภา สัตวแพทยสภา สภาการพยาบาล สภากายภาพบำบัด สภาการแพทย์แผนไทย สภาการสาธารณสุขชุมชน สภาวิศวกร สภาสถาปนิก สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศุภสภา สภาทนายความ สภาวิชาชีพบัญชี แล้วก็สภาประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ส่วนองค์กรอาชีพมีกฎหมาย

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ออกมาแล้วหรือ

เลขานุการ : ครับ แล้วก็องค์กรอาชีพที่มีกฎหมายจัดตั้งมี ๕ องค์กร ก็คือสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาการเหมืองแร่ สภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แล้วก็สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยครับ

ประธาน : ตรงนี้โน้ตไว้หน่อย ตรงที่เราเขียนเรื่องพวกวิชาชีพแล้วต้องไม่ไปก้าวก่ายการศึกษา ต้องเขียนให้หนักขึ้นแล้วละ เพราะต่อไปชีวิตเราจะลำบากมากขึ้นทุกคนมาออกใบอนุญาตหมดเลย

เลขานุการ : ใส่ไว้ในหมวดสิทธิครับ ยังอยู่

ประธาน : โน้ตไว้หน่อยเดี๋ยวลืมนะ ปัจจุบันนี้ใครอยากไปทำงานเป็นผู้สื่อข่าวไม่ต้องขอใบอนุญาตใช้ไหม วันหนึ่งเกิดออกกฎหมายเป็นวิชาชีพบังคับอีกว่าต้องมีใบอนุญาต เด็กจบใหม่เลยลำบากกันไปหมด เกิดหุ้ดลามมันรวมตัวกันออกวิชาชีพทำหุ้ดลามขึ้นมาบ้างทำอะไร เติมไปอีกมาตราหนึ่งวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องแสดงหลักฐานการเสียภาษีประจำปีให้เป็นที่ประจักษ์ มันจะค่อย ๆ ยุบกันไปเอง คิดอะไรออกอีกไหมครับ ไม่ออกก็เก็บไว้เท่านี้แล้วก็ค่อยคิดต่อใครมาเติมอะไรได้อีก หรือจะแยกอะไรก็แยก

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ศิลปวัฒนธรรม กีฬาพวกนี้มันยังแคบไปหรือครับ

ประธาน : ใส่ศิลปวัฒนธรรมและการกีฬา

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ทุก ๆ จังหวัดมีสภาวัฒนธรรมแล้วก็มีบุคลากรทางด้านนี้มีอะไรต่าง ๆ แล้วคนที่เป็นศิลปินอิสระอะไรต่ออะไรควรจะอยู่ในกลุ่มนี้รวมกันทั้งหมดน่าจะมีความสำคัญ งานทางด้านบันเทิงทางอะไรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสื่อเกี่ยวกับอะไร คนพวกนี้เป็นจำนวนมากขึ้นทุกวันคะในสังคม เขาก็น่าจะมึสิทธิมีเสียงบ้าง

ประธาน : พวกเล่นละครละ การกีฬา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬาและการแสดงเอาอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ ยังไม่เห็นการท่องเที่ยวเลยครับ ท่านอาจารย์ครับ แล้วเขาจะไปอยู่ตรงไหนครับการท่องเที่ยว

ประธาน : สภาการท่องเที่ยว หนายความนี้ก็เป็นสภาใช้ใหม่ครับ จะรวมอยู่ใน ๑๓ สภาการท่องเที่ยว สภาการโรงแรมมีอีก เอาสภาที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเพราะไม่รู้มันมีอีกก็สภาไม่รู้ อันสุดท้ายเป็นอันว่า สภาหอการค้าและสภาที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจอื่น

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ ถ้าจะดูเรื่องข้อ ๗ เรื่องซึ่งท่านบอกว่า
ต้องจดทะเบียนใช้ใหม่คะ และสภาสตรีเขาก็จดทะเบียนแต่ว่าอย่างอื่น

ประธาน : ยังตอนนี้เรื่องจดทะเบียนมันจะหายไปแล้วละ พอเติมพวกนี้เข้ามา
มันซึกจะไม่ค่อยจดทะเบียนกันแล้วละ พอได้แล้วจะต้องกลับไปดูใหม่ว่าแล้วจะเอามาจากไหน

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ค่ะ ขอบขอบคุณค่ะ

ประธาน : แต่ว่าถ้าจะเป็นเปิดกว้างอย่างที่คุณภักทระว่าก็อาจจะไม่จำเป็น คือพวก
ที่มีองค์กรสังกัดก็รับรองส่งมา พวกที่ไม่มีองค์กรสังกัดก็สมัครเอง แต่ที่นี้สมัครเองมันจะต้องมีคน
กรอง ก็คงไปให้ กกต. กรองว่าเอาหลักฐานมาว่าคุณเป็นอย่างนี้จริง ๆ พวกดาราเขาจะเอา
หลักฐานอะไรมาว่าเขาเป็นดารา

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ดาราและพริตตี้ด้วยหรือเปล่าคะท่าน

นายภักทระ คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ เรื่องสมัครเองมีคนที่โอเคเดียวว่าความจริง
น่าจะมีคนรับรองสัก ๑๐๐ คน ลำบากไหมครับ

ประธาน : ลำบาก

นายภักทระ คำพิทักษ์ : คือจำนวนก็แล้วแต่ในหมู่อาชีพของเขา ซึ่งผมก็ว่าเป็น
ความคิดที่ดีเหมือนกันนะครับ

ประธาน : ที่นี้ถ้าเขามีองค์กรเราก็บังคับได้ แต่พวกไม่มีองค์กร อย่างสมมุติสตรี
มีองค์กร แต่ถ้าจะมาให้สภาสตรีแห่งชาติรับรองเขาก็ไม่รับรอง เขาก็รับรองแต่พวกเขา

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ไม่เอาไปรับรองกับเขาเพราะเขางานการกุศลเยอะ
เขาไม่ได้ทำงานด้านพัฒนาสตรีหรอกค่ะ

นายภักทระ คำพิทักษ์ : สตรียังแบ่งแยกกันเองเลยนะครับ

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ไม่ใช่แบ่งแยกกันเอง เราแยกการทำงาน

นายภักทระ คำพิทักษ์ : เปล่าครับ คืออย่างนี้ครับ คือถ้าเกิดสมมุติว่าเขาอาจจะ
ทำงานสังคมสงเคราะห์อยู่ในพื้นที่เขาใช้ใหม่ครับอาจารย์ ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมาขอใบรับรองจาก
ทางนี้ แต่คือหมายความว่าเขาอยู่ในพื้นที่เขา เขาอาจจะมีคนรับรองเขาสัก ๕๐ คนอยู่ในแวดวง
ของเขา อันนี้มันตรวจสอบง่าย คือเดิมผมไปคิดแค่ว่าหาผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหลายรับรองเขาสัก
๓-๔ คน ใช้ใหม่ครับ แล้วเราก็ดูจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดูจากเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นนายกสมาคม
โน่นนี่อะไรอย่างนี้ แต่ที่นี้ถ้าสมมุติว่ามีคนรับรอง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านรับรองรายละเอียด

นายภัทร คำพิทักษ์ : ที่นี้ก็บอกว่าถ้าเกิดมันมีคนรับรองในอาชีพหรือในสิ่งที่เขาทำและเขาเกิดประโยชน์ตรงนั้นใช่ไหมครับ เช่นอาจจะไปพ่อค้าแม่ค้าอะไรก็แล้วแต่ ถ้าเขาอยู่ในชุมชนนั้นมันก็มีสถานะความเป็นตัวแทนหรือความเป็นส่วนร่วม คือในเมื่อคุณจะมาทำงานส่วนรวมของประชาธิปไตยไม่ใช่วันดีคืนดีก็ขึ้นมาอนันต์ก็มาสมัครอย่างนี้ ผมว่ามันก็เข้าทำดีเหมือนกัน หรือว่าให้มีคนรับรองเสียจะเป็น ๕๐ คน ๑๐๐ คน อย่างเช่นสมมุติว่าถ้าจะมาจาก จะออกจาก สื่อมวลชนจะมาสมัครอย่างนี้ใช่ไหมครับ ไปหามาเลย ๕๐ คน ก็เท่ากับว่าคุณมีสถานะความยอมรับอยู่ในวิชาชีพของคุณโดยประมาณ จะเป็นดารา นักแสดงในอาชีพก็รับรองกันมา ๕๐ คน ผมว่ามันก็มีความคิดที่พออธิบายได้อยู่

นางจรี วิจิตรวาทการ : คุณภัทรมันจะยุ่งยากมากนะ และเป็นการสร้างปัญหาให้กับบุคคลเหล่านี้ ถ้าสมมุติดาราเขาก็ให้บริษัทที่เคยจ้างเขาแสดงรับรองมันก็โอเคละ ถ้าสมมุติประชาชนรับรองกันเอง ๕๐ คน แล้วใครจะไปรับรองคนรับรองละคะ ใช่ไหมคะ มันก็อาจจะมีปัญหาเพราะเราไม่รู้ว่าเขาเป็นใคร เพราะฉะนั้นถ้าสมมุติว่าเป็นชุมชนในท้องถิ่นก็อาจจะเป็นคนที่เป็นผู้นำท้องถิ่นต้องรับรองเขาว่าเขาเคยทำงานทางการกุศล หรือถ้าทำงานพวกผู้หญิงที่ทำอาสาสมัครงานให้วัดเยอะก็ให้เข้าอวาสาเขียนว่า ๒-๓ คนก็พออย่าไปเอาเยอะเลย ไม่อย่างนั้นเท่ากับปิดโอกาสเขาละคะ แต่ถ้านักแสดงนี่อะไรต่ออะไรมันมีสปอนเซอร์ที่เคย support เขาบริษัทที่เคยจ้างเขา ผู้กำกับที่เคยทำงานกับเขารับรองมาไม่กี่คนก็คงน่าจะโอเค ดิฉันคิดว่าอย่างนั้นนะคะ นักกีฬาที่เหมือนกันเคยสังกัดอะไร เคยแข่งกีฬาที่ไหน มีการเขียนประวัติของตัวเองก็น่าจะเพียงพอ

ประธาน : ลองไปเอาพระราชกฤษฎีกาดอนเขาทำ สปช. เขาแยกเป็นอาชีพเท่าไร ผมคิดว่าในส่วนที่มีองค์กรเขาก็กำกับก็ต้องได้รับคำรับรองจากองค์กรว่าเขาส่งมา ส่วนพวกที่สมัครด้วยตัวเองก็ต้องมีหลักฐานแสดงฐานะของตัวเองตามที่ กกต. ไปกำหนด อันนั้น กกต. ก็ไปกำหนดกันเอาเอง เราก็อ่าไปยุ่งกับเขามากปล่อยให้เขาไปกำหนด แต่ว่าที่นี้ตอนนั้นเราก็น่าจะแนะนำเขาว่าควรจะมีอันนั้นอันนี้ เชิญครับ

นายเสีรชัย ญ นคร : คือผมว่าสื่อมวลชนน่าจะใส่ไว้แน่ครับ เพราะว่าทุกจังหวัดจะมีหนังสือพิมพ์ของจังหวัด มีสื่อท้องถิ่นทุกจังหวัดเลย คือถ้าเราไปมองว่ากลุ่มอื่น ๆ หลายกลุ่มมันมีอยู่ในจังหวัดผมว่าสื่อมวลชนก็เป็นอีกกลุ่มที่น่าจะเพิ่มเข้าไปนะครับ เพราะสื่อมวลชนไม่ได้ใน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

มติของรวมตัวกันในกรุงเทพฯ เพราะทุกจังหวัดเขาก็มีสื่อมวลชนที่อยู่ในท้องถิ่นของเขา ผมว่ามันยังมองเห็นเหตุผลที่ปฏิเสธเขาไม่ได้

นายภัทร คำพิทักษ์ : เมื่อกี้ท่านอาจารย์ถามเหมือนกันครับ แต่ผมว่าไม่น่าใส่คือโดยส่วนตัวผมคิดว่าพอเขาไปทำไปใส่ไว้มันจะเป็นแต้มต่อกับอาชีพอื่น เพราะว่าเป็นสื่อมวลชนอยู่แล้วใช่ไหมครับ ทีนี้ถ้าเกิดว่าเขาอยากลงสมัครผมว่าเขาออกมาในฐานะที่จะเป็นเจ้าของธุรกิจจะมีอยู่ ๒ กลุ่ม คือว่าถ้าอยู่ในต่างจังหวัดก็เป็นเจ้าของ หรือไม่อีกอันหนึ่งก็เป็นลูกจ้างซึ่งผมว่ามันก็ไปช่อง ๒ ได้อยู่แล้ว แต่ถ้าสมมุติว่าถ้าเราไปทำให้เป็นช่องพิเศษก็เป็นกลุ่มหนึ่งเลย คือคุณมีสื่ออยู่ในมือด้วยแล้วคุณก็ยังเอาเปรียบเขาอีก คือว่าคุณลงสมัครด้วย ส.ว. ผมว่าอันนี้มันเอาเปรียบสังคม ผมรู้สึกอย่างนั้นนะครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ขออนุญาตท่านประธานสนับสนุนท่านภัทรนะครับ เพราะว่าผมเองเคยจะเชิญคนในช่อง ๗ มาเป็นกรรมการของเราเอง เขาให้เหตุผลในการที่ไม่มาร่วมเพราะเขาบอกว่าวิชาชีพสื่อมวลชนมันต้องมีความเป็นกลาง คือถ้าเขาเข้ามาตรงนี้แล้วเขาก็อาจจะถูกมองจากเพื่อนร่วมงานในทางที่อาจจะลบ ๆ อย่างที่ท่านว่า แล้วพอเขากลับไปในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารมันจะเสียหาย เขาก็เลยขอปฏิเสธไม่มาร่วมเป็นกรรมการในสาขาสื่อที่อยู่กับอาจารย์ชาติชาย ยกตัวอย่าง ผมคิดว่าไม่ควรจะให้ความสำคัญขนาดยกสื่อให้มาเกี่ยวข้องกับการเมืองมากนัก

ประธาน : ไปพักก่อน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผลโพลล่าสุดมาแล้วครับเมื่อครู่นี้ท่านประธานจะฟังไหมครับ อย่างนี้ครับ ของนิด้าโพลที่เราถามไปในเรื่องของที่มาของนายกรัฐมนตรีนะครับ

ข้อแรกเราถามไปว่า ถ้าก่อนจะไปเลือกตั้งถ้าท่านรู้ว่าพรรคการเมืองเสนอผู้ใดเป็นนายกรัฐมนตรีจะมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนของท่านหรือไม่ ๖๘ เปอร์เซ็นต์ตอบว่ามีผลนะครับ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ตอบว่าไม่มีผล ที่เหลือไม่แน่ใจก็แค่ ๓ เปอร์เซ็นต์

คำถามที่ ๒ ถามว่าถ้าก่อนการเลือกตั้งทั่วไปพรรคการเมืองต้องเสนอรายชื่อผู้ที่พรรคจะเสนอเป็นนายกรัฐมนตรีให้ประชาชนได้พิจารณาก่อน ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ๘๘ เปอร์เซ็นต์เห็นด้วยครับ มีแค่ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ไม่เห็นด้วย แล้วก็ ๒ เปอร์เซ็นต์ไม่แน่ใจ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

คำถามที่ ๓ ถามว่ารายชื่อบุคคลที่พรรคการเมืองเสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรีควรมีกี่คน เราให้เลือกตั้งแต่ไม่เกิน ๑ คน ๓๘ เปอร์เซ็นต์ตอบมาไม่เกิน ๑ คน ไม่เกิน ๓ คนนั้น ๓๗ เปอร์เซ็นต์ ไม่เกิน ๕ คนมีแค่ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ที่เหลือก็ ๖ เปอร์เซ็นต์ ๗ เปอร์เซ็นต์ ไม่แน่ใจอะไรอย่างนี้เป็นต้นนะครับ สรุปว่า ๑ คน กับ ๓ คน ค่อนข้างจะสูสีนะครับ

คำถามที่ ๔ ถามว่าบุคคลที่พรรคจะเสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรีควรเป็น ส.ส. หรือไม่ได้ หรือต้องเป็น ส.ส. เท่านั้น หรือเป็นอื่น ๆ ก็ตอบว่าอย่างนี้ครับ เป็น ส.ส. หรือไม่ได้ ๕๒ เปอร์เซ็นต์ ที่ตอบว่าต้องเป็น ส.ส. เขตหรือ ส.ส. บัญชีรายชื่อเท่านั้นมี ๔๑ เปอร์เซ็นต์ อีก ๖ เปอร์เซ็นต์ไม่แน่ใจ

ข้อสุดท้ายถามว่าหากพรรคการเมืองต่างพรรคเสนอรายชื่อผู้ที่จะเสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรีเป็นคนคนเดียวกันจะได้ไหม อนุญาตให้ทำได้ไหม เขาตอบ ๕๕ เปอร์เซ็นต์บอกว่าควรอนุญาตให้ทำได้ ส่วน ๓๖ เปอร์เซ็นต์ตอบว่าไม่ควรอนุญาต ส่วนอีก ๙ เปอร์เซ็นต์นั้นตอบว่าไม่แน่ใจครับ

สรุปว่าอย่างที่เราคิดครับ ขอขอบคุณครับ เดี่ยววันอาทิตย์ที่จะถึงนี้เขาก็จะ release press นะครับ แล้วฝ่ายอาจารย์ประพันธ์ก็จะเอาไปทำต่อ

ประธาน : พอเขา release เราก็เอามาใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขอขอบคุณครับ

ประธาน : พักก่อนนะครับ

พักประชุมเวลา ๑๕.๓๕ นาฬิกา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เริ่มประชุมเวลา ๑๖.๐๕ นาฬิกา

ประธาน : เรื่อง ส.ว. เอาไว้แค่นี้ก่อนนะ ต่อไปเรื่องของคุณรชิตครับ

นายรชิต สิงหเสนี : ขอบพระคุณครับท่านประธาน เมื่อวันที่เราให้สโลแกนไปว่า ร่วมคิด ร่วมร่าง ร่วมสร้างรัฐธรรมนูญใหม่ วันรุ่งขึ้นทางผู้สื่อข่าวก็มาถามทางฝ่ายเลขาฯ ของทีมโฆษกว่ามีภาษาอังกฤษใหม่ครับ ก็เลยลองแปลขึ้นมา ช่างบนเป็นการแปลที่คิดว่าตรงตัว ใกล้เคียงภาษาไทยที่สุด Thinking, Drafting and Building the new Constitution together อันนี้ก็ได้อยู่กับอาจารย์เจษฎ์ ส่วนข้างล่างเป็นแนวความคิดของท่านอาจารย์ชาติชายว่าสั้น ๆ เป็น Remaking Our New Constitution เลยขอนำเรียนท่านประธานและกรรมการทุกท่านครับ

ประธาน : ผมว่าอันแรกดีนะ ถ้าไม่มีภาษาไทยอันที่ ๒ ก็ดี แต่พอเรามีภาษาไทยแล้ว อันแรกมันตรง ที่สำคัญคือคำว่า together มันช่วยทำให้เห็นภาพว่าร่วมมือกัน ที่นี้อันที่ ๒ Our New Constitution เดี่ยวจะบอกว่าเราในที่นี้หมายถึงกรรมการ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ วรรคแรก Thinking, Drafting เป็นตัวใหญ่ ดีไหมครับ Drafting and Building ถ้าเป็นตัวใหญ่ความหมายรู้สึกมันจะยกระดับขึ้นมาหน่อย

ประธาน : โอเคไหมครับ

เลขานุการ : ผมขออนุญาตท่านประธาน ถ้าอันนี้โอเคแล้วผมขออนุญาตหาหรือ เรื่องเล่มเล็ก ๆ จะมีท่านกรรมการที่แก้ไข

ประธาน : ถ้ายังไม่ได้อ่านก็เอาไปอ่านอีกคืน เชิญครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ในแง่ภาษาคือเห็นด้วยว่ามันแปลตรงสาระของไทย แต่ในแง่ภาษาอังกฤษดิฉันคิดว่ามัน obvious หน่อย ๆ แล้วมันก็ยาวโดยไม่จำเป็น อันล่างนี้มันฟังดู อะไรมากกว่า ทันสมัยแล้วก็ตามสาระของภาษาอังกฤษ ดิฉันว่ามันเท่าที่อันบน

ประธาน : ก็ต้องเปลี่ยนภาษาไทยสิ

นางจรี วิจิตรวาทการ : เวลาแปลภาษาแปลตรง ๆ บางทีมันไม่ค่อยเข้ากับบริบท ของอีกภาษาหนึ่ง ถ้าเราแปลตรง ๆ แบบนี้มันได้ความของไทย แต่ในเชิงของภาษาอังกฤษ ดิฉันคิดว่า มันจะไม่ค่อยสง่างามเท่าอันที่ ๒ ค่ะ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เลขานุการ : ขออนุญาตทราบเรียนท่านประธานครับ อันแรกจะแปลตรง อันที่ ๒ จะแปลให้เป็นใน sense ที่เป็นความหมายเข้าใจง่าย ๆ แล้วก็ติดปากง่ายขึ้น แต่ว่าอันที่ ๒ ผมมีข้อสังเกตนิดเดียว คือเรื่อง Remaking เพราะว่าจริง ๆ เราไม่ได้ Remake เราทำอันใหม่ขึ้นมา ในประเด็นปัญหาของผมมีอยู่คำเดียวคือคำว่า Remaking ถ้าจะเปลี่ยนเป็นคำอื่น คือเราไม่ได้ Remake อันเก่ามันไม่มีแล้ว ตอนนี้เรากำลังทำ Our New Constitution ผมก็เลยยังติดใจอยู่ ข้างล่างติดใจอยู่คำเดียว

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ขออนุญาตครับ ก็เห็นคล้าย ๆ ท่านปกรณ์ ผมก็ติดใจ Remaking แต่จะไปเขียนเป็น Rewriting ผมก็ไม่ว่ามันจะเหมาะหรือเปล่า เพราะมันตรงเลย Rewrite เพราะเรากำลังร่างหรือกำลังเขียนขึ้นมา

นางจรี วิจิตรวาทการ : แต่อันที่จริง Remaking ก็แปลว่าเราทำใหม่ได้ ดิฉันคิดว่า เป็นการเล่นศัพท์ให้ฟังดูเท่ดี ถ้าไม่ชอบ Remaking

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผมว่ามันควรจะออกไปในรูปร่างก่อสร้าง สร้างขึ้นมาใหม่เลย คล้าย ๆ สร้างบ้านขึ้นมาใหม่เลย ถ้าเป็น Remaking ผมมองดูว่ามันเลื่อนลอย ไปได้หน่อย แต่คำว่า Building ผมว่ามันเพราะกว่า มันสร้างขึ้นมาใหม่เลย

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ผมลองนึกตามแต่ว่าที่นึกไว้ในใจ ก็คือมีคำว่า together อยู่ข้างหน้า Together, Let's craft our constitution เพราะคำว่าcraft มันแปลว่ามาประติดประต่อยสร้างขึ้นมาด้วยกัน แต่ไม่รู้มันจะเข้าใจหรือเปล่า แต่ยังคงคิดว่า คำที่ไม่ควรหายไปคือคำว่า together เพราะมันจะไปพ้องกับคำว่า strong together

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ผมว่าไปฝันอีกสักคืนหนึ่งดีไหมครับ

ประธาน : คุณนรชิตรอได้หรือเปล่า

นายนรชิต สิงหเสนี : รอได้ครับ อันสุดท้ายเลย Let's craft our new constitution ว่าเป็นรัฐธรรมนูญใหม่ จะได้รับกับรัฐธรรมนูญใหม่ภาษาไทย

นายอัชพร จารุจินดา : คือกลัวว่าคนจะสับสนว่าภาษาไทยเราเขียนอย่างหนึ่ง ภาษาอังกฤษไปอีกอย่างหนึ่ง แล้วเขาจะหันกลับมาถามว่ากรรมการจะเอาอะไรกันแน่ น่าจะให้ตรงกับภาษาไทย มันไม่ต้องอธิบายอะไร

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ มันอยู่ที่ว่าเราจะใช้ในโอกาสไหน ถ้าเราต้องการที่จะสื่อให้ต่างประเทศทราบแน่เราก็ใช้ภาษาอังกฤษไปเลย ไม่ต้องมีความหมายภาษาไทย ถ้าเราใช้กับคนไทยเราก็ใช้ร่วมคิด ร่วมร่าง โดยไม่ต้องมี Thinking, Drafting ถ้าเราจะออกสื่อต่างประเทศเราก็ใช้ Together, Let's craft our new constitution ไปเลย

ประธาน : มันอดไม่ได้ที่จะไปคู่กัน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันอยู่ที่โอกาสว่าเราจะใช้ตอนไหน

ประธาน : เราเชื่อปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เอาอันแรกแล้วกันนะครับ

มีอีกเรื่องหนึ่งที่จะเรียนปรึกษา เราใกล้จะจบประเด็นสำคัญ ๆ มันเหลือเรื่องหนึ่งข้อสุดท้ายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ คือเรื่องการปฏิรูปและการปรองดอง ปรองดองกำลังทำอยู่ แต่ปฏิรูปยังไม่มีคณะที่จะไปทำ คิดว่าควรจะต้องเริ่มตั้งคณะกรรมการเพื่อที่จะได้ไปศึกษาว่า มันมีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหนที่จะต้องเขียนเรื่องการปฏิรูปเอาไว้ในรัฐธรรมนูญและจะต้องเขียนเรื่องอะไร จะเขียนมากน้อยแค่ไหน เขียนเป็นชื่อหรือจะเขียนรายละเอียดหรือเขียนกลไก ไปศึกษามาแล้วจะได้เอามาเป็นฐานในการพิจารณาของพวกเราได้ ต้องการอาสาสมัครในการไปทำปฏิรูป ตอนนี้อย่างไรบ้าง ใครอยากไปทำบ้าง เชิญ ๑. อาจารย์จวีร์ ๒. ท่านภัทร ๓. ท่านสุพจน์ ๔. อาจารย์อุดม

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ขอประทานโทษครับ อาจารย์จะตั้งอนุกรรมการเพิ่มหรืออย่างไรครับ

ประธาน : อีกคณะหนึ่ง

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : คือจริง ๆ ในฐานะ สปช. ถ้าถามตรง ๆ คือมีคนฝากหลาย ๆ เรื่องมาแต่เกรงเรื่องเวลา ก็แล้วแต่ท่านอาจารย์จะเห็นสมควรครับ

ประธาน : เอาที่มีเวลา ถ้าไม่มีเวลาก็ส่งเข้ามา ๕. อาจารย์ชาติชาย ๖. ท่านวุฒิสภา

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานผมขอเรียนถามนิดหนึ่งครับ ไม่ได้ยกมือ เพราะไม่แน่ใจเรื่องการจัดการเวลา ของฝ่ายบริหารที่ประชุมกันท่านอภิชาติเป็นประธานเราก็คุยกัน ที่ไปทำการบ้านมา วันนั้นที่ท่านประธานเปิดให้สื่อมวลชนเข้ามาแล้วก็มีบางประเด็นที่ไม่ถือ กับเป็นประเด็นที่ปิดไปแล้ว วันนี้ก็มีการลงข่าวในหนังสือพิมพ์ว่าภาค ๕ เปอร์เซนต์ควรที่จะเอารายชื่อมาคิดหรือเปล่า ประเด็นนี้ก็เป็นที่ทางอนุกรรมการฝ่ายบริหารไปคุยกันแล้วก็ประเด็นเรื่องในตอนนั้นท่านอัครพริยกขึ้นมา และผมไม่แน่ใจว่าเราปิดประเด็นไปแล้วหรือยัง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

แต่อนุกรรมการฝ่ายบริหารก็ไปคุยกันว่าคนที่จะอยู่ในรายชื่อควรจะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไหม อันนี้เราก็ไปคุยกันแล้วแต่ยังไม่ได้มานำเสนอ วันนี้เราก็ไปคุยกันในประเด็นเรื่องของคุณสมบัติ แล้วก็ข้อห้ามของนายกรัฐมนตรี แล้วที่นัดคุยกันครั้งหน้าจะเป็นเรื่องของการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งก็มีทั้งที่ควบคุมโดยรัฐสภา ที่จะไปดูอีกก็คือควบคุมโดยองค์กรอิสระ ซึ่งตรงนี้เท่าที่เราดูเราก็คิดว่าเราได้คุยกันไว้เยอะแล้ว อันที่ ๓ ก็คือการควบคุมโดยประชาชน อันนี้ก็จะเป็ นมิติที่เราไปดูต่อ อีกอันหนึ่งที่เราจะไปดูต่อเพื่อที่จะเป็น input ให้กับคณะกรรมการใหญ่ก็คือ เรื่องของการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะไปดูว่าปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ เขาเขียนไว้อย่างนี้เรามีอะไร ที่จะช่วยกรรมการคิดไว้ล่วงหน้าไหม เราก็คิดว่าถ้าเราปิดประเด็นพวกนั้นหมดก็น่าจะจบภาระแล้ว แต่คิดว่าอย่างน้อยอีกสัก ๒ สัปดาห์ ๒ สัปดาห์นี้เราจะประชุมวันอังคารกับวันพฤหัสบดี คราวนี้ของท่านประพันธ์ฝ่ายนิติบัญญัติ เผอิญผมอยากเข้าไปฟังเหมือนกันแต่ในช่วงที่ผ่านมาติดสอน หนังสือ ก็เลยเรียนถามถ้าของท่านประพันธ์ยังมีต่อ จริง ๆ ผมอยากไป join กับท่านประพันธ์มากกว่า เพราะว่าจะได้ช่วยดูตรงนี้ เรื่องปฏิรูปความจริงก็คุยกับอาจารย์อุดมไว้บ้าง แต่ว่าเวลาจะไม่เหลือ เพราะมันเข้าไปจันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี เลยไม่ได้ยกมือ เพราะไม่แน่ใจว่าถ้าเราเหลือการทำงาน อีกประมาณแค่ ๖ สัปดาห์ที่จะถึงปลายปี ถ้าเป็นอย่างนี้ agenda เป็นแบบนี้ กรณีของฝ่ายบริหาร อีก ๒ สัปดาห์ก็จะมีเวลาไปช่วยตอนหลังเท่านั้นเอง เพราะว่าตอนแรกทำทางจะต้องจัดการ เรื่องเฉพาะหน้าให้เสร็จก่อนครับ

ประธาน : ไม่เป็นอะไร คนที่สนใจก็เข้าไป ตอนนี้อย่างไม่ว่างก็ยังไม่ต้องเข้าไป พอว่างก็เข้าไปเติมทีหลัง องค์กรประชุมจะได้ไม่ถูกนับเพราะถ้านับแล้วไม่ได้มาจะประชุมไม่ได้ ทั้งหมด ๖ คน แล้วก็มีคนนอกคนหนึ่งเมื่อเข้าไปฟัง คนที่พูดเรื่องการศึกษาคนนั้นน่าสนใจ อาจารย์นิติพันธุ์เป็นคนเชิญใช้ไหมครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านชื่อดอกเตอร์ไกรยศ อาจารย์อุดมไปชวนไว้แล้วครับ

ประธาน : ก็ลองเอาเข้ามาด้วย ท่านสุพจน์เป็นประธาน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมขออนุญาตให้ท่านอื่นดีไหมครับที่สามารถจะ lead การประชุมได้สะดวกกว่าเพราะถ้าอยู่ในวงการ ผมไม่ได้อยู่ในวงการนี้แต่เผอิญผมทำเรื่องการปรองดอง ผมว่ามันน่าจะใกล้เคียงกัน ผมก็เลยอาสาเข้าไปในนี้ ผมขออนุญาตให้ท่านอื่นจะดีกว่าครับ

ประธาน : ไปเลือกกันแล้วกัน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ตกลงท่านอาจารย์ศุภชัยจะไปอยู่คณะนิติบัญญัติด้วยกัน
ได้ไหมครับ เพราะยังมีประชุมอยู่ เสร็จแล้วก็จะต่อเรื่องการทุจริตการเลือกตั้ง

ประธาน : มีอยู่อันหนึ่งที่แต่ละคณะไปศึกษา มันจะมีเรื่องบางเรื่องที่คุณคิดว่าต้องเขียน
แต่ว่าไม่ได้เขียนในรัฐธรรมนูญ ต้องเขียนในกฎหมายลูก ควรจะจดเอาไว้เพราะถึงเวลาทำกฎหมายลูก
ถึงตอนนั้นมันอีรุงตุงนังแล้วเราจะนึกไม่ออก เดี่ยวจะสืมตกล่นไป ส่วนที่พูดในนี้ผมให้ฝ่ายเลขาฯ
เขาจดไว้อยู่ตลอด แต่ที่พูดกันในคณะอนุกรรมการควรจะจดไว้แล้วมามอบให้ฝ่ายเลขาฯ เขาไว้
เผื่อเราทำเราก็จะได้มีเครื่องมือในการ remind เรา ถ้าเราไม่ได้ทำจะได้ส่งอันนี้ให้คนอื่นเขาทำ
เพราะตัวนี้จะสำคัญ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อยากจะได้อาจารย์ศุภชัยมาเป็นอนุกรรมการนิติบัญญัติ อีก
คนหนึ่ง ขออนุญาตตั้งไปเลยครับ

ประธาน : เอาเป็นอย่างนี้ก็แล้วกันว่าเวลาตั้งแล้ว แล้วต้องการจะเพิ่มก็บอกกับ
เลขาฯ แล้วก็ให้ทำคำสั่งไปให้ผมเซ็นเลย ไม่ต้องเอามาเข้าที่ประชุมจะได้ไม่ต้องเสียเวลา

เมื่อเข้าใครส่งข้อเสนออะไรมาแล้วก็มีรายละเอียด มีเรื่องท้องถิ่น เขาเขียนมาหมดเลย
แล้วบอกแต่ละมาตราที่ส่งมาต้องไม่ตัดทอนข้อความเลย เราก็ดูไปจนจบเราไม่ตัดเลย แต่เราไม่ใส่เลย
เพื่อที่จะได้ไม่ต้องไปตัดเขา ไม่รู้ที่ไหนจำไม่ได้

และอีกเรื่องหนึ่งที่ยากจะหารือ คือศาลรัฐธรรมนูญผมคิดว่าเอามาแปะท้ายไว้ที่ศาล
มันก็ไม่ดี เพราะมันคนละ nature กัน เอาไปไว้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขาก็รู้สึกไม่ใช่ มันดีไหมครับ
เรามีหมวดนิติบัญญัติแล้วก็หมวดบริหารแล้วก็ขึ้นหมวดศาลรัฐธรรมนูญแล้วถึงค่อยมาองค์กรอิสระ
มาศาลอะไรทั้งหลาย คือแยกกันไปเลยมาก่อนเลยเพราะมันเป็นองค์กรทางการเมืองซึ่งมันอยู่ควบคู่
ทั้งฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ เคยจำได้ว่ามีรัฐธรรมนูญบางฉบับ
ว่ามีบทบัญญัติว่าด้วยองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ ไม่ยกไปตรงนั้นหรือครับ

ประธาน : เราไม่มีแล้ว คือพวกองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญมันเป็นความต้องการ
ของคนร่างในขณะนั้น เป็นการอ้อมขอมกัน ใคร ๆ ก็อยากจะไปใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญ แล้วถามว่า
ถ้าเหตุการณ์มันเปลี่ยนแปลงไปเราจะทำอย่างไรกัน เชิญครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายนครชิต สิงหเสนี : ท่านประธานครับ ผมไม่มีประสบการณ์ในการร่างเลย แต่ถ้านึกถึงประชาชนเข้าใจง่าย ๆ ถ้าเป็นนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ก็เป็นนิติบัญญัติ ส.ส. ส.ว. บริหาร เรื่องที่มานายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี เสร็จแล้วก็ศาล เอาศาลรัฐธรรมนูญมาก่อน แล้วค่อยศาลอื่นแล้วต่อด้วยองค์กรอิสระจะไหวไหมครับ

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานครับ ตอนปี ๒๕๕๐ ตอนเรียงหมวด ก็มีการพูดกันว่าถ้าเอามาแทรกมันจะกลายเป็นอำนาจอธิปไตยไม่ใช่มีแค่ ๓ จะกลายเป็นอำนาจอธิปไตยเป็น ๔ ก็เลยต้องนิติบัญญัติ บริหาร และศาลไปก่อน หลังจากนั้นค่อยว่ากัน ไม่อย่างนั้นแล้วจะมีคนต้านขึ้นเยอะ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ คือเราต้องเอาหลักก่อนว่าศาลรัฐธรรมนูญ อยู่ในระบบศาลหรือเปล่า ถ้าเราใช้คำว่า ศาล แล้วใช้กระบวนการทางศาลแล้วก็ทำหน้าที่ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ แล้วพิจารณาข้อขัดแย้งของกฎหมายรัฐธรรมนูญกับกฎหมายอื่น แล้วก็ดูความขัดแย้งระหว่างองค์กร แล้วก็มีการถกเถียง มีอะไรเยอะแยะไปหมดเลย ถ้ารับมาอยู่ในหมวดศาลแล้วความเชื่อถือ การได้รับความยกย่อง การได้รับความยอมรับจากสังคมจะมีมากขึ้นแค่ไหน ถ้าภารกิจของเราจะมีการวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยเรื่องของการเมือง conflict เรื่ององค์กรต่าง ๆ แล้วเราไปจัดอยู่ใน ถ้าไม่ใช่หมวดศาลความน่าเชื่อถือมันจะด้อยไปหรือเปล่า อันนี้ประเด็นหนึ่ง แล้วถ้าเราไปจัดอยู่นอกระบบหมวดศาล ผมดูง่าย ๆ ในงานพิธีนี้ครับ ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ อยู่ในหมวดศาล เวลาเราไปนั่งในงานราชพิธี รัฐพิธี ประธานศาลรัฐธรรมนูญจะนั่งถัดจากประธานศาลฎีกา ถ้าเราจัดอยู่นอกระบบหมวดศาลฐานะเราหายไปเลย แล้วการยอมรับนับถือจากสังคมมันจะหดหายไป แล้วการที่จะไม่ยอมรับจากนักการเมือง พรรคการเมือง องค์กรต่าง ๆ คำวินิจฉัยของศาลก็เป็นที่สุด แล้วก็ผูกพันทุกองค์กร ความศักดิ์สิทธิ์อะไรต่าง ๆ มันอยู่นี้หมดเลย ถ้าอยู่ในหมวดศาลตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ ก็ไม่มีปัญหา แต่เราจะมาดูว่าการสรรหาควรเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของผู้สรรหาหรือเปล่า นี่ประเด็นใหญ่มากกว่า ซึ่งต่อไปผมว่าควรจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดจนองค์ประกอบของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ก็ควรจะมีการเปลี่ยนแปลงด้วย ผมว่าอันนี้สำคัญกว่าที่จะมาจัดให้ศาลรัฐธรรมนูญออกจากหมวดศาลมันจะมีปัญหาตามมาเยอะเลยครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : ผมไม่ค่อยติดใจถ้าอยากอยู่ใต้อาณัติศาล ผมนึกว่าศาลรัฐธรรมนูญมันใหญ่กว่าศาล เพียงแต่ว่ามันเทียบไม่ได้กันเพราะว่ามันเป็นองค์กรอีกชนิดหนึ่ง ซึ่งมันเทียบเท่ากับนิติบัญญัติ บริหาร และศาลรัฐธรรมนูญ ส่วนในศาลธรรมดาที่เป็นศาลตามกระบวนการยุติธรรมของเขา ไม่ค่อย happy ที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญไปอยู่ใต้อาณัติรองจากศาลยุติธรรมซึ่งมันไม่ใช่จะว่าไปมันใหญ่กว่าศาลยุติธรรมแต่มันใหญ่คนละเชิง มันไม่ใช่ใหญ่แบบว่ามาเทียบกันแล้วใครใหญ่กว่า แต่ความสำคัญของมันคือความสำคัญในระดับการวินิจฉัย มันเป็นวินิจฉัยเรื่องของบ้านเมืองทั้งประเทศ เพราะฉะนั้นมันต้องมาก่อน ก่อนองค์กรอิสระด้วยซ้ำไป แต่ความเข้าใจของศาลรัฐธรรมนูญคือนึกว่าตัวเป็นลูกน้องศาลยุติธรรม ซึ่งตัวนี้มันก็ใช่เพราะส่วนใหญ่มาจากศาลฎีกา เขาก็เลยนึกว่าศาลฎีกาของเขาต้องใหญ่กว่า แต่จริง ๆ มันไม่ใช่อย่างนั้นหรอก ศาลรัฐธรรมนูญมันเป็นองค์กรทางการเมืองที่ใหญ่พอ ๆ กันกับคณะรัฐมนตรี กับฝ่ายนิติบัญญัติ แต่ว่าถ้าความรู้สึกของคนที่เคยเป็นศาลรัฐธรรมนูญคิดอย่างนั้นก็ไม่เป็นอะไร ก็เอาไปใส่ไว้ใต้ศาลนั้นก็ได้อีก ถ้าเมื่อเราจัดตามแบบนี้ศาลรัฐธรรมนูญมาก่อน เวลาจัดลำดับมันอาจจะมาถัดจากนิติบัญญัติแล้วก็มาศาลรัฐธรรมนูญแล้วถึงจะไปศาลฎีกาก็ได้ มันก็เหมือนกับเวลาเขาจัดนิติบัญญัติก็จะประธานสภาผู้แทนราษฎรแล้วก็ประธานวุฒิสภา ก่อนจะไปถึงศาล ในเมื่อศาลรัฐธรรมนูญอยู่ใต้อาณัติศาลยุติธรรมเขาก็จัดให้ไปอยู่ถัดไป ถ้าพอใจตรงนั้นก็โอเค แต่ผมคิดว่าศาลรัฐธรรมนูญจริง ๆ มันต้องใหญ่กว่า มันต้องถัดจากนิติบัญญัติแล้วก็ไปศาลรัฐธรรมนูญ พอดีพอร้ายมันอาจจะต้องอยู่ต้นเสียด้วยซ้ำไป เหมือนกับปลัดกระทรวงกลาโหมมันอยู่ต้น ผบ. สูงสุด

นายอัคร จารุจินดา : พอจบหมวดแนวนโยบายของรัฐก็มาต่อด้วยศาลรัฐธรรมนูญคือให้เห็นว่าเป็นองค์กรที่ดูแลรัฐธรรมนูญ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ถ้าในความหมายนั้นผมก็เห็นด้วย ตอนแรกผมนึกว่าไปอยู่กับหมวดองค์กรอิสระ ผมรู้สึกว่าการที่พอสมควร แต่ถ้าตามความหมายที่ท่านประธานพูดผมก็เห็นว่าเราให้ความสำคัญศาลรัฐธรรมนูญดีขึ้น แล้วควรจะเข้าใจได้ดีขึ้นในการที่ว่าเราจะทำหน้าที่ดูแลเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญอะไรต่าง ๆ เกี่ยวกับทางด้านการเมือง เพราะว่าที่ผ่านมามันพลิกผันมาก ชะตากรรมของศาลรัฐธรรมนูญมันเร่ร่อนเหมือนคนขายของจริง ๆ มันไม่มีอะไรที่จะเป็นแก่นสารเลย ปฏิวัติที่เจ้าที่ก็กลัวว่าจะตองงานหรือเปล่า จะไปอยู่ภายใต้ศาลฎีกาหรือเปล่า พอดีผมเกษียณออกมาแล้วก็มาอยู่ที่นี้ก็มาบรรยายอะไรให้ฟังหลายอย่างที่ว่าคนเราได้รับการรับรองจากคณะกรรมการนี้ผมก็ยินดี แล้วพวกเราที่คงยินดีที่จะได้ทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ต่อไปครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ จริง ๆ แล้วเห็นด้วยกับท่านประธาน แล้วก็เคารพความคิดเห็นของท่านสุพจน์ บังเอิญผมเองก็ชอบดูรายการเวลาเขาถ่ายทอดเวลาจัดที่นั่งอะไรกันแบบนี้ ผมเลยไปถามทางศาลยุติธรรม ต้องขอประทานโทษไม่ได้ถามศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรมเขาก็เลยบอกที่เขาจัดไว้ อย่างนั้นเขาจัดตามอายุการเกิดของศาล เขามองว่าศาลยุติธรรมมาก่อนเป็นร้อยกว่าปี คือพูดง่าย ๆ ว่าความศักดิ์สิทธิ์อะไรของเขา ก็อ้างหลายอย่าง แล้วรองลงมาที่ศาลรัฐธรรมนูญ แล้วก็ตามด้วยศาลปกครองที่เกิดเป็นรุ่นน้อง บังเอิญไม่มีศาลทหารไปตรงนั้นด้วย ผมก็ไม่ทราบเพราะอะไร แต่เขาเอา ๓ ศาลนี้เป็นหลัก ก็ได้ทราบมาอย่างนั้น คงไม่ได้เป็นการมองว่าท่านเป็นลูกน้องศาลฎีกาหรืออะไรนะครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : องค์ประกอบของศาลรัฐธรรมนูญมาจากศาลฎีกาส่วนใหญ่ ตอนที่ผมอยู่มีประมาณ ๖ ท่าน ไม่ว่าจะมาศาลปกครองสูงสุด ไม่ว่าจะมาจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิติศาสตร์ก็มาจากผู้พิพากษาศาลฎีกาทั้งนั้นเลย ต่อไปผมจะคงได้เสนอในที่ประชุมว่า อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ และคณะกรรมการสรรหาควรจะมีความสัมพันธ์มากขึ้น มันจะได้สร้างความชอบธรรมให้ศาลรัฐธรรมนูญมากขึ้น แล้วก็มีความผูกพันกับประชาชนมากขึ้นด้วย

เลขาธิการ : กราบเรียนท่านประธานครับ ถ้าอย่างนั้นไว้หลังแนวนโยบายแห่งรัฐ ก็ขึ้นด้วยศาลรัฐธรรมนูญ เหตุผลก็คือว่ามันเป็นองค์กรที่มีผลผูกพันทุกองค์กรแล้วก็ตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ พอเป็นแนวนโยบายแห่งรัฐก็มาศาลรัฐธรรมนูญ มารัฐสภา คณะรัฐมนตรี แล้วก็ศาล แล้วถึงจะไปองค์กรอิสระ หรือว่าจะเอาองค์กรอิสระขึ้นมาก่อนคณะรัฐมนตรี

ประธาน : เอนิติบัญญัติ บริหาร แล้วก็ศาลรัฐธรรมนูญ แล้วค่อยไปองค์กรอิสระ คือพวกนี้เป็นพวกส่วนที่ว่าด้วยเรื่องกลไกทางการเมืองทั้งหมดแล้วถึงจะไปศาลยุติธรรม ก็เป็นนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ต่อไปครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เลขานุการ : ส่วนที่ ๓ ศาลปกครอง

มาตรา ๑๑ ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงาน ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้วยกัน อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการ ทางปกครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งมีอำนาจ พิจารณาพิพากษาเรื่องที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

อำนาจศาลปกครองตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้น

การจัดตั้ง วิธีพิจารณาคดี และการดำเนินงานของศาลปกครองให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ประธาน : คำว่า องค์กรตามรัฐธรรมนูญ อันนี้มันมาจากของเดิมใช้ใหม่ ซึ่งก็หมายถึงองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรอิสระ ตอนนี้อันนี้ไม่มี

เลขานุการ : ขออนุญาตกราบเรียนหาหรือท่านประธานว่าจริง ๆ แล้วมาตรา ๑๑ ที่เขาจาระไนมาโดยละเอียดยิบก็คือเอามาจากตำราว่าด้วยคำสั่งทางปกครองและการกระทำทางปกครองปะะ ๆ อันนี้ถ้าเราจะสรุปให้สั้นกว่านี้จะเป็นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองหรือคดีอื่น เพราะว่าตอนนี้เองก็มีกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองแล้วก็มี การ define คดีปกครองไว้เรียบร้อยแล้วว่าคืออะไรบ้าง จะสั้นได้อีกเยอะเลยครับ

ประธาน : น่าจะดีกว่านะครับ เพราะว่าอันนี้มันก็ ๑๐ กว่าปีมาแล้วมันก็เริ่มจะ set แล้ว แล้วก็จะได้ไม่ต้องจำกัดจะขยายกันอย่างไรเราจะได้ไปออกกฎหมายกัน ก็เหมือนกับศาลยุติธรรม เขาเรียกว่าคดีปกครอง

นายอัคร จารุจินดา : พอใช้คำว่า คดีปกครอง จะมีปัญหาตีความค่อนข้างมากครับ ปัจจุบันนี้ศาลยุติธรรมกับศาลปกครองก็เคียงกันอยู่เรื่องการกระทำความผิดละเมิดว่าเป็นเรื่องทางปกครองหรือทางแพ่ง ศาลยุติธรรมกำลังแก้กฎหมายเรื่องความรับผิดทางละเมิดให้ไปถึงศาลยุติธรรมไม่ขึ้นศาลปกครอง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : เขาก็ไปเถียงกันจนกว่าเขาจะเถียงเสร็จ เพราะว่าถ้าเราเขียน
ในรัฐธรรมนูญเท่ากับเราเข้าข้างใครคนใดคนหนึ่งไปเลย เพราะว่ามันยังต้องการการถกเถียง
ในรัฐธรรมนูญนี้เรามีให้อำนาจศาลปกครองไหม

เลขานุการ : ไม่ได้เขียนรายละเอียดไว้

นายอัคร จารุจินดา : เดิมรัฐธรรมนูญคราวที่แล้วเขาจะเอาเรื่องวินัยมาใส่ให้เป็น
ศาลปกครอง แต่ทีนี้เรายังไม่ได้พูดกัน

ประธาน : เพราะฉะนั้นก็มีแก้ตามที่กฎหมายบัญญัติ พรรคสองหมายความว่า
อย่างไร

นายอัคร จารุจินดา : พรรคสองมีมาแต่เดิม คือหมายถึงว่า คดีที่องค์กรตาม
รัฐธรรมนูญนั้นชี้ขาดด้วยตัวของตัวเองนั้นจะไม่ไปฟ้องศาลปกครองไม่ได้ เข้าใจว่า กกต. ด้วย

ประธาน : เราเรียกองค์กรอิสระไม่ใช่หรือ เพราะเราจะมีแต่องค์กรอิสระ เราจะไม่มี
องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ถ้าบังเอิญจะพูดถึงองค์กรใดองค์กรนั้นก็ป็นหน่วยงานปกติ และมันมี
ปัญหาใหม่ว่าอย่างไรดีจะใช้อำนาจโดยตรง

นายอัคร จารุจินดา : มีตอนที่ ป.ป.ช. เขามาชี้แจง ที่เขาวินิจฉัยเรื่องวินัย
เสร็จแล้วพอคนที่ถูกลงโทษไปฟ้องศาลปกครอง ศาลปกครองก็รับหมด แต่นั่นศาลปกครองเขาถูก
เพราะเขาว่าเป็นคำสั่งลงโทษทางวินัยมาจากหน่วยงาน ถึงแม้ว่าฐานที่มาจากสำนวนไต่สวน ป.ป.ช. ก็ตาม
แต่ ป.ป.ช. ไม่ได้เป็นคนชี้ขาดโดยตรง ชี้ขาดให้ลงโทษ

ประธาน : ที่เขียนอย่างนี้ชอบกลนะ ให้เรื่องของการวินิจฉัยชี้ขาด

เลขานุการ : ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานครับ จริง ๆ แล้วในบทบัญญัติ
เรื่องศาลปกครองล่อมาจากรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ แล้วก็ปี ๒๕๕๐ เหมือนกัน แต่ว่าระยะนั้น
เป็นระยะแรกที่ยังมีข้อพิพาทกันอยู่ว่าคดีปกครองคืออะไร และมีการจัดตั้งองค์กรอิสระก็เลยเกิด
ปัญหาว่าแล้วอำนาจของศาลปกครองครอบคลุมถึงกรณีอำนาจขององค์กรอิสระด้วยหรือไม่อย่างไร
เป็นคดีปกครองหรือไม่ตอนนั้นยังตีกันอยู่ ก็เลยเกิดความในพรรคสองขึ้นมาว่าอำนาจพิพากษา
ของศาลปกครองไม่ cover ถึงองค์กรอิสระ ซึ่งใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยตรง วัตถุประสงค์ของ
พรรคสองจะมีเท่านี้ แต่โดยที่ปัจจุบันศาลปกครอง settle ค่อนข้างมากแล้ว แล้วก็ในเรื่องของ
กระบวนการวิธีพิจารณาแล้วก็แนวคำพิพากษาของศาลปกครองค่อนข้างชัดเจนว่าอะไรคือการกระทำ
ทางปกครอง คือคำสั่งทางปกครอง ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจของศาลปกครอง อะไรเป็นการกระทำตาม

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

รัฐธรรมนูญซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในวรรคสองอาจจะไม่จำเป็นครับ

ประธาน : ไม่แน่ อันนี้อาจจะต้องจำเป็น เพราะว่าเราเพิ่มอำนาจขององค์กรอิสระอะไรไปหลายอย่าง แล้วถ้าศาลปกครองเคยเกิดบอกว่าอันนี้เป็นคดีปกครอง เพราะจริง ๆ ถ้ามันไม่เป็นของธรรมดา ก็จะเป็นคดีปกครอง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตท่านประธานครับ ที่มาของวรรคสองก็เนื่องจากกรณีที่มีการโต้แย้งกันในเรื่อง ที่ กกต. เขาวินิจฉัยสิ่งคดี จนกระทั่งในที่สุดจนไปถึงศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าการที่ กกต. สืบสวน สอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องของ กกต. เช่น เรื่องของการให้ใบแดงตอนนั้นนะครับ ไม่ใช่เป็นการกระทำทางปกครอง แต่ว่าเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญขององค์กรนั้น ศาลรัฐธรรมนูญเลยบอกว่ากรณีนั้นไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง คืออย่างเช่นตอนนี้นี่ในร่างรัฐธรรมนูญเราให้อำนาจ กกต. เลือกตั้งใหม่ ความจริงคำสั่งหรือมติ กกต. ที่ให้เลือกตั้งใหม่ถ้าไม่มีอะไรว่าไว้มันก็เป็นคำสั่งทางปกครองอันหนึ่ง แต่บังเอิญว่ามันอยู่ในรัฐธรรมนูญ ถ้าอย่างนี้ศาลปกครองก็จะมีอำนาจไปพิจารณาคำวินิจฉัยของ กกต. ที่เลือกตั้งใหม่ได้อะไอย่างนี้ ความมุ่งหมายคือเป็นอย่างนี้ครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตทราบเรียนท่านประธานครับ คือในทางตำราแล้วจริง ๆ มันก็ไม่ใช่คำสั่งทางปกครองโดยสภาพเพราะเป็นการกระทำทางรัฐธรรมนูญ ถ้าเขียนว่าไม่ถือว่าเขาอาจจะตีความในทางตรงกันข้ามคือเป็นแต่รัฐธรรมนูญให้ถือว่าไม่เป็น มันอาจจะขัดกับทฤษฎีเล็กน้อย

นายอัชพร จารุจินดา : ทฤษฎีหมายถึงองค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญคืออำนาจนิติบัญญัติกับอำนาจบริหารเท่านั้นที่ไม่ถือว่าเป็นคดีปกครอง แต่องค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้นยังเป็นที่น่าสงสัยอยู่ว่าเป็นคดีปกครองหรือไม่ เพราะฉะนั้นควรเขียน

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ผมติดใจคำว่า ไม่ถือว่า เท่านั้นเองครับ

ประธาน : ไม่ติดใจก็ตัดออก เป็นการยืนยัน ได้ไหมครับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๑ ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง

การวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรอิสระที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญไม่เป็นคำสั่งทางปกครองและไม่เป็นคดีปกครอง

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เปมิศา ๕/๔

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

การจัดตั้ง วิธีพิจารณาคดี และการดำเนินงานของศาลปกครองให้เป็นไปตาม
กฎหมายว่าด้วยการนั้น

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานว่ามีอีกเรื่องหนึ่งในรัฐธรรมนูญทุกฉบับ
จะเขียนว่า อย่างเมื่อสักครู่ที่ผ่านมาอย่างศาลยุติธรรมก็ไม่ได้เขียน ก็คือเขาจะเขียนว่าศาลยุติธรรม
ประกอบด้วยศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา ส่วนศาลปกครองเขาจะเขียนว่ามีศาลปกครอง
หรือศาลปกครองสูงสุดและจะมีศาลอุทธรณ์ก็ได้ ทั้ง ๒ มาตรา ทั้ง ๒ ศาลนั้นเราได้ตัดออก
เพราะคิดว่าไปอยู่ในกฎหมายจัดตั้งเอาว่าจะมีกี่ศาลก็สุดแล้วแต่ อันนี้ก็เรียนหาหรือว่าจำเป็นต้องเขียน
หลักประกันอันนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญหรือไม่

ประธาน : คือโดยประเพณีของเรา หรือความเชื่อถือและหลักปฏิบัติของแต่ละประเทศ
ต่างประเทศ มันมี ๓ ศาล ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา แต่ว่าศาลปกครองมันถูกบังคับ
ให้มีแค่ ๒ ศาล มันอาจจะต้องเขียน เพราะมีฉะนั้นเดี่ยวเขาไปตั้งศาลอุทธรณ์ ศาลปกครองขึ้นไปอีก
เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ผมเพียงแต่อยากทราบเท่านั้นเองครับว่า อย่างวรรคสอง
จำเป็นต้องเขียนคำว่า ไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง หรือเปล่าครับ พอดีไม่เข้าใจครับ ถ้าเขียนว่า
ไม่เป็นคดีปกครองเฉย ๆ มันไม่ได้ใช่ไหมครับ คืออยากได้ความรู้ตรงนี้ครับ

ประธาน : เพราะมันเริ่มต้นจากการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรอิสระ คือพูดถึงคำสั่ง
ของคนนี้ เพื่อที่จะบอกว่ามันไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง แต่ที่นี้ในวิธีพิจารณาของศาลปกครอง
แม้ไม่ใช่คำสั่งทางปกครองมันก็มีเรื่องที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองได้เหมือนกัน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ขอบพระคุณครับ

ประธาน : พอเราตัดว่าไม่เป็นคำสั่งทางปกครองเราก็เลยต้องเว้นวรรคว่าไม่เป็น
คดีปกครองด้วยจะได้ไม่เอาไปคงต้องเขียนกระมัง ศาลปกครองเดิมเขาเขียนว่าอย่างไร

เลขานุการ : ให้มีศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองชั้นต้นและจะมี
ศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ด้วยก็ได้ ผมว่าไม่เขียนก็เหมือนกันครับ

ประธาน : ให้มีศาลปกครองสูงสุดและอะไรระครับ เลขานุการ

: ให้มีศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองชั้นต้น

ประธาน : จบเท่านี้ ไปได้ไหมครับ ทำไมความอิสระเขาหายไปหมด

เลขานุการ : มันอยู่ในบททั่วไปครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : มีอยู่แล้วใช่ไหมครับ

เลขานุการ : เป็นของตุลาการ ผู้พิพากษาศาลปกครองครับ ประธาน : โอเคครับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๒ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือนหรือตำแหน่ง และการดำเนินการบริหารงานบุคคลของตุลาการศาลปกครองต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประธาน : วันนั้นเราเติมอะไรให้เขา

เลขานุการ : ของศาลฎีกาครับ เติมองค์ประกอบให้เขาว่าต้องมีประธาน

ประธาน : เขียนใช้เหมือนกันเดี๋ยวน้อยใจ เขาเรียกอะไร ศาลปกครองเขาเป็นข้าราชการไหม

เลขานุการ : คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง มี ก.ศป. กับอีกอันหนึ่งของข้าราชการโดยเฉพาะ ของตุลาการ ก.ศป. คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง

ประธาน : คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองแล้วเขาประกอบด้วยใคร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : จะมีประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานครับ มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๙ คน ซึ่งเป็นตุลาการในศาลปกครอง ซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการศาลปกครองด้วยตัวเอง แล้วก็กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภา ๒ คน และจากคณะรัฐมนตรีอีก ๑ คน

ประธาน : เขาเรียกว่า ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นข้าราชการ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ซึ่งเป็นตุลาการในศาลปกครอง

ประธาน : ไม่ระบุชั้นใช่ไหม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ครับ

ประธาน : ปลอ่ยให้เขาไปเขียน ไปตกลงกันเอาเอง เราเขียนแต่หลักไว้ให้เขาจะเปลี่ยนแปลงกันอย่างไรก็ได้ไปเปลี่ยนแปลง ทะเลาะกันเสร็จเมื่อไรก็ไปเปลี่ยนตอนระหว่างทะเลาะกันแล้วมาบอกให้เราเขียนเข้าข้างใดข้างหนึ่งอันตราย

เลขานุการ : อันนี้เขาก็มีเสนอความเห็นมาครับ ที่สรุปประเด็นข้อคิดเห็นเรื่องศาลศาลปกครองเขาจะขอให้มีคนจากวุฒิสภากับคณะรัฐมนตรีเลือกเข้าไปวุ่นวายกับเขาด้วย ขณะที่ศาลอื่นไม่เอา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : เขาไม่กล้าคิด คือพวกนี้เวลาคิด ๆ ตามของเดิมไม่กล้า

เลขานุการ : แล้วก็เรื่องที่ยังไม่ได้พิจารณาที่ท่านอัครพริยกขึ้นมาก็คือแผนกคดีวินัย การเงินการคลังและงบประมาณ

ประธาน : อันนั้นเรายังไม่รู้ ถ้าเราเขียนถึงตรงนั้นแล้วจำเป็นจะต้องเพิ่มเรากีมาเพิ่ม ที่หลังก็แล้วกัน แต่ผมคิดว่าไม่ควรเขียนครับ เพราะในกฎหมายวินัยการเงินการคลังควรจะไปเขียนเองว่า จะไปศาลไหน ตอนนั้นจะได้พิจารณากันให้รอบคอบ ในนี้มีเวลา ๖ เดือน และคน ๒๑ คน ไม่รอบคอบหรอก แล้วเรากีไม่ค่อยรู้เรื่องเขา ไปเขียนบังคับเขาไว้แล้วผิดขึ้นมาก็แย่ไปเลย

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานขออนุญาตหารือสั้น ๆ นะครับ พอดีมันเป็น กรณีที่เกิดเหตุกันที่ศาลปกครอง ในกรณีท่านประธานคนที่มีปัญหา ก็ในแง่หนึ่งผมเข้าใจว่าอาจจะ เป็นศาลอื่นอาจจะไม่ต้องมี แต่ว่าศาลนี้เขามีอำนาจในการตั้งผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นที่ปรึกษาได้ แล้วก็รู้สึกว่าเป็นช่วงที่มีการไต่สวนทางผู้ใหญ่ของศาลปกครองที่มีปัญหา ก็ไปเอาผู้ทรงคุณวุฒิ ของตัวเองไปเป็นกรรมการไต่สวนได้ แล้วก็เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีเงินเดือนประจำ ผมดูว่าในเมื่อท่าน เป็นถึงประธานศาลปกครองบ้างเป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุดด้วยตัวท่านเองผมว่ามันก็เหมือนกับ สมัยที่เราเป็น สปช. เราก็ตั้งคำถามว่าเราเป็น สปช. กันแล้วเราต้องไปหาที่ปรึกษาทำไม เยอะแยะไปหมด ก็อาจจะเป็นเรื่องภายในของเขา แต่ผมมีข้อสังเกตว่าคือด้วยความเป็นตุลาการ เนื้อแท้ของตุลาการมันน่าจะมีคามอึดในตัวของท่านเอง ผมคิดว่าอย่างนั้นครับ

ประธาน : ก็ปล่อยเขาไป เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญตายตัว มันคงเกิดในตอนต้นเพราะว่า มันเริ่มตั้งศาลขึ้นมาใหม่ปุบปับ แล้วมันก็ยังไม่ลงหลักปักโคนเขาก็อาจจะต้องการ แต่นาน ๆ วัฒนธรรมมันก็เปลี่ยน คราวนี้เข้าไปทั้ง ๑๖ คนใช้ใหม่ ของเก่ามีกี่คน

นายอัคร จารุจินดา : แต่มันเปลี่ยนยากเพราะว่าโดยองค์กรเขาต่างกับศาลยุติธรรม ที่ไม่ได้เติบโตมาตั้งแต่เล็กขึ้นมา เขาเข้ามาตรงกลาง เพราะอย่างศาลปกครองสูงสุด ๑๖ คน ก็ขึ้นมาจากศาลล่างก็เป็นจำนวนน้อยหนึ่งนอกนั้นก็มาจากคนนอก เพราะฉะนั้นวัฒนธรรม เขา จะมีปัญหา

ประธาน : ถ้าเขาไม่รู้จักเปลี่ยนระบบของเขา เขาก็เผชิญไป ที่ประธานตายไป ก็เพราะไปเอาคนนอกมาเป็นเลขา อันนั้นไปเอาวัฒนธรรมองค์กรเดิมมา มันก็ปรนเปรอ เสียคนไปเลย อาจารย์ตามปกติที่หนังสือสอนหนังสืออยู่ไม่มีข้าทาสบริวาร ไม่มีอัฐบริวาร

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

วันหนึ่งไปถูกคนปรนเปรอเข้าก็หงายหลังตั้ง มันไม่เหมือนพวกที่เขาทำงานฝ่ายบริหาร เป็นอธิบดี เป็นปลัดกระทรวง เขามีอัฐบริวารเขามาจนคั้นเขาไม่ตื่นตื่น ไปได้ไหมครับ ๒ มาตรา

เลขานุการ : ข้าราชการตุลาการศาลปกครองครับ

ส่วนที่ ๔ ศาลทหาร

มาตรา ๑๓ ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา ที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารและคดีอื่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดตั้ง วิธีพิจารณาคดี และการดำเนินงานของศาลทหารให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ประธาน : อันนี้คงไม่มีอะไรระมัดระวัง เพราะทางศาลทหารไม่มี ก พิเศษ

พลเอก อัฐพร เจริญพานิช : ขออนุญาตครับ ศาลทหารมี ก ครับ แต่ว่าตั้งโดยข้อบังคับกระทรวงกลาโหม เพราะว่าในพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร บัญญัติว่าให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจข้อบังคับแล้วก็ระเบียบว่าด้วยการดำเนินงานของศาลทหารครับ เราเรียกว่า กตท. คณะกรรมการตุลาการทหาร

ประธาน : ไม่ต้องเขียนในรัฐธรรมนูญ

พลเอก อัฐพร เจริญพานิช : ไม่ต้องเขียนครับ อันนั้นมียู่แล้วครับ ก็อาจจะมียู่เพียงว่าในตัวกฎหมายพระธรรมนูญศาลเองตรงบุคคลซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร ในตัวกฎหมายใช้คำว่า บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารนะครับ

ประธาน : ไม่เป็นไรเราใช้ภาษาให้มันถูกต้อง ซึ่งใช้กับคน

พลเอก อัฐพร เจริญพานิช : ตามหลักของคณะกรรมการกฤษฎีกาครับ นอกจากนั้นก็ไม่มีอะไรครับ มีเรียนชี้แจงเพิ่มเติมหนึ่งแต่อันนี้ก็น่าจะอยู่ในความหมายของการดำเนินงานของศาลทหารให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น คือของศาลทหารเราเนื่องจากกระบวนการแล้วก็ภารกิจของทหารมันต่างไปจากของพลเรือน เพราะฉะนั้นในทางปฏิบัติตุลาการพระธรรมนูญของศาลทหารกลางคือศาลอุทธรณ์ แล้วก็ศาลทหารสูงสุดคือศาลฎีกาโปรดเกล้า แต่ส่วนตุลาการของศาลทหารชั้นต้นซึ่งมีอยู่หลายประเภท มีศาลทหารกรุงเทพฯ ศาลจังหวัดทหาร ศาลมณฑลทหาร ศาลประจำหน่วยทหาร แล้วก็ยังมีศาลอาญาศึก พระมหากษัตริย์ทรงมอบอำนาจให้กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและผู้บังคับบัญชาเป็นคนแต่งตั้ง ซึ่งการมอบพระราชอำนาจอันนี้จะมีอยู่เป็นประกาศสำนักนายกฯ เรื่องมอบพระราชอำนาจในการแต่งตั้งและถอดถอนตุลาการศาลทหาร ซึ่งถ้าเผื่อการมอบพระราชอำนาจอันนี้อยู่ในความหมายและการดำเนินงานของศาลทหาร

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เปมิศา ๕/๘

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ก็เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้วผมก็ถือว่าสมบูรณ์ครับ คืออันนี้ถ้าดูตามรัฐธรรมนูญตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ ปี ๒๕๒๑ ปี ๒๕๓๔ ปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ มา ในวรรคสองจะมีหยอดว่าการแต่งตั้งและการให้ตุลาการศาลทหารพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ อันนี้เหมือนกันหมด ๕ ฉบับที่ผ่านมา เนื่องจากเหตุผลที่ผมได้กล่าวครับ

ประธาน : อันนี้ที่เราเขียนไว้ในหมวดทั่วไปมันยังไม่ cover เพราะพวกนั้นถือเป็นตุลาการเหมือนกันใช่ไหมครับ

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : เป็นตุลาการครับ ประธาน : ประจําหน่วย

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : ครับ

ประธาน : แล้วชั้นไหน ระดับไหนที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเอง

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : ตุลาการของศาลทหารกลางกับศาลทหารสูงสุดครับ พระมหากษัตริย์ทรงโปรดเกล้าทรงครับ แต่ในของศาลทหารชั้นต้นซึ่งมีแยกออกไปเป็นหลายประเภท ส่งมอบพระราชอำนาจในการแต่งตั้งแล้วก็ถอดถอนครับ ในคำที่เคยใช้กันมาใช้ว่าการแต่งตั้งและการให้ตุลาการศาลทหารพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติครับ

ประธาน : สำหรับศาลทหารกลางตุลาการ แล้วอะไรอีกอันหนึ่งที่พระมหากษัตริย์แต่งตั้ง

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : ตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารกลางครับ ขอประทานโทษครับ ในตัวกฎหมายใช้ว่าการแต่งตั้งและถอดถอนตุลาการศาลทหารสูงสุดและศาลทหารกลาง ไม่มีคำว่า พระธรรมนูญ ครับ สำหรับตุลาการศาลทหารสูงสุดกับศาลทหารกลางทั้งหมดเลย รวมเลยครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : ที่พระเจ้าอยู่หัวมอบหมาย คือมอบหมายมาตั้งแต่ตอนที่เพิ่งมีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ใช่ไหมครับ

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : มอบมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๘ ผู้รับสนอง จอมพล ป. ประธาน : แล้วเขาอาศัยอำนาจอะไร

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้ามอบพระราชอำนาจ ในการแต่งตั้งและถอดถอนตุลาการศาลทหารตามความในมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งกำหนดว่าส่วนการแต่งตั้งและถอดถอน

ประธาน : มอบให้รัฐมนตรีใช่ไหม

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : มอบครับ พระมหากษัตริย์รามอบพระราชอำนาจ แก่ผู้บังคับบัญชาทหารและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมครับ

ประธาน : มอบให้เป็นผู้ใช้อำนาจหรือ

เลขานุการ : มาตรา ๑๐ การแต่งตั้งและถอดถอนตุลาการศาลทหารสูงสุด และศาลทหารกลาง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งและถอดถอน

ส่วนการแต่งตั้งและถอดถอนตุลาการศาลทหารอื่น ๆ พระมหากษัตริย์อาจทรง มอบพระราชอำนาจแก่ผู้บังคับบัญชาทหารและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้แต่งตั้ง และถอดถอนตามพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการแต่งตั้งตุลาการ

ประธาน : พอคุณเริ่มต้นว่าพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง แล้วพอบอกว่าพวกนั้น เป็นไปตามกฎหมายบีบมันจะทำให้กฎหมายนั้นจะไปบอกให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง มันด้อยลงไป

พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ : ขออนุญาตท่านประธานครับ คือในกรณีที่พระมหากษัตริย์ ทรงมอบพระราชอำนาจเฉพาะตุลาการศาลทหารชั้นต้น ถ้าตุลาการที่ไม่ใช่ชั้นต้นจะเป็น พระมหากษัตริย์ทรงโปรดเกล้า แล้วคำว่า ตุลาการศาลทหารอื่นเราจะใช้คำว่า ตุลาการศาลทหาร ชั้นต้นหรืออย่างไรดีครับ

ประธาน : ไม่รู้เห็นที่บอกว่ามีเฉพาะตุลาการศาลทหารสูงสุดและศาลทหารกลาง อ่านใหม่อีกทีครับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๐ การแต่งตั้งและถอดถอนตุลาการศาลทหารสูงสุด และศาลทหารกลาง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งและถอดถอน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ส่วนการแต่งตั้งและถอดถอนตุลาการศาลทหารอื่น ๆ พระมหากษัตริย์อาจทรงมอบพระราชอำนาจแก่ผู้บังคับบัญชาทหารและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนตามพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการแต่งตั้งตุลาการ

ประธาน : ไม่อย่างนั้นมันก็จะคาราคาซังอยู่อย่างนี้ เว้นแต่เราจะไปเขียนผู้พิพากษาและตุลาการไว้ให้หมายถึงเฉพาะศาลยุติธรรมและศาลปกครอง

นายอัชพร จารุจินดา : อย่างนั้นดีกว่าครับ เพราะที่ท่านอาจารย์เคยสอนไว้ว่าไม่ควรจะระบุพวกที่มีตำแหน่งเป็นไปตามกฎหมายเพราะไม่รู้เขาจะเลิกเมื่อไร อีก ๕๐ ปีเขาอาจจะเลิกกระทรวงกลาโหมเป็นกระทรวงอื่นไป มันจะไม่มีคนตั้ง ถ้าเขียนมาตรา ๓ เฉพาะพวกศาลยุติธรรมและตุลาการศาลปกครอง ส่วนศาลทหารก็เขียนกลับไปแบบเดิม การแต่งตั้งและการพ้นให้เป็นไปตามกฎหมาย

พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช : เรียนท่านประธานครับ ผมเห็นด้วยกับคุณอัชพรคือในร่างมาตรา ๓ ที่ว่าพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้พิพากษาและตุลาการและทรงให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย อันนี้เป็นหลักทั่วไปซึ่งควรจะเขียนเอาไว้ใช้คลุมทั้งหมด แล้วของตุลาการของศาลทหารเองก็ใช้หลักอันนี้ เพียงแต่ว่าในการแต่งตั้งบางประเภทก็ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือกฎหมายบัญญัติ อย่างนี้จะสั้นกว่าครับหรือเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นก็ได้รับ

ประธาน : กฎหมายอะไรที่ให้ตั้ง

พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช : พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหารครับ ประธาน : ถ้าทางทหารไม่น้อยใจ

เลขานุการ : ผมกลัวทางทหารจะน้อยใจครับ

พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช : ไม่ครับ ใช้มาแล้วครับ

ประธาน : โอเค ก็เอาแค่นั้นสั้น ๆ ส่วนอันนี้จะยังไม่มีศาลรัฐธรรมนูญ เดี่ยวเวลาศาลรัฐธรรมนูญก็ไปเขียนต่างหากแล้วก็โยงมาตรา ๔ เข้าไปใช้บังคับ คือหมวดนี้จะไม่ใช้กับศาลรัฐธรรมนูญ จะใช้อะไรก็โยงไป ศาลปกครองแล้ว ศาลทหารแล้ว ต่อไปอัยการครับ

เลขานุการ : อัยการเขามีหนังสือข้อความและทางฝ่ายเลขานุการได้ถ่ายเอกสารกราบเรียนแล้ว

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

หมวด ..

อัยการ

มาตรา ๑ พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย
พนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรม

การแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือนหรือตำแหน่งและการดำเนินการ
บริหารงานบุคคลของพนักงานอัยการ ต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการอัยการ ทั้งนี้ ตามที่
กฎหมายบัญญัติ

ประธาน : เขามีองค์กรอัยการอีกอันหนึ่ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอขอบคุณท่านประธาน กำลังจะกราบเรียนพอดี
คือหลังจากที่มีการบัญญัติองค์กรอัยการในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติ
องค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ พระนั้่นน่าจะใช้คำว่า องค์กรอัยการ เพราะว่า
องค์กรอัยการหมายถึงตัวสถาบัน ส่วนพนักงานอัยการหมายความถึงตัวบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่
ข้อความข้างบนก็เหมือนกันน่าจะเป็นองค์กรอัยการ หัวเรื่องข้างบนเลย แล้วในวรรคแรกเปลี่ยน
จากพนักงานอัยการ เป็น องค์กรอัยการ

ประธาน : มีหน้าที่อะไรองค์กรอัยการ

เลขานุการ : มาตรา ๗ องค์กรอัยการประกอบด้วย ก.อ. อัยการสูงสุด
และพนักงานอัยการอื่นโดยมีสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยธุรการ

สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นส่วนราชการที่มีอิสระในการบริหารงานบุคคล
การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น และเป็นนิติบุคคล โดยมีอัยการสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชา
และเป็นผู้แทนนิติบุคคล

ส่วนรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ มาตรา ๘ การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอัยการ
ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและหลักนิติธรรม คือไม่ได้มีอะไรตรง ๆ ว่าองค์กรอัยการ
คืออะไร แต่บอกว่าประกอบด้วยอะไรครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อำนาจหน้าที่อัยการก็จะกระจายอยู่ตามกฎหมายต่าง ๆ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอะไรต่าง ๆ แต่กฎหมายหลักของอัยการก็จะมี
พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ กับพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายอัชพร จารุจินดา : คืออำนาจหน้าที่เขาไปเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ ในกฎหมายของอัยการเขาไปเขียนว่าพนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่อะไร แต่ตัวองค์กรเขาไม่ได้พูดถึง มีหน้าที่ดำเนินคดีอาญา มีหน้าที่ช่วยทางแพ่งกับรัฐบาลอะไรพวกนั้น

ประธาน : ของศาลมีองค์กรคือเรียกว่าศาล แล้วก็ตัวคนที่ทำงานในศาลคือผู้พิพากษา

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธานครับ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เขียนองค์กรอัยการไว้เพียงให้เป็นหน่วยธุรการที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล งบประมาณ และการดำเนินการอื่น โดยมีอัยการสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายบัญญัติ ทำเป็นตัวองค์กรอย่างเดียว ไม่ได้มีอำนาจในการดำเนินการเป็นตัวของตัวเอง ตัวพนักงานอัยการเป็นหลัก

ประธาน : องค์กรอัยการเป็นอะไรนะครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : องค์กรอัยการเป็นหน่วยธุรการที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล

ประธาน : กลายเป็นหน่วยธุรการไปเลยหรือ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : คือไม่มีอะไร มีหน่วยเท่านั้นเอง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ความจริงข้างบนก็เปลี่ยนจากพนักงานอัยการเป็นองค์กรอัยการ มีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย วรรคแรกน่าจะไปได้ ส่วนวรรคสองเป็นพนักงานผู้ทำหน้าที่ก็ควรจะบัญญัติเอาไว้ในลักษณะที่ว่ามีอิสระในการพิจารณาสั่งคดี ทำนองเดียวกับร่างมาตรา ๕ ของศาล คือไปรับรองหลักประกันในการดำเนินงานของตัวพนักงานอัยการซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่

ในวรรคสอง พนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรม อยากจะขออนุญาตเรียนว่าเดิมทำนองคล้าย ๆ ร่างมาตรา ๕ ของศาลว่า และการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยรวดเร็วและเป็นธรรมเพื่อให้สอดคล้องกัน

เลขานุการ : เรื่อง ก.อ. ที่สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอมา เขาบอกว่าให้มีคณะกรรมการ ซึ่งเป็นองค์กรบริหารงานบุคคลของข้าราชการอัยการ เพื่อเป็นหลักประกันความเป็นอิสระ โดยมีองค์ประกอบอำนาจหน้าที่และวิธีดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยประธานกรรมการต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากข้าราชการอัยการ ต้องไม่เป็นข้าราชการอัยการ และไม่ดำรงตำแหน่งทางเมือง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ เขาไม่เอา อสส. เป็นประธาน ก.อ.

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : เอาใครบ้างครับ

เลขานุการ : เลือกเฉพาะประธานครับ ประธานกรรมการต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากราชการอัยการ

ประธาน : เขาเอาคนนอกใช้ไหม

เลขานุการ : ครับ ประธาน ก.อ. ต้องไม่เป็นข้าราชการอัยการ แต่ต้องได้รับเลือกจากราชการอัยการ

ประธาน : เขาเรียกพนักงานอัยการหรือเขาเรียกข้าราชการอัยการ ข้าราชการอัยการมารวมคนที่ไม่ได้เป็นพนักงานอัยการด้วยใช้ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในการปฏิบัติหน้าที่เขาใช้คำว่า พนักงานอัยการ ถ้าในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการจะเรียกข้าราชการฝ่ายอัยการก็เหมือนกับข้าราชการตุลาการ แต่อันนี้ใช้พนักงานอัยการก็พอไปได้ เพราะ ก.อ. นี้จะใช้เฉพาะพนักงานอัยการ ส่วนของประธานนอกจากจะไม่เป็นพนักงานอัยการแล้วต้องไม่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองครับ

ประธาน : ให้เขาไปกำหนดกันเอง อันนี้เฉพาะหลักสำคัญที่เขาไม่ต้องการให้เป็นพนักงานอัยการ ถ้าเป็นผมผมไม่กำหนดหรอก เพราะว่ามันเขียนขึ้นตามความขมขื่นในขณะใดขณะหนึ่ง แล้วความขมขื่นนั้นหายไปเมื่อโรมันหมดหนทางแก้เพราะมันอยู่ในรัฐธรรมนูญ

เลขานุการ : กราบเรียนท่านประธานครับ คือจริง ๆ ฝ่ายเลขานุการ concern มาก เรื่องวรรคสุดท้าย ก็เลยเขียนกว้าง ๆ ไว้ไม่ได้ระบุเจาะจง เพราะว่าถ้าอีกหน่วยงานการณเปลี่ยนแปลงระบบเดิมที่มีอยู่มันไปไม่ได้ เวลาจะทำที่หนึ่งมันต้องแก้รัฐธรรมนูญซึ่งมันเป็นเรื่องใหญ่แล้วในขณะที่เรื่องการบริหารงานบุคคลเป็นเรื่องภายในองค์กรเล็ก ๆ ผมคิดว่าถ้าถึงขนาดต้องแก้รัฐธรรมนูญมันได้ไม่คุ้มเสีย เพราะฉะนั้นฝ่ายเลขานุการที่เขียนมาลอย ๆ พยายามให้มันกว้างไว้แค่นั้นเอง จริง ๆ ของแต่ละหน่วยเขา request มาหนาทีเดียว

ประธาน : คือพวกนี้ใช้ความรู้สึก ณ ขณะนี้มาเป็นตัวบอกกับเรา เพราะว่าเขาเกิดความรู้สึกว่าตัวคนที่เป็นประธานที่มาจาก อสส. ทำทางไม่ค่อยเป็นธรรม เขาก็ไม่อยากให้เป็น แล้วไม่มีหนทางใดที่จะไปแก้กฎหมายได้ เพราะถ้าใครเสนอแก้กฎหมายก็โดนแน่ ก็มาบอกกับเราให้เราช่วยเขียนให้ในรัฐธรรมนูญ ที่ผ่านมาแล้วมันเกิดเป็นปัญหาก็คือแบบนี้ทั้งนี้ใครอยากได้อะไร ใครโกรธอะไรกับใครก็มาใส่ในรัฐธรรมนูญ คราวที่แล้วมีมากที่สุดร่างปี ๒๕๕๘

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ที่เคยเป็นปัญหาเพราะมันมีมาจากหลายวงการ แต่ละวงการก็พกความแค้นตัวมาแล้วก็มาใส่ในรัฐธรรมนูญ เรื่องทุกเรื่องมันจะมี ๒ ฝ่ายเสมอ ฝ่ายหนึ่งมันแค้นก็อยากจะใส่อย่างนี้ อีกฝ่ายหนึ่งบอกว่าของเก่าดีแล้ว มันก็ทะเลาะกันไม่มีที่สิ้นสุด คณะกรรมการก็เลยช่วยไป พอไปโหวตกันก็แพ้อีกพวกหนึ่งก็โกรธ นี่เราพยายามรักษาว่าไม่ให้ใครโกรธ หรือไม่เช่นนั้นก็คงโกรธทุกคน เพราะไม่เอาพวกเลยสักข้าง เขาบอกมาก็ลองใส่ไปให้เขาดูก่อน พอถึงสุดท้ายก็บอกว่าแน่ใจนะ แต่ในแง่ของอัยการวัฒนธรรมมันมีปัญหาจริง ๆ การให้คนนอกอาจจะเป็นเรื่องดี แต่ของศาลวัฒนธรรมเขาเป็นอีกอย่างหนึ่ง เนื่องจากกระบวนการอาวุโสของเขามันลงตัวแล้ว แต่ของอัยการยังไม่ลงตัว แล้วในที่สุดมันไปตกอยู่ใต้อาณัติรัฐบาล รัฐบาลสั่ง ก็อาจจะเขียนไว้อย่างนี้ก็ได้ เพื่อที่จะป้องกัน ไปได้นะ ต่อไปมาตรา ๒

เลขานุการ : มาตรา ๒ พนักงานอัยการต้องไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการอัยการ ไม่เป็นอนุญาตตุลาการให้แก่คู่พิพาทของรัฐ ทั้งต้องไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ หรือกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่ราชการ และต้องไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือที่ปรึกษากฎหมาย หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนบริษัท

ที่นี้ทางอัยการเขาก็มีข้อเสนอมาว่า ข้าราชการอัยการต้องไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน หรือห้างหุ้นส่วนบริษัท ไม่เป็นที่ปรึกษาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำรงตำแหน่งใดในลักษณะเดียวกัน ทั้งต้องไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพหรือกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการอัยการ

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ ดิฉันไม่เห็นด้วยกับการที่ว่าไม่เป็นกรรมการพนักงานอัยการต้องไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการอัยการ ดิฉันได้รับฟังหลายครั้งหลายหนว่าโดยปกติแล้วได้รับการอนุมัติกันทั้งนั้น แต่ผู้ใหญ่ตำแหน่งใหญ่ก็จะไปเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจใหญ่ ๆ อย่าง ปตท. หรือการบินไทยหรืออะไรอย่างนี้มีโบนัส เพราะฉะนั้นเขาบอกว่าไม่เอาดีกว่า คือไม่ต้องไปเป็นเลย กรรมการในรัฐวิสาหกิจ ให้ห้ามเด็ดขาด ไม่ให้ขึ้นอยู่กับการอนุมัติอย่างนั้น

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

อีกเรื่องหนึ่งก็คือไม่เป็นอนุญาโตตุลาการในข้อพิพาทที่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกันที่เป็นคู่พิพาท คือบางครั้งจะเห็นว่าอัยการก็เป็นอนุญาโตตุลาการในคดีหนึ่งที่รัฐเป็นผู้กล่าวหา แต่อีกข้างหนึ่งก็เป็นอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นอัยการด้วยเหมือนกัน ซึ่งอันนี้รัฐรู้สึกว่าดูแล้วไม่ชอบธรรม อยากจะเรียนว่ามันเป็นการขัดต่อหลักการของความยุติธรรม ขอเสนออย่างนี้เพราะว่าอาจจะเป็นเรื่องที่อัยการบางท่านอาจจะชอบอัยการบางท่านอาจจะไม่ชอบ แต่เพื่อไม่ให้เกิดข้อข้อครหา ก็อยากจะฝากไว้ค่ะ

นายอชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานครับ คือเรื่องของอัยการเวลาโผล่เข้ามาในรัฐธรรมนูญก็จะมีเรื่องขอให้ห้ามโน่นห้ามนี่อยู่เรื่อย แต่ที่นี้มันคงห้ามแต่เรื่องคงไม่ได้ ผมเองเดิมเคยเสนอให้เขียนกว้าง ๆ ว่าต้องไม่กระทำการหรือปฏิบัติหน้าที่ขัดแย้งต่อการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะอัยการ เช่นเรื่องรัฐวิสาหกิจ ความจริงถ้าห้ามเขาเด็ดขาดรัฐก็ต้องไปสร้างหน่วยงานใหม่ขึ้นมาเพื่อให้ทำหน้าที่ดูแลสัญญาให้กับองค์กรของรัฐต่าง ๆ ก็ต้องไปเสี่ยงงบประมาณตั้งขึ้นมาอีก เพราะปัจจุบันนี้อัยการเขาดูแล อัยการในรัฐวิสาหกิจก็จะเป็นคนดูแลเรื่องสัญญา เรื่องข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่รัฐวิสาหกิจเกิดมีขึ้น ก็ไม่ยากให้เงาะจง เพียงแต่ทำให้เขียนอย่างที่ท่านประธานเขียนกว้าง ๆ เข้าไปแค่นี้ ส่วนอัยการหรือ ก.อ. คงจะต้องไปกำหนดเองว่าห้ามปฏิบัติอย่างไรบ้าง หรือไปปฏิบัติแล้วจะมารับผิดชอบในทางคดีอะไรไม่ได้บ้าง ไม่อย่างนั้นรัฐบาลเองจะลำบากในเรื่องการใช้กฎหมายของภาครัฐ

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ ถ้าเราไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ แต่ว่าเราให้อัยการไปเป็นที่ปรึกษากฎหมายได้ไหมคะ

ประธาน : พอ ๆ กันครับ จริง ๆ อัยการไม่รู้จักบริหารเอง หน้าที่ของอัยการคือสำนักงานอัยการมีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาในทางกฎหมาย ตรวจสอบสัญญาให้เขา แนะนำเขาในฐานะเป็นองค์กรอยู่แล้ว ก็ทำแต่ไม่จำเป็นต้องเข้าไปเป็นกรรมการ เวลาทำก็ตกลงกับเขาว่ามาใช้ฉันแล้วก็เอาเงินมาบริจาคเข้าสวัสดิการพันบั้ง องค์กรก็จะมีสวัสดิการ แต่พอไปก็ไปเป็นเฉพาะตัวก็ได้โบนัสกันมา ก็เก็บเข้ากระเป๋าหมด อย่างนี้มันไม่น่าจะได้ อย่าง สตง. ที่เราไปเขียนกฎหมายว่า ไปตรวจรัฐวิสาหกิจโน่นรัฐวิสาหกิจนี้ ไปตรวจเขาก็บอกว่าค่าใช้จ่ายคุณมี ผมก็มี เขาก็ซาร์จเอา พวกนั้นก็ให้เขาถูกกว่าไปจ้างบริษัททั้งหลายและแถมยังปลอดภัยด้วย เขาก็มีเงินกองกลางเอาไว้ใช้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สิริพร ๖/๘

ถ้าเพื่อใจกว้าง ๆ หน่อยมันก็ใช้กันได้ทั่วถึง เราไม่ห้ามหรอกเพราะอัยการมีหน้าที่โดยตรงในเรื่องนั้น
อยู่แล้ว ต้องทำให้เขาอยู่แล้ว แต่ที่เขาไปห้ามเพราะเขาไปเป็นกรรมการ ~~อัยการ~~ เอาเข้ากระเป่า

- ๗/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นางจรี วิจิตรวาทการ : ถู้อว่าไปในฐานะตัวบุคคลไม่ใช่ไปในฐานะขององค์การ ถ้าองค์การรัฐอย่างที่ท่านว่าก็ไม่ได้มีอะไรผิด เพราะเป็นหน้าที่ของเขาใช้ไหม แต่ดีแล้วที่ห้ามอย่างที่คุณก็ระนาวว่า ถ้าไม่เป็นกรรมการ ไม่เป็นที่ปรึกษา ไม่เป็นอะไรจะดีที่สุดในั้นไปสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวพิเศษ

ประธาน : แต่เขียนไปอย่างนี้มันฟ้อง มันตบหน้าอัยการ คือถ้าเขียนต้องเขียนอย่างกว้าง ๆ อย่างนี้ แล้วคุณก็ไปออกกฎหมายกันเอาเอง มันก็ยังพอมีเหตุผลโอเคว่าจะต้องไม่ไปทำอะไรที่มันเสียความเที่ยงธรรม หรือทำให้เกิดกลายเป็นมีส่วนได้เสียในการปฏิบัติหน้าที่ของตัวเอง

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ อัยการก็มีกองแพ่งของเขาดูแลสัญญา

ระหว่างของรัฐวิสาหกิจกับของนั้น ซึ่งก็มีคนอยู่ข้างนอกเยอะ

ประธาน : คืออย่างนี้ก็ต้องรู้จักคิดเงินเขาว่าอันนี้ต้องทำหามรุ่งหามค่ำ ก็เก็บเงินมาแล้วก็ออกกระเปียบข้างในว่าเงินสวัสดิการถ้าใครเป็นคนตรวจสัญญาก็เอาเงินไปเท่านั้นเท่านี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตเรียนชี้แจงนิดหนึ่งนะครับ คือจริง ๆ แล้วที่ รัฐวิสาหกิจเขาขอให้อัยการไปเป็นกรรมการเขาต้องการจะให้ไปเป็นที่ปรึกษาในส่วนของกฎหมาย ต่าง ๆ แล้วเขาก็ไปทำในสิ่งที่ประโยชน์กับหน่วยงานนั้น ๆ พอสมควร แล้วในส่วนของการอื่น อย่างเช่นในกระทรวงการคลังไปเป็นกรรมการพวกนี้กันเยอะแยะมาก และบางแห่งก็เป็นคนที่ กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจเองก็ยังเป็นไปเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ แต่อัยการเขาไปดูพวกข้อกฎหมาย อะไรต่าง ๆ และถ้าไม่让他ไปเลยผมว่าบางที่รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ อาจจะไม่เสียหายยิ่งกว่าไม่มี แล้วก็ในระยะหลังฝ่ายการเมืองก็ส่งนายความเข้าไปเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ บางแห่งก็ส่งไปอย่างที่เคยทราบกันที่ปรากฏเป็นข่าวหนังสือพิมพ์อะไรอย่างนี้ แล้วในส่วนที่เข้าไปทำงานและเป็นประโยชน์ก็มี พอดีผมต้องยกตัวอย่างตัวเองนิดหนึ่งเพราะว่ารู้เรื่องของคนอื่นอาจจะไม่รู้เรื่องผมไปเป็นบอร์ดของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ซึ่งทางกระทรวงคมนาคมเขาตั้งไป พอดีผมเป็นประธานคณะกรรมการต่อสู้คดีค่าโง่ทางด่วน คงเคยได้ยินใช้ไหมครับ ที่มีการถูกบริษัททางด่วนฟ้อง และในที่สุดไปเข้าอนุญาโตตุลาการชี้ขาด อนุญาโตตุลาการให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยชดใช้ค่าเสียหายต่าง ๆ เป็นเงิน ๖,๒๐๐ ล้านบาท ผมเป็นคนไปว่าความเรื่องนี้ แล้วพอผมมาเป็นบอร์ดของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยก็ได้ไปช่วยเขาดำเนินการ ตอนแรกเขาก็ย้ายพยานคนสำคัญคนหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้อำนวยการกองกฎหมาย บังเอิญคนนี้ก็มิข่าวลงหนังสือพิมพ์ ชื่อ นาย อ. ซึ่งจะชิงตำแหน่งเป็นผู้ว่าการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ซึ่งคนนี้มีผลงานว่ามีส่วนสำคัญในการต่อสู้คดีค่าโง่ทางด่วน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

จนขณะคดี ๖,๒๐๐ ล้านบาท ข้าวเมื่อวานนี้เอง ระหว่างการต่อสู้คดีเขาก็ย้ายออกไป คือเขาคงไม่อยากจะให้มายุ่งเรื่องคดี ผมบอกว่าพยานคนนี้เป็นคนสำคัญในคดีแล้วทำไม ไปย้ายเขาออกมา ในที่สุดเขาต้องย้ายกลับมา และคนนี้เป็นพยานที่ให้ข้อเท็จจริงในคดีว่าบอร์ดรับหุ้น คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้บริหารก็รับหุ้น ตอนแรกศาลชั้นต้นพิพากษาให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทย แพ้แต่ชนะคดีศาลฎีกาบอกว่าอันนี้มีการกระทำที่ไม่สุจริต บอร์ดก็รับหุ้น ผู้บริหารก็รับหุ้น ฉะนั้นไม่สามารถบังคับตามสัญญานี้ได้ถึงชนะคดีมา อันนี้พูดก็เป็นส่วนหนึ่งที่ผมไปเป็นบอร์ดรัฐวิสาหกิจ ฉะนั้นจะบอกว่ากรรมการไปเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจแล้วมันจะเสียหายมาก ผมว่าคงต้องดูในภาพรวม คือถ้าจะไม่ให้ทางอัยการไปเป็นบอร์ดรัฐวิสาหกิจอาจจะห้ามพนักงานอัยการที่เป็น กอ. ลักษณะนี้ พวกอัยการสูงสุด รองอัยการสูงสุด แต่พนักงานอัยการซึ่งเขาปฏิบัติหน้าที่เขาตามปกติผมว่าเขาไป ช่วยมากกว่า และถ้าใครไปทำไม่ตีผิดวินัยถึงไปเป็นบอร์ดรัฐวิสาหกิจ ไม่เหมือนนายความ นายความเข้าไปไม่มีวินัย และนายความเข้าไปเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ รู้ข้อเท็จจริงในรัฐวิสาหกิจ เอาข้อมูลมาเป็นประโยชน์ในสำนักงานนายตัวเองอีกนะครับ

ประธาน : เอาอย่างนี้ดีกว่า จริง ๆ ในอดีตที่ผ่านมาเวลาดั้ง ๓๐-๔๐ ปี พวกข้าราชการทั้งหลายก็ไปเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจรวมทั้งอัยการด้วย แต่มันไม่เคยมีใครที่เกิดความรู้สึกว่าเป็นหนี้บุญคุณอย่างรุนแรงเลยเพราะเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ ค่าตอบแทนก็มีไม่มาก ผมจำได้ว่าผมเคยไปเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ อสมท. ค่าตอบแทนเดือนละ ๑,๕๐๐ บาท มันก็เท่านั้นล่ะ เพราะฉะนั้นผมก็ไม่ได้รู้สึกอะไร ผมเป็นหนี้บุญคุณอะไร เพราะผมเชื่อว่าผมไปทำงานให้เขามันมากกว่า ๑,๕๐๐ บาท แต่ว่าพอตอนหลังมันมาเปลี่ยนรัฐวิสาหกิจเป็นเงินก้อนโต แล้วคนที่มีอำนาจเก่งในเชิงนี้ก็จับคนนี้ไปไว้ตรงนี้เพื่อให้ได้อันนี้ อย่างนี้ จึงเกิดความรู้สึกเหมือนกับเราได้ผิดได้เกิดเพราะคนนี้ สนิมนี้ถึงราชการทั้งหมดเลย ความผูกพันตัวนี้ที่ทำให้มันเกิดเป็นปัญหาเหล่านี้ขึ้นมาแล้วมันก็เป็นอันตราย จริง ๆ ก็อยู่ที่คน คนมันเก่งเสียอย่าง ไปเอาเงินคนโน้นคนนี้มาใส่ให้คนนี้ แล้วคนนี้มันเกิดความรู้สึกสำนึกในบุญคุณ เราเลี้ยงคนมาตั้งเยอะแยะไม่เห็นมันนึกถึงบุญคุณเราเลย แต่คนบางคนมันเก่งมากทำจนสำเร็จ แล้วมันก็รวนกันไปหมดทั้งระบบไปเลย ที่มาเขียน ๆ กันมันมาเกิดจากตรงนั้นทั้งนั้น ผมว่าก็เขียนกันลักษณะกว้าง ๆ อย่างนี้แล้วก็ไปออกกฎหมายเอาเผื่ออะไรที่มันจำเป็นก็ไปทำ ถ้าไม่จำเป็นก็แล้วแต่ ถึงขนาดมาเขียนห้ามไว้ในรัฐธรรมนูญมันก็อายุเขาเหมือนกันล่ะ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ความจริงผมว่าในมาตรา ๒ ไปไว้ในกฎหมายลูกเลย แล้วท่านจะไม่ให้อัยการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจหรืออย่างไรไปตัดที่โน้นเลย

ประธาน : เราก้เขียนเป็นหลัก ๆ ไว้ให้ท่านนั้น พอให้รู้ว่าไม่ได้ถึงขนาดจะตัดทิ้งไป

เลขาธิการ : ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานเรียนความสะเทือนใจนิดหนึ่ง เวลาต้องแปลรัฐธรรมนูญเป็นภาษาต่างประเทศแล้วก็ไปเผยแพร่กับเขา ข้อความที่ท่าโฮโลต์ไว้ เวลามันเผยแพร่ออกไปข้างนอกแล้วมันทำให้ดูว่าประเทศนี้เป็นอะไรกัน มันมองอีกนัยหนึ่งไปเลย ไม่ได้มองว่ามันดูดีแต่มันมองในทางตรงกันข้ามประเทศ you ถึงขนาดต้องใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญเลย หรืออย่างไร

ประธาน : มันถึงไม่มีวันจะเข้าใจเพราะสิ่งที่มันเกิดในบ้านเรามันไม่มีเกิดที่ไหนในโลกจริง ๆ อธิบายให้มันอย่างไรก็ไม่เข้าใจ ก็รัฐบาลทำผิดแล้วโกงกันหมดเลยแล้วเราก็ต้องทำอย่างนี้ มันก็บอกถ้าเป็นบ้านมัน ๆ ก็ impeach แล้วมันก็ลงมติไม่ไว้วางใจ ผมก็ถามว่าแล้วถ้าเขาซื้อสภาของ you ทั้งหมดเกินครึ่งหนึ่ง แล้ว you จะ impeach มันได้อย่างไร มันบอกอย่างนี้มันเกิดไม่ได้ มันไม่มีวันมี เราบอกบ้านเรามี บ้านคุณไม่มี แต่บ้านเรามี ของเขาไม่มีจริง ๆ เราก้รู้ว่ามันไม่มี แต่ของเรามันมีจะให้ทำอย่างไรได้

นางกิริณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ ที่จริงดิฉันก็เห็นใจว่าที่ท่าโฮโลต์อันนี้ เมื่อแปลออกไปแล้วบางทีฝรั่งเอาไปอ่านก็ทำให้ภาพพจน์ของประเทศเสีย เช่นเดียวกับที่สิงคโปร์ เขาออกพระราชบัญญัติมาเรื่องห้ามไม่ให้ชากกวยหรือถ่มน้ำลายในที่สาธารณะ หรือถ้าใครถ่ายแล้วไม่ยอมซักโครกก็โดนปรับอะไรอย่างนี้มันแสดงถึง ซึ่งกฎหมายนั้นเมื่อดิฉันอ่านแล้วก็เลยคิดว่าชาวสิงคโปร์ civilize มาก เศรษฐกิจก็นำหน้าเขา แต่เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ อย่างนี้ทำไมรัฐบาลต้องห้าม เผอิญมีเพื่อนเป็น ส.ส. เพื่อนบอกว่าคนที่นี่เป็นคนไม่มีระเบียบหรอกว่าเข้าจริง ๆ แต่รัฐบาลต้องพยายาม enforce ให้เขาอยู่ในสังคมที่มีระเบียบ

ประธาน : แต่เขาทำจนสำเร็จ กลัวกันเลย เราไปเรายังกลัวเลย

นางกิริณา สุมาวงศ์ : เคี้ยวหมากฝรั่งไม่ได้ ผมยาวไม่ได้ ดิฉันเห็นกับตาเลยนะคะ ออกมาจากแถวเลยตัดผมเดี๋ยวนั้นเลย เขาถามว่า you จะเข้าเมืองไหม ถ้าไม่เข้าเมืองโอเค ขึ้นเครื่องบินไป แต่ถ้าเข้าเมืองต้องยอมให้เขาตัดผมตรงนั้นเลย

ประธาน : ผู้ชายหรือครับ

นางกิริณา สุมาวงศ์ : ผู้ชายค่ะ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : เชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ คือไม่ได้มันอะไรกับอัยการนะครับ คือมันมี ๒ มาตรา ผมรู้สึกว่าการทวนคู่อีกทีดีไหมครับว่ามันขาดอะไรหรือเปล่า หรือว่าเรารอบคอบดีไหม คือส่วนตัวแล้วผมรู้สึกผิดหวังกับอัยการอยู่นิดหน่อยตอนปี ๒๕๔๙ ถ้าจำไม่ได้ ปี ๒๕๔๙ ท่านอัยการสูงสุด มาเสนอ พ.ร.บ. อัยการ แล้วก็ให้ต่ออายุอะไรตอนนั้นก็สนับสนุนกันดี แต่พอหลังปี ๒๕๔๙ แล้ว ผมว่าสังคมโดยรวมมันผิดหวังกับอัยการ แต่ถามว่าทุกวันนี้เราคาดหวังกับอัยการไหม เราคาดหวัง อยากจะให้อัยการมีความเป็นอิสระแล้วช่วยเป็นหูเป็นตาให้กับประชาชน แล้วก็รักษาผลประโยชน์ ของรัฐ คือถ้าเราได้เห็นอัยการที่ทำหน้าที่บทบาทอย่างที่ท่านประพันธ์ทำ ผมว่าสังคมชื่นใจ และเป็นสิ่งที่สังคมอยากเห็น เพราะฉะนั้นผมคิดว่าถ้าจะมีอัยการอยู่ในรัฐธรรมนูญ มันจะต้องมี เครื่องมืออะไรบ้างที่จะทำให้เขาเอาไปใช้ประโยชน์ในความเป็นอิสระได้ หรือว่าทำให้โครงสร้าง เขาดีขึ้นอะไรทำนองนี้นะครับ ซึ่งผมไม่แน่ใจว่าตรงที่เราเขียนมาตรา ๑ ไป ดูเสมือนว่า ๑ กับ ๒ เรายกให้อัยการไปว่ากันเอง แต่ผมก็ไม่แน่ใจว่ามันมีอะไรอีกที่เราจะช่วยเขาได้ไหมในแง่ที่ว่า เราอยากจะทำให้ความคาดหวังของสังคม ถ้ามันมีแล้วมันทำให้สมหวัง สังคมมันสมหวังว่าอัยการ จะเอาเครื่องมือนี้ไปทำให้เกิดความเป็นอิสระจริง ๆ ปลอดภัยใครต่อใครจะเข้าไปทำอะไรพวกนี้ ผมเห็นด้วยในเรื่องที่จะไม่เขียนอะไรในทำนองมาตรา ๒ แต่น่าจะส่งเสริมให้เขาและเป็นหลักประกัน ของเขาจริง ๆ ว่าให้เขาได้ทำงานอย่างเป็นอิสระ ขณะเดียวกันเขาสามารถสร้างบทบาทที่สังคม คาดหวังได้ แต่ผมดูแว็บ ๆ ๑ กับ ๒ ผมรู้สึกว่าเราเขียนแบบถ้อยที่ถ้อยอาศัยแล้วก็ให้อัยการไปว่าเอง ผมไม่แน่ใจนะครับลองดูอีกทีหนึ่งดีไหม หรือว่ามันดีก็โอเคถ้ามันดีแล้วนะครับ

ประธาน : มันขึ้นอยู่กับคนจริง ๆ ที่มันเขียนไว้จริง ๆ มันเขียนไว้มากกว่าที่ในอดีต เคยมี แต่ก่อนไม่เคยเขียนเรื่องอัยการเลยด้วยซ้ำ แล้วจริง ๆ อัยการในอดีตต้องเขียนในรัฐธรรมนูญ แต่เขาก็ทำหน้าที่ของเขาครับ อยู่ต่อมาวันหนึ่งอัยการเกิดความรู้สึกว่า คือเดิมเขาสั่ง โดยประเพณีว่าอัยการรักษาความเที่ยงธรรม เพราะฉะนั้นในกรณีบางกรณีถ้าเป็นเรื่องที่ทำไปแล้ว จะเกิดความวุ่นวายหรือความไม่เป็นธรรมกับประชาชนเขาสั่งไม่ฟ้อง โดยไม่ได้เขียนไว้ในกฎหมาย เพราะว่าเขายึดถือเอาว่าความเที่ยงธรรมในการไปฟ้องคดีมันสำคัญ ถ้าคุณมั่นใจว่าอันนี้ เป็นเรื่องของประชาชนทั้งหมดคุณไปฟ้องมันก็ตายเปล่าเขาก็ไม่ฟ้อง หรือถ้าอันนี้ไม่ได้เป็นโจรผู้ร้าย อะไรร้ายแรงแต่มันเกิดจากความจำเป็นเขาก็สั่งไม่ฟ้อง คือเขากล้า ต่อมาคนก็เริ่มพูดกันว่าที่สั่ง ๆ นั้น ไม่มีกฎหมายเขียนไว้ชัดเจน เราก็เริ่มเขียนกฎหมายไว้ให้ว่าเพื่อความเป็นธรรมอัยการจะสั่งไม่ฟ้องก็ได้

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

แต่ตั้งแต่เขียนมายังไม่เคยใช้ในลักษณะที่คนเห็นว่ามันเป็นธรรมจริง ๆ ที่อัยการไม่ฟ้อง มันหายไปใช้ในลักษณะที่ว่าไม่ฟ้องเลยหรือไปถอนฟ้องอันนี้ได้อย่างไร มันกลายเป็นอย่างนั้นไป เพราะฉะนั้น มันก็ไม่ต้องจะเขียนอย่างไร ตอนกฎหมายองค์การอัยการผมทำให้เขาเอง แล้วก็คุยกันอย่างละเอียดลอลอย เราก็เห็นความจำเป็นก็ทำให้ ให้มีความอิสระให้สามารถสั่งการได้ให้มาอะไรต่ออะไรได้ แล้วตั้งแต่คนที่ เป็นอัยการทำงานด้วยที่ทำร่างกฎหมายนี้มีตำแหน่งสูงขึ้น ผมก็พบว่า เขาไม่ค่อย ได้ทำตามนั้นเท่าไร เขาทำตามเสียงกระซิบอะไรมาจากไหนก็ไม่รู้ ซึ่งเราก็ท้อใจเหมือนกันแต่ไม่รู้จะ พูดอย่างไรอำนาจมันมีแล้ว เพราะฉะนั้นเวลาที่เขามาบอกให้เราเขียนรับประกันอิสระให้เขามีอำนาจ เราก็ลิ่งเล ๆ อยู่เหมือนกันไม่ค่อยกล้าเขียนอะไรลงไป ในที่สุดมันอยู่ที่คน ในช่วงเปลี่ยนผ่านมา ๒-๓ คน ผมรู้สึกว่าการทำให้ตัวเองทรุดลงไปไม่น้อยทีเดียว พูดต่อหน้าอัยการเลย คือมันน่าหนักใจ ตรงที่ว่าพอเขาบอกว่าเขาเป็นอิสระ เขาก็บอกว่าใครจะมาสั่งอะไรเขาไม่ได้ สิ่งในทางที่ถูกสั่งไม่ได้ แต่สิ่งในทางที่ผิดแอบสั่งกลับได้ มันหมดเลย และที่เขามาเรียกร้องให้เปลี่ยนประธานกรรมการ มันบอกอะไรอย่างหนึ่งว่าในที่สุดคนตำแหน่งสูงของคุณ คุณเริ่มมอง question ว่า integrity ของคนตำแหน่งสูงของคุณเองมันถึงได้มาขอเปลี่ยน มันเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาหลายหนแล้ว พอเวลาเปลี่ยนเป็นคนนอก อัยการมันช่วยตรงนี้ เวลาเปลี่ยนเป็นคนนอกก็จะไปเจอคนนอกที่มันไม่ค่อยได้เรื่อง แล้วตอนนั้น ก็จะเป็นหัวหน้าที่ได้เรื่อง ก็เปลี่ยนกลับมาเป็นหัวหน้า พอหัวหน้าที่ได้เรื่องไป หัวหน้าที่มันขึ้นมาใหม่ มันชักจะไม่ได้เรื่องอีก มันก็จะกลับไปหาคนเก่า เปลี่ยนมา ๒-๓ หนแล้วใช้ใหม่ท่านประพันธ์

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มาตรา ๒ ยังเอาไว้ใช้ไหมครับ ถ้าไม่อย่างนั้นก็จัดบันทึกไว้แล้วไปแก้ไขกฎหมายลูกจะว่าอย่างไร จะไม่ให้เขาเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจหรือจะทำอะไรแล้วโน้ตไว้โดยแก้ไขกฎหมายลูก

ประธาน : อันนี้ก็เพิ่งแต่ไปบอกให้เขาไปแก้ไขกฎหมายลูกเท่านั้นเองเราไม่ได้ว่าอะไรมาก คือไปบอกกลาย ๆ ให้เขาไปแก้ แล้วเขาก็จะมีช่องทางคิดได้หลีกเลี่ยงได้ ศาลรัฐธรรมนูญ ก็เป็นวันพรุ่งนี้

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ท่านประธานครับ ผมกราบขออนุญาตพูดครับ วันนี้ผมเครียดที่สุดเลยนะครับ เพราะว่าผมไม่ได้เป็นแค่อดีตประธาน กกต. แต่ผมเป็นผู้พิพากษาศาลยุติธรรมรับบำนาญศาลยุติธรรมอยู่ ผมไม่ทราบว่าผมจะไปอธิบายประธานศาลฎีกาอย่างไร เรื่องเมื่อสักครู่ที่ท่านประธานพูดว่าไม่อยากให้ศาลรัฐธรรมนูญอยู่ใต้อาณัติศาลยุติธรรม ผมคิดว่าแต่เดิมศาลรัฐธรรมนูญอยู่ในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ แล้วก็ขยับขึ้นมา ถ้าตามที่เราพูด

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ก็คืออยู่เหนือองค์กรอิสระ แต่ยังไม่ได้รวมกลุ่มศาลยุติธรรม แต่ในความรู้สึกของผม ผมนับถือศาลรัฐธรรมนูญ ผมเคยเป็นลูกศิษย์ศาลรัฐธรรมนูญไปเรียนหลักสูตรมา ผมก็เข้าใจการทำงานของศาลรัฐธรรมนูญ ผมคิดว่าศาลรัฐธรรมนูญควรเป็นศาลยุติธรรมได้เต็มภาคภูมิถึงแม้จะมีคนนอกอะไรมาผสมอยู่ อย่างบางคนเขามองศาลยุติธรรม ไม่มีศาลรัฐธรรมนูญเพราะเขาไปมองว่าไม่มีละเมิดอำนาจศาล ไม่ใช่ศาลจริง เป็นคนอื่น ไม่ใช่ศาลแท้ ๆ ไม่เหมือนศาลที่มีมาเป็นร้อย ๆ ปี อย่างที่ท่านอมรรกรุณาพูดเมื่อสักครู่ แต่ในความรู้สึกผม ๆ รับผิดชอบครับ เป็นผู้พิพากษามานานให้ศาลรัฐธรรมนูญเขามารวมอยู่ในหมวดศาลยุติธรรมเลย ก็ไม่คิดว่าเป็นการอยู่ใต้อาณัติศาลยุติธรรมอย่างไร ด้วยความเคารพท่านอาจารย์ครับ เพราะว่าศาลยุติธรรมก็คงไม่มายุ่งเกี่ยวอะไรกับท่านศาลรัฐธรรมนูญ ท่านประธานศาลฎีกาก็คงไม่มายุ่ง อย่างศาลปกครองก็ไปรวมอยู่แล้วนะครับ และอย่างนี้ถ้าหากเราเขียนว่าศาลรัฐธรรมนูญมาอยู่หน้าศาลยุติธรรมแล้วมันจะกลายเป็นเวลาเข้ารัฐพิธี เข้างานพิธีอะไรต่าง ๆ จะเป็นอย่างไร ผมก็นั่งคิดอยู่ว่าแล้วท่านประธานศาลฎีกาจะต้องอยู่หลังท่านประธานศาลรัฐธรรมนูญหรือเปล่า เพราะทุกวันนี้เขาก็เรียง เขาก็เอานายกฯ ไว้ต้นแล้วก็มีสภาซึ่งก็มี ๒ สภา แล้วถึงศาลก็เรียงมาตั้งแต่ประธานศาลฎีกามา แล้วอย่างนี้ท่านประธานศาลฎีกาจะต้องนั่งถัดจากประธานศาลรัฐธรรมนูญหรือเปล่าผมก็ยังไม่คิดอยู่นะครับ ผมก็เลยกราบเรียนว่าผมเครียดไม่ทราบว่าจะไปอธิบายทางศาลฎีกาอย่างไร

ประธาน : ไม่ต้องไปกังวลครับ เพราะว่าในทางเวลาที่พระราชพิธีเขาจัดเขาจะจัดนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ แล้วประธานศาลฎีกาก็ยังอยู่ที่ตรงนั้นไม่ได้ไปไหน ตอนนี้เราเพียงแต่เอาศาลรัฐธรรมนูญไปอยู่ในหมวดที่มันเหมาะสมของมันเท่านั้นละ เพราะว่า ๑. ศาลรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้เป็นศาลในกระบวนการยุติธรรม ๒. ไม่ได้เป็นหัวหน้าและไม่ได้เป็นบริวารของศาลยุติธรรม คือมันแยกเหมือนกับ กต. ป.ป.ช. อะไรพวกนี้ เพียงแต่มันแยกเป็นอีกส่วนหนึ่งเท่านั้นเอง ก็ทำให้เสียให้มันหมดเหมือนกับประธานรัฐสภาไม่ได้ใหญ่กว่าประธานศาลฎีกา ที่ให้นั่งอยู่ข้างหน้าก็เพราะมันไล่มานิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการอะไรของมันไปอย่างนี้ตามประสามัน ท่านอย่าไปเครียดกับมันเพราะว่ามันไม่ได้ไปทำให้ฐานะอะไรมันเปลี่ยนแปลงไปหรอก

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตกราบเรียนเรื่องที่นั่งในรัฐพิธีนะครับ ประธานวุฒิสภาเคยถูกจัดให้มาอยู่หลังประธาน กต. ด้วยซ้ำนะครับ บางครั้งก็เหมือนกับต่อสู้กัน ท่านก็ถือว่าท่านเป็นประธานวุฒิสภาท่านอยู่ในสภาท่านต้องอยู่เหนือ แต่ผมไม่ได้ไปสู้อะไรกับท่าน เพียงแต่ว่าในการจัดครั้งหนึ่งมันเคยมีข่าวออกมาในสังคมการจัดอันดับเป็นเรื่องสำคัญเลย

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ผมไม่ยากพูดหรือครับ แต่ผมก็คงนั่งเฉยอยู่ไม่ได้ ก็ขออนุญาตแสดงความเห็นออกไป และผมอยากจะเรียกร้องให้มีการโหวตเสียด้วยซ้ำ แต่ไม่ทราบที่ท่านประธานจะกรุณาเห็นอย่างไร คือถ้าโหวตแล้วมีผมคนเดียวผมก็ไม่ใช่ใครครับ ผมจะได้เรียนท่านประธานศาลฎีกาได้

ประธาน : เดี่ยวผมจะช่วยเรียนด้วย ช่วยเรียนว่าท่านได้แสดงความห่วงใยอันนี้ไว้แล้ว เจอหน้าก็จะเรียนให้ทราบ แต่อธิบายให้ท่านฟังได้เพราะมันไม่ได้เกี่ยวกับศักดิ์ศรีหรือเกี่ยวกับอะไร เมื่อสักครู่นี้ผมพูดลอบใจท่านสุพจน์เพราะท่านไม่ได้อยู่ในศาลรัฐธรรมนูญแล้ว

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ก็มีความรู้สึกเดียวกับท่านอภิชาตนะครับ ผมจะไปพบพรรคพวกผมที่ศาลรัฐธรรมนูญได้อย่างไรตอนแรกไปจัดอยู่ในหมวดองค์กรอิสระ เพราะว่าการทำตามหน้าที่มันก็เปลี่ยนแปลงคล้าย ๆ พลิกแผ่นดินมา จนกระทั่งพลิกร่างกายผมด้วย แล้วก็มีความรู้สึกเดียวกัน แต่ผมก็เข้าใจอย่างที่ท่านประธานพูดนะครับว่าทุกอย่างมันจัดไปตามสิ่งที่ควรจะเป็นและไม่คิดว่าใครจะใหญ่กว่าใคร แต่จริง ๆ แล้วปัญหาจะเกิดขึ้นในพระราชพิธีจริง ๆ เพราะว่าเรื่องศักดิ์ศรีไม่มีใครยอมใคร เราก็มองใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่ผมก็ไม่ซีเรียสครับเพราะผมเข้าใจว่าท่านประธานจัดให้ถูกแล้ว ที่จริงศาลปกครองไม่ใช่ศาลอาชีพ ผู้พิพากษาท่านก็มาจากผู้พิพากษาศาลฎีกา แล้วก็มาจากผู้ว่าฯ ก็มี มาจากอาจารย์ก็มี ท่านก็เป็นระบบมันก็ไม่ใช่ว่าระบบปิดเหมือนกัน ไม่เหมือนระบบศาลยุติธรรม ก็คัดเลือกมาเพิ่งได้ ๑๖ คนก็เหมือนกัน เราก็ถือว่าเราก็มีศักดิ์ศรีของเรา แล้วก็อำนาจหน้าที่เรา สังคมก็เห็นอยู่แล้วว่าเราทำหน้าที่อย่างดีที่สุดแล้ว แล้วก็ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่ชั่วร้ายมาสิ่งที่ดีขึ้น เราก็ถือว่าเราทำหน้าที่ดีที่สุดแล้วนะครับ

ประธาน : ทั้งหมดมันก็ขึ้นอยู่กับหน้าที่ใครหน้าที่มัน

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ท่านประธานหาหรือเรื่องหนึ่งครับ เรื่องสรุปย่อครับ ผมว่าค่อนข้างทำดีแต่ผมไม่อยากให้เสียของ ถ้าไปแจกวันเสาร์วันอาทิตย์มันก็เท่านั้นละ แต่ผมว่ามันควรจะใช้อีกาสเอาสรุปย่อแถลงผลงานไปถึงระยะหนึ่ง คือผมคิดว่ามันอาจจะเริ่มต้นเดือนธันวาคมกลางเดือนอะไรอย่างนี้ ผมว่าอันนี้น่าจะได้ประโยชน์มากกว่า คือถ้าที่ประชุมเห็นด้วยผมก็จะได้บอกให้อนุฯ รับฟังไม่ต้องเอาไปแจกคือไปเก็บไว้ก่อนนะครับ

ประธาน : เขาจะไปแจกเมื่อไร

นายภัทระ คำพิทักษ์ : คือมันมีวันเสาร์ วันอาทิตย์

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : วันเสาร์ วันอาทิตย์ที่จะถึงนี้ เขาตำริเฉย ๆ ครับ
เรามาหาหรือท่านประธานก่อน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : ไปแจกที่ไหน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เวลาเขาไปรับฟังความเห็นครับ อย่างที่จังหวัดเชียงราย จะไปแจกให้คนมาประชุมได้เห็น

ประธาน : ก็อย่าเพิ่งไปแจก

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ก็หารือกันก่อน ไปรับก่อนอย่าเพิ่งไปแจก ท่านประธาน เห็นชอบอย่างนี้ก็ดีครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : ขอบพระคุณท่านประธานครับ พอดีเมื่อสักครู่ที่ท่านกรรมการอภิปรายกันเรื่องของอัยการผมก็เลยนั่งเปิดดูรัฐธรรมนูญของประเทศต่าง ๆ ไปทั่วโลก พยายามไล่ตามภูมิภาคได้ประมาณ ๒๐-๓๐ รัฐธรรมนูญ ผมเลยไม่แน่ใจว่ารัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เอามาจากที่ไหน ที่ให้อัยการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระครับ เพราะว่าในยุโรปตะวันตกทั้งหมด ยุโรปตะวันออก ประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย แล้วก็พวกอเมริกาใต้อะไรทั้งหลายก็ไม่มีใครเขียนให้อัยการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ ทั้งหมดคือองค์กรภายใต้ฝ่ายบริหารทั้งสิ้นเลย ประเทศจีนเป็นประเทศสังคมนิยมเราเอาอย่างนั้นมามันไม่ได้ ผมก็เลยไม่แน่ใจว่าทำไมอัยการถึงได้มาเผลอในลักษณะนี้

ประธาน : ปี ๒๕๕๐ มันมีอะไรต่ออะไรใส่เข้าไปเยอะเลย เพราะว่ามันมี ส.ส.ร. และมันมีกลุ่มแต่ละกลุ่มเข้ามา และแต่ละคนก็ใส่ เพราะฉะนั้นจะเห็นว่าปี ๒๕๕๐ เป็นรัฐธรรมนูญที่ยาวที่สุด เพราะใส่ตามที่แต่ละคนเข้ามา ตอนนั้นเราก็ไม่ได้ค่อยไปทำอะไรมันได้ เพราะว่า มันแก้ไม่ได้ พอออกมาจากตรงนั้นแล้วก็แก้ไม่ได้ แล้วก็ไปประชามติ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือตอนแรกผมคิดว่าปิดประชุมไปแล้วนะครับ ที่ปรึกษาคณะกรรมการมาพูดอย่างนี้ก็ขออนุญาตชี้แจงนิดหนึ่งนะครับ คือเหตุที่ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เขาเพิ่มองค์กรอัยการเข้ามาเขาต้องการจะไม่ให้ฝ่ายการเมืองเข้ามาแทรกแซง แล้วก็เป็นที่ทราบกันมาโดยตลอดว่าฝ่ายการเมืองแทรกแซงเรื่องการสั่งคดีของอัยการมาโดยตลอด ไม่ว่าจะสั่งฟ้องสั่งไม่ฟ้อง ในหนังสือพิมพ์ล่าสุดเมื่อไม่นานมานี้ก็ยังบอก มีผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเข้ามาแทรกแซงการทำงานของอัยการสูงสุดในการสั่งคดีบางเรื่องที่ไม่โต่งดั่ง ก็เห็นอยู่แล้วว่าฝ่ายการเมืองแทรกแซง เขาก็ถึงแยกอัยการมาไม่ให้อยู่ใต้ฝ่ายบริหาร เป็นเหตุผลหลัก ถ้าหากว่า

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เปมิศา ๗/๙

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สำนวนต่าง ๆ ผ่าน ป.ป.ช. มาแล้วส่งมาให้อัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการ แล้วทางอัยการอยู่ได้
นักการเมืองท่านคิดว่าเรื่องปราบปรามทุจริตที่ท่านกำลังยกร่างฯ อยู่จะประสบความสำเร็จ
หรือเปล่าครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เพราะก่อนหน้านี้อัยการเคยอยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทย
แล้วก็แยกตัวออกมาเพราะว่าต้องการความอิสระ เราก็เคยเห็นอยู่แล้วว่าทางด้านฝ่ายการเมือง
เข้ามาแทรกแซงในกระบวนการยุติธรรมอย่างไรนะครับ ปี ๒๕๕๐ ผมกับท่านประพันธ์ก็อยู่ด้วยกัน
ที่ท่านประพันธ์พูดมาจากใจเลย เพราะว่าแยกมาต้องการความเป็นอิสระ แต่ว่าเรื่องที่เกิดขึ้น
ผมเข้าใจว่าเป็นเรื่องตัวบุคคล แต่ระยะหลังตัวบุคคลมันเยอะเหลือเกินก็เลยมีคนไม่สบายใจ
ผมคิดว่าต่อไปก็คงจะดีขึ้นถ้าเราสามารถจะกลั่นกรองระบบ แล้วก็ปรับระบบให้มันเข้าที่เข้าทาง
ต่อไปมันก็คงดีขึ้นเอง ผมหวังว่าอย่างนั้นครับ

ประธาน : ผมขออนุญาตปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๐๕ นาฬิกา

สำนักrayงานการประชุมและชวเลข

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : ไปแจกที่ไหน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เวลาเขาไปรับฟังความเห็นครับ อย่างที่จังหวัดเชียงรายจะไปแจกให้คนมาประชุมได้เห็น

ประธาน : ก้อย่าเพิ่งไปแจก

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ก็หารือกันก่อน ไปรับก่อนอย่าเพิ่งไปแจก ท่านประธานเห็นชอบอย่างนี้ก็ดีครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : ขอบพระคุณท่านประธานครับ พอดีเมื่อสักครู่นี้ท่านกรรมการอภิปรายกันเรื่องของอัยการผมก็เลยนั่งเปิดดูรัฐธรรมนูญของประเทศต่าง ๆ ไปทั่วโลก พยายามไล่ตามภูมิภาคได้ประมาณ ๒๐-๓๐ รัฐธรรมนูญ ผมเลยไม่แน่ใจว่ารัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เอามาจากที่ไหนที่ให้อัยการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระครับ เพราะว่าในยุโรปตะวันตกทั้งหมดยุโรปตะวันออก ประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย แล้วก็พวกอเมริกาใต้อะไรทั้งหลายก็ไม่มีใครเขียนให้อัยการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ ทั้งหมดคือองค์กรภายใต้ฝ่ายบริหารทั้งสิ้นเลย ประเทศจีนเป็นประเทศสังคมนิยมเราเอาอย่างนั้นมานั้นไม่ได้ ผมก็เลยไม่แน่ใจว่าทำไมอัยการถึงได้มาเผลอในลักษณะนี้

ประธาน : ปี ๒๕๕๐ มันมีอะไรต่ออะไรใส่เข้าไปเยอะเลย เพราะว่ามันมี ส.ส.ร. และมันมีกลุ่มแต่ละกลุ่มเข้ามา และแต่ละคนก็ใส่ เพราะฉะนั้นจะเห็นว่าปี ๒๕๕๐ เป็นรัฐธรรมนูญที่ยาวที่สุด เพราะใส่ตามที่แต่ละคนเข้ามา ตอนนั้นเราก็ไม่ได้ค่อยไปทำอะไรกับมันได้ เพราะว่ามันแก้ไม่ได้ พอออกมาจากตรงนั้นแล้วก็แก้ไม่ได้ แล้วก็ไปประชามติ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือตอนแรกผมคิดว่าปิดประชุมไปแล้วนะครับ ที่ปรึกษาคณะกรรมการมาพูดอย่างนี้ก็ขออนุญาตชี้แจงนิดหนึ่งนะครับ คือเหตุที่ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เขาเพิ่มองค์กรอัยการเข้ามาเขาต้องการจะไม่ให้ฝ่ายการเมืองเข้ามาแทรกแซง แล้วก็เป็นที่ทราบกันมาโดยตลอดว่าฝ่ายการเมืองแทรกแซงเรื่องการสั่งคดีของอัยการมาโดยตลอด ไม่ว่าจะสั่งฟ้องสั่งไม่ฟ้อง ในหนังสือพิมพ์ล่าสุดเมื่อไม่นานมานี้ก็ยังบอก มีผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเข้ามาแทรกแซงการทำงานของอดีตอัยการสูงสุดในการสั่งคดีบางเรื่องที่ไม่โต้งดั่ง ก็เห็นอยู่แล้วว่าฝ่ายการเมืองแทรกแซง เขาก็ถึงแยกอัยการมาไม่ให้อยู่ใต้ฝ่ายบริหาร เป็นเหตุผลหลัก ถ้าหากว่า

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เปมิศา ๗/๙

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สำนวนต่าง ๆ ผ่าน ป.ป.ช. มาแล้วส่งมาให้อัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการ แล้วทางอัยการอยู่ได้นักการเมืองท่านคิดว่าเรื่องปราบปรามทุจริตที่ท่านกำลังยกร่างฯ อยู่จะประสบความสำเร็จหรือเปล่านะครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เพราะก่อนหน้านี้อัยการเคยอยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทย แล้วก็แยกตัวออกมาเพราะว่าต้องการความอิสระ เราก็เคยเห็นอยู่แล้วว่าทางด้านฝ่ายการเมืองเข้ามาแทรกแซงในกระบวนการยุติธรรมอย่างไรนะครับ ปี ๒๕๕๐ ผมกับท่านประพันธ์ก็อยู่ด้วยกันที่ท่านประพันธ์พูดมาจากใจเลย เพราะว่าแยกมาต้องการความเป็นอิสระ แต่ว่าเรื่องที่เกิดขึ้นผมเข้าใจว่าเป็นเรื่องตัวบุคคล แต่ระยะหลังตัวบุคคลมันเยอะเหลือเกินก็เลยมีคนไม่สบายใจ ผมคิดว่าต่อไปก็คงจะดีขึ้นถ้าเราสามารถจะกลั่นกรองระบบ แล้วก็ปรับระบบให้มันเข้าที่เข้าทางต่อไปมันก็คงดีขึ้นเอง ผมหวังว่าอย่างนั้นครับ

ประธาน : ผมขออนุญาตปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๐๕ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข